ព្រះពោធិសត្វ

ភាគទី ១

១_វានរិន្ទជាតក

បិដកលេខ ៥៨ , ទំព័រ ២៥

យស្សេតេ ចតុរោ ធម្មា វានរិន្ទ យថា តវ សច្ចំ ធម្មោ ធិតិ ចាគោ ទិដ្ឋំ សោ អតិវត្តតីតិ។

(ក្រពើពោលថា) បពិត្រ វានរិន្ទ បុគ្គលណា មានធម៌ ៤ ប្រការដូចអ្នក គឺសេចក្ដីទៀងទាត់ ១ ធម៌ គឺប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា ១ ព្យាយាមមិនដាច់ ១ ការបរិច្ចាគ ១ បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងបង់នូវសត្រូវបាន ។

អដ្ឋកថា វានរិន្ទជាតក

ព្រះបរមសាស្ដា កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅព្រះជេតពនមហាវិហារ ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុទេវទត្ត ដែលមានការខ្វល់ខ្វាយ រកឧបាយវិធីសព្វគ្រប់ ដើម្បីធ្វើឃាតព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ព្រះធម៌ទេសនានេះ **យស្សេតេ ចតុរោ ធម្មា** ដូច្នេះជាដើម ។

ក្នុងសម័យនោះ ព្រះសាស្ដាទ្រង់បានស្ដាប់ដំណឹងថា ភិក្ខុទេវទត្តកំពុងប្រឹងប្រែងក្នុងការធ្វើឃាតព្រះអង្គ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា « ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនទើបតែក្នុងពេលនេះទេ ដែលទេវទត្តខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីសម្លាប់តថាគតនោះ ក្នុងកាលមុនក៏ខិតខំដូចគ្នាដែរ ប៉ុន្តែមិនអាចធ្វើសូម្បីតែសេចក្ដីតក់ស្លុតឱ្យដល់តថាគតបានឡើយ »។រួចហើយព្រះអង្គក៏នាំយករឿងក្នុងអតីតមកសាធក (សម្ដែងប្រាប់) ដូចតទៅនេះ ។

ក្នុងអតីតកាល គ្រាដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្តសោយ-រាជសម្បត្តិក្នុងក្រុងពារាណសី ព្រះពោធិសត្វសោយព្រះ-ជាតិជាពានរ ។ កាលដែលមានវ័យចម្រើនហើយ ក៏មានរាងកាយធំប៉ុនកូនសេះ សម្បូណ៌ទៅដោយកម្លាំង ត្រាច់ទៅតាមមាត់ទន្លេតែឯកឯង ។ នៅកណ្ដាលទន្លេឯណោះមានកោះមួយ ដែលសម្បូណ៌ទៅដោយដើមឈើមានផ្លែផ្សេងៗ មានស្វាយនិងខ្នុរជាដើម ។ ព្រះពោធិសត្វមានកម្លាំងដូចដំរីសារ លោតអំពីត្រើយខាងនេះហើយ ទៅឈប់នៅនឹងថ្ម ១ ដុំធំ ដែលលេចចេញពីទឹក នៅត្រង់រវាងត្រើយហើយនឹងកោះ រួចហើយលោតពីផែនថ្មនោះ ទៅដល់កោះ បរិភោគផ្លែឈើលើកោះនោះ យ៉ាងសប្បាយ ។ ដល់ពេលល្ងាច ក៏លោតត្រឡប់មកកាន់លំនៅរបស់ខ្លួនវិញ ដោយឧបាយនោះឯង ។ ដល់ពេលស្អែកឡើង ក៏ទៅដូច្នោះទៀត ស្នាក់នៅទីនោះ ដោយនិយាម (ទំនៀម-ទម្លាប់) នេះឯង ។

ក្នុងគ្រាកាលនោះ មានក្រពើឈ្មោល ១ ព្រមដោយ

ក្រពើញីមួយទៀតជាប្រពន្ធរបស់ក្រពើឈ្មោលនោះ ដែលអាស្រ័យនៅនឹងដងទន្លេនោះឯង។ ក្រពើជាប្រពន្ធ ឃើញព្រះពោធិសត្វលោតទៅ លោតមក ក៏កើតការចាញ់គភ៌ត្រូវការបរិភោគសាច់បេះដូងរបស់ព្រះពោធិសត្វ ទើបនិយាយនឹងក្រពើជាប្តី :

មេ : សូមជម្រាបលោកប្តី នាងខ្ញុំកើតការចាញ់គភ៌ ត្រូវការបរិភោគសាច់បេះដូងរបស់វានរិន្ទនេះ ។

ឈ្មោល : បាន ប្រពន្ធសម្លាញ់ នាងប្រាកដជាបាន ថ្ងៃនេះ បងនឹងចាំចាប់វា នៅពេលល្ងាច ដែលវាត្រឡប់មកអំពីកោះវិញ ។

ដល់ពេលសមរម្យហើយ ក្រពើជាប្តីក៏បានទៅដេកចាំលើផែនថ្ម ។

ព្រះពោធិសត្វ ទៅនៅនឹងកោះអស់ ១ ថ្ងៃវាស់-ល្ងាច ដល់ពេលត្រូវត្រឡប់មកវិញ ក៏ឈប់នៅនឹងជាយកោះ សម្លឹងមើលផែនថ្ម ហើយបានគិតថា ឥឡូវនេះ ផែនថ្មមានកម្ពស់ជាងមុន តើព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎ ។

ព្រះពោធិសត្វ បានកំណត់កម្ពស់ទឹក និងកម្ពស់ថ្ម បានយ៉ាងល្អត្រឹមត្រូវ ព្រោះហេតុនោះ ទើបមានសេចក្ដីត្រិះរិះថា ថ្ងៃនេះ ទឹកមិនស្រកចុះ ហើយក៏មិនមានឡើងដែរ កាលបើដូច្នេះ ម៉េចបានជាថ្មខ្ពស់ឡើង ក្រែងក្រពើវាដេកចាំចាប់យើងលើផែនថ្មនោះទេដឹង ។

ព្រះពោធិសត្វ គិតថា យើងនឹងបញ្ជាក់មើលឱ្យដឹងច្បាស់សិន រួចហើយបានស្រែកហៅទៅរកដុំថ្មថា « អើយផែនថ្មដ៏ចម្រើន » ។ មិនមានពាក្យឆ្លើយតបឡើយ ក៏បានស្រែកហៅថ្មដល់ទៅ ៣ ដង ។ តើឱ្យថ្មឆ្លើយតបយ៉ាងដូចម្ដេចទៅ ។ វានរិន្ទពោធិសត្វ នៅតែនិយាយទៅរកថ្មទៀតថា « ផែនថ្មដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះយ៉ាងម៉េចហ្នឹង បានជាមិនឆ្លើយតបនឹងខ្ញុំ » ។

ក្រពើបានស្ដាប់ហើយគិតថា ក្នុងថ្ងៃមុនៗ ផែនថ្មនេះ ពិតជាឆ្លើយតបនឹងវានរិន្ទមែនហើយ ឥឡូវនេះ យើងនឹងឆ្លើយទៅរកគេ :

ក្រពើ : មានការអ្វី វានរិន្ទដ៏ចម្រើន ?

វានរិន្ទ : អ្នកឯងជាអ្នកណា ?

ក្រពើ : យើងជាក្រពើ ។

វានរិន្ទ : អ្នកឯងមកដេកទីនេះ ដើម្បីត្រូវការអ្វី?

ក្រពើ : ដើម្បីត្រូវការសាច់បេះដូងរបស់អ្នក ។

ព្រះពោធិសត្វគិតថា យើងមិនមានផ្លូវដទៃទៅឡើយ ដូច្នេះ ពេលនេះយើងត្រូវប្រើឧបាយជាមួយនឹងក្រពើនេះ ។ គ្រាដែលគិតរួចហើយ ទើបនិយាយទៅកាន់ក្រពើថា « នែ ក្រពើសម្លាញ់ យើងនឹងលះបង់រាងកាយឱ្យដល់អ្នក ចូរអ្នកហាមាត់រង់ចាំទទួលយើងចុះ » ។ ជាធម្មតានៃសត្វក្រពើ នៅពេលហាមាត់ ភ្នែកទាំង ២ របស់វារមែងបិទ ដោយក្រពើនោះ មិនបានកំណត់ហេតុនេះ ក៏ហាមាត់រង់ចាំ ។ ព្រះពោធិសត្វដឹងនូវសភាពនោះហើយ ក៏លោតអំពីកោះមកជាន់លើក្បាលក្រពើ ហើយលោតពីក្បាលក្រពើមករកត្រើយ លឿនដូចផ្លេកបន្ទោរ ។

ក្រពើឃើញហេតុអស្ចារ្យនោះ ក៏គិតថា វានរិន្ទនេះ ធ្វើការគួរឱ្យអស្ចារ្យណាស់ ។ ភ្លាមនោះក្រពើបាន

ពោលថា « វានរិន្ទ ដ៏ចម្រើន ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងគ្របសង្កត់នូវសត្រូវបាន ធម៌ទាំងនោះ បានកើតមានដល់អ្នកគ្រប់យ៉ាង » ។ រួចហើយ ក្រពើបានពោលនូវគាថានេះ ដោយសេចក្តីថា :

- « បពិត្រ វានរិន្ទ បុគ្គលណា មានធម៌ ៤ ប្រការ ដូចអ្នក គឺសេចក្តីទៀងទាត់ ១ , ធម៌គឺប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា ១ , ព្យាយាមមិនដាច់ ១ , ការបរិច្ចាគ ១ , បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងបង់នូវសត្រូវបាន » ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **យស្ស** បានដល់បុគ្គលណាមួយ ។

បទថា **ឯតេ** ដោយសេចក្តីថា រមែងប្រាកដដោយប្រចក្សក្នុងធម៌ ដែលយើងនឹងពោលក្នុងពេលនេះ ។

បទថា **ចតុរោ ធម្មា** បានដល់គុណធម៌ ៤ ប្រការ។

បទថា **សច្ចំ** បានដល់វចីសច្ចៈ គឺដែលអ្នកប្រាប់ថានឹងមកកាន់សំណាក់របស់យើង អ្នកក៏មិនបានពោលកុហក អ្នកមកពិត១ នេះជាវចីសច្ចៈរបស់អ្នក ។

បទថា **ធម្មោ** បានដល់វិចារណបញ្ញា ពោលគឺ ការចេះពិចារណាថា កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ នឹងត្រូវបានផលយ៉ាងនេះ ចំណុចនេះ ជាវិចារណបញ្ញារបស់អ្នក ។

សេចក្តីព្យាយាមមិនដាក់ធុរៈ ប្រឹងប្រែងមិនដាច់ លោកហៅថា **ធិតិ** សូម្បីគុណធម៌នេះ ក៏មានដល់អ្នក ។

បទថា **ចាគោ** បានដល់ ការលះបង់ខ្លួន គឺការដែលអ្នកលះជីវិត មកដល់សំណាក់យើង តែយើងមិនអាចចាប់អ្នកបាន នេះជាទោសរបស់យើងតែម្ខាង ។

បទថា **ទិដ្ឋំ** បានដល់បច្ចាមិត្ត ។

បទថា **សោ អតិវត្តតិ** ដោយសេចក្តីថា ធម៌ ៤ យ៉ាង ដូចពណ៌នាមកនេះ មានដល់បុគ្គលណា ដូចជាមានដល់អ្នក បុគ្គលនោះ រមែងឈានកន្លង គឺគ្របសង្កត់បាននូវបច្ចាមិត្តរបស់ខ្លួន ដូចជាអ្នកដែលបានកន្លងផុតយើងទៅ នៅក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។

ក្រពើសរសើរព្រះពោធិសត្វយ៉ាងនេះហើយ ក៏ទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។

ព្រះបរមសាស្តា បានត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តមិនមែនទើបតែប្រឹងប្រែងដើម្បីសម្លាប់យើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីក្នុងកាលមុន ក៏ខំប្រឹង-ប្រែងដូចគ្នាដែរ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បាននាំព្រះធម៌ទេសនានេះមកហើយ ព្រះអង្គត្រាស់បន្តអនុសន្ធិ ប្រជុំជាតកថា ក្រពើក្នុងកាលនោះ បានមកជាភិក្ខុទេវទត្តក្នុងកាលនេះ ក្រពើជាប្រពន្ធ បានមកជានាងចិញ្ចា ចំណែកវានរិន្ទ បានមកជា **តថាគត** យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ វានរិន្ទជាតក

២.តយោធម្មជាតក

បិដកលេខ ៥៨ , ទំព័រ ២៥

យស្សេតេ ច តយោ ធម្មា វានរិន្ទ យថា តវ
ទក្ខិយំ សូរិយំ បញ្ញា ទិដ្ឋំ សោ អតិវត្តតីតិ។

(អារក្សទឹកពោលថា) បពិត្រ វានរិន្ទ បុគ្គលណា មានធម៌ ៣ ប្រការដូចអ្នក គឺសេចក្តីសង្វាត ១ សេចក្តីក្លៀវក្លា ១ បញ្ញា ១ បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងបង់នូវសត្រូវបាន ។

អដ្ឋកថា តយោធម្មជាតក

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅព្រះវេឡុវ័នមហាវិហារ ទ្រង់ប្រារព្ធការដែលភិក្ខុទេវទត្តខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើឃាតព្រះអង្គនោះឯង ទ្រង់ត្រាស់ព្រះធម៌ទេសនានេះ មានពាក្យជាអាទិ៍ថា **យស្សេតេ ច តយោ ធម្មា** ។

ក្នុងអតីតកាល គ្រាដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្ត សោយរាជសម្បត្តិនៅក្រុងពារាណសី ភិក្ខុទេវទត្ត កើតក្នុងកំណើតពានរ គ្រប់គ្រងហ្វូងស្វាក្នុងដែនដីនៃព្រៃហិមពាន្ត ។ កាលកូនពានរដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួនចម្រើនធំហើយ ពានរជាឪពុក ចិត្តអាក្រក់ បានខាំប្រដាប់បន្តពូជនៃកូនពានរទាំងនោះឱ្យដាច់អស់ ព្រោះខ្លាចថា ពានរទាំងនេះនឹងដណ្តើមគ្រប់គ្រងហ្វូង ។

ក្នុងគ្រានោះ ព្រះពោធិសត្វក៏អាស្រ័យនឹងពានរចិត្ត

អាក្រក់នោះដែរ ហើយបដិសន្ធិក្នុងផ្ទៃនៃនាងពានរមួយដែលមានចិត្តល្អ ។ កាលដែលនាងពានរដឹងថាខ្លួនមានគភ៌ដើម្បីនឹងថ្នមគភ៌របស់ខ្លួន ក៏បានទៅកាន់ជើងភ្នំដទៃ រហូតដល់មានគភ៌ចាស់គ្រប់កំណត់ ក៏ប្រសូតព្រះពោធិសត្វ ។ ព្រះពោធិសត្វចម្រើនវ័យ ធំដឹងក្តីឡើង ជាសត្វដែលសម្បូណ៌ទៅដោយកម្លាំង ថ្ងៃមួយក៏បានសួរម្តាយ :

កូន : ម៉ែ អ្នកណាជាឪពុករបស់កូន ?

ម៉ែ : កូនសម្លាញ់ ឪពុករបស់កូនគ្រប់គ្រងហ្វូងនៅភ្នំឯណោះ ។

កូន : សូមម៉ែនាំកូនទៅរកឪពុកផង ណា៎ម៉ែ ។

ម៉ែ : កូនអើយ កូនមិនអាចចូលទៅជិតឪពុករបស់កូនបានទេ ព្រោះឪពុករបស់កូន តែងតែខាំប្រដាប់បន្តពូជនៃកូនពានរដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួនដាច់អស់ ដោយខ្លាចថា មានការដណ្តើមគ្រប់គ្រងហ្វូង ។

កូន : សូមម៉ែនាំកូនទៅចុះ កូននឹងបានដឹង ។

នាងពានរ ក៏បាននាំព្រះពោធិសត្វមកកាន់សំណាក់

ពានរជាឪពុក ។

ពានរនោះឃើញកូនរបស់ខ្លួនហើយ ក៏គិតថា កាលដែលកូននេះធំពេញវ័យឡើង នឹងមិនព្រមឱ្យយើងគ្រប់គ្រងហ្វូងឡើយ ។ ដូច្នេះយើងត្រូវសម្លាប់វា ក្នុងគ្រានេះតែម្តង គឺយើងនឹងធ្វើដូចជា ស្រឡាញ់វាណាស់ យើងចាប់ឱបវា រួចហើយយើងចាប់ឱបវាឱ្យណែន ច្របាច់ឱ្យស្លាប់ឱ្យខាងតែបាន។ ពានរចិត្តឃោរឃៅ បានពោលទៅកូនថា «មកនេះកូនសម្លាញ់ កូនទៅណាអស់កាលដ៏យូរនេះ »។ ដូច្នេះហើយ ក៏ចាប់ព្រះពោធិសត្វឱបរឹត បន្តិចមក ក៏រឹតឱ្យណែន ។ ព្រះពោធិសត្វ មានកម្លាំងដូចដំរីសារ ដឹងខ្លួនថា មិនស្រួល ទើបឱបរឹតតបវិញរហូតដល់បាក់ឆ្អឹងពានរជាឪពុក ។

លំដាប់នោះ ពានរជាឪពុក កើតគំនិតថា អានេះធំឡើងវានឹងសម្លាប់យើង ។ ដូច្នេះយើងត្រូវរកឧបាយកលប្រញាប់សម្លាប់វាមុន។ រួចហើយក៏គិតឃើញថា មិនឆ្ងាយពីនេះ មានស្រះធំមួយដែលមានអារក្សទឹក យើងនឹងឱ្យ

អារក្សទឹកស៊ីវានៅនឹងស្រះនោះ ។ ពានរជាឪពុកបានពោលទៅព្រះពោធិសត្វ :

ឪពុក : កូនអើយ ឪពុកចាស់ហើយ ឪពុកចង់ប្រគល់ហ្វូងពានរទាំងអស់ឱ្យកូនគ្រប់គ្រង ។ ថ្ងៃនេះយើងនឹងតាំងកូនឱ្យធ្វើជាប្រមុខដឹកនាំ នៅត្រង់នោះមានស្រះមួយ ក្នុងស្រះនោះ មានជលជាតច្រើនមុខ កូនទៅចុះទៅយកផ្កាកុមុទ ២ ផ្កា ផ្កាឧប្បល ៣ ផ្កា និងផ្កាបទុម ៥ ផ្កា ដែលកំពុងរីក អំពីស្រះនោះមក។

កូន : ល្អណាស់ លោកឪពុក កូននឹងទៅភ្លាម ។

ព្រះពោធិសត្វទៅហើយ ប៉ុន្តែមិនប្រញាប់ប្រញាល់ចុះទៅក្នុងស្រះឡើយ នៅត្រួតមើលស្នាមជើងជុំវិញមាត់ស្រះនោះ ។ កាលដែលត្រួតមើល ក៏បានឃើញតែស្នាមចុះប៉ុណ្ណោះ មិនឃើញស្នាមឡើងមកវិញទេ ។ ក៏ដឹងថាស្រះនេះប្រាកដជាមានអារក្សទឹក ។ ឪពុកយើង មិនអាចសម្លាប់យើងបានដោយខ្លួនឯង ក៏មានបំណងឱ្យអារក្សទឹកស៊ីយើង ។ ដូច្នេះ យើងនឹងមិនចុះក្នុងស្រះទឹកនេះឡើយ

ហើយត្រូវយកផ្កាទាំងនេះឱ្យបាន ។

ព្រះពោធិសត្វដើរទៅកាន់ទីដែលមិនមានទឹក កាច់បានផ្កា ២ ហើយលោតទៅត្រើយម្ខាង និងលោតត្រឡប់មកវិញ ស្រវាបានផ្កា ២ ទៀត ។ ដោយឧបាយនេះឯងព្រះពោធិសត្វបានផ្កាទាំងកង ដោយមិនបាច់ចុះទៅក្នុងទឹកដែលជាទីឋិតនៅក្នុងអាជ្ញារបស់អារក្សទឹកនោះឡើយ ។

គ្រានោះ អារក្សទឹក មានសេចក្ដីត្រិះរិះថា អច្ឆរិយ-បុរសនេះ មានបញ្ញាណាស់ យើងមិនធ្លាប់ឃើញទេ ក្នុងជីវិតរបស់យើងនេះ ផ្កាជលជាតទាំងឡាយ ក៏យកបានតាមប្រាថ្នា ទាំងដែលមិនត្រូវចុះកាន់ស្ថានដែលជាកន្លែងឋិតក្នុងអាជ្ញារបស់យើងទៀត ។ អារក្សទឹកបានផុសចេញពីទឹក ឡើងទៅរកព្រះពោធិសត្វ ហើយបានពោលថា «វានរិន្ទ ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលណា មានធម៌ ៣ ប្រការ បុគ្គលនោះ រមែងគ្របសង្កត់បច្ចាមិត្តបាន អស្ចារ្យណាស់ក្នុងខ្លួនរបស់អ្នក គឺមានធម៌ទាំងនោះ គ្រប់ប្រការជាប្រា-កដ » ។ កាលដែលអារក្សទឹកអបអរសាទរព្រះពោធិសត្វ

ទើបពោលនូវគាថានេះ ដោយសេចក្ដីថា :

« បពិត្រ វានរិន្ទ បុគ្គលណា មានធម៌ ៣ ប្រការដូចអ្នក គឺសេចក្ដីសង្វាត ១ សេចក្ដីក្លៀវក្លា ១ បញ្ញា ១ បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងបង់នូវសត្រូវបាន » ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **ឧក្ខិយំ** បានដល់ ភាពជាអ្នកមានព្យាយាមខ្លាំងក្លា ។ បទនេះ ជាឈ្មោះនៃសេចក្ដីព្យាយាមដ៏ខ្ពស់ ដែលប្រកបព្រមដោយមូលគឺបញ្ញាកម្ចាត់បង់ភ័យគ្រប់ប្រការដែលមកដល់ខ្លួន ។

បទថា **សូរិយំ** បានដល់ភាពជាអ្នកក្លាហាន ។ បទនេះ ជាឈ្មោះរបស់ធម៌ដែលមិនញញើតខ្លាច ។

បទថា **បញ្ញា** នេះជាឈ្មោះនៃការដឹងឧបាយ ដែលជាចំណុចចាប់ផ្ដើមនៃការប្រាកដផល ។

អារក្សទឹកនោះ អបអរសាទរដល់ព្រះពោធិសត្វដែលមានគុណធម៌ទាំង ៣ ប្រការ ដោយគាថានេះហើយក៏សួរព្រះពោធិសត្វ :

អារក្សទឹក : លោកយកផ្កាជលជាតទាំងនេះទៅ

ធ្វើអ្វី ?

ព្រះពោធិសត្វ : ឪពុករបស់យើង ប្រាថ្នានឹងតាំងយើងឱ្យជាអ្នកដឹកនាំ យើងយកទៅព្រោះហេតុនោះឯង។

អារក្សទឹក : ឧត្តមបុរសដូចលោក មិនគួរនឹងនាំយកផ្កាទាំងនេះ ទៅដោយខ្លួនឯងទេ ខ្ញុំជាអ្នកនាំយកទៅឱ្យ ។

អារក្សទឹកបានចាប់ក្ដោបយកផ្កា ដើរតាមក្រោយព្រះពោធិសត្វទៅ ។

គ្រានោះ បិតារបស់ព្រះពោធិសត្វ បានមើលឃើញពីចម្ងាយ ហើយគិតថា យើងបញ្ជូនវាទៅ ឱ្យវាទៅជាអាហាររបស់អារក្សទឹក ឥឡូវនេះ វាត្រឡប់ជាប្រើឱ្យអារក្សទឹកកាន់ផ្កាដើរមកតាមក្រោយវា ពេលនេះយើងវិនាសហើយ យើងសែនឈឺចាប់ណាស់ ។ ពេលនោះពានរចិត្តឃោរឃៅ បានស្លាប់បាត់បង់ជីវិត ដោយបែកធ្លាយបេះដូងជា ៧ ចំណែក ។ ហ្វូងពានរ បានប្រជុំគ្នាលើកព្រះពោធិសត្វ ឱ្យជារាជា ដឹកនាំពួកខ្លួន ក្នុងដែនដី

នៃព្រៃហិមពាន្តនោះឯង ។

ព្រះបរមសាស្ដា កាលដែលទ្រង់នាំយកព្រះធម៌ទេសនានេះមកហើយ ទ្រង់បន្តអនុសន្ធិប្រជុំជាតកថា ពានរជាមេហ្វូងក្នុងកាលនោះ បានមកជាភិក្ខុទេវទត្តក្នុងកាលនេះ ឯចំណែកពានរជាកូន បានមកជា **តថាគត** ដូច្នេះឯង ។

ចប់ តយោធម្មជាតក

៣-អត្ថស្ស ទ្វារជាតក

បិដកលេខ ៥៨ , ទំព័រ ៣៧

អារោគ្យមិច្ឆេ បរមញ្ច លាភំ

សីលញ្ច ពុទ្ធានុមតំ សុតញ្ច

ធម្មានុវត្តី ច អលីនតា ច

អត្ថស្ស ទ្វារា បមុខា ឆឡេតេតិ ។

(សេដ្ឋីពោធិសត្វជាបិតា ពោលថា) បុគ្គល គប្បីប្រាថ្នាលាភដ៏ឧត្តម គឺការមិនមានរោគ ១ សីល (គឺមារយាទល្អ) ១ ការយល់ឃើញតាមបណ្ឌិតអ្នកចេះដឹង ១ ការឧស្សាហ៍ស្តាប់ ១ ការអនុវត្តនូវសុចរិតធម៌ ១ ការមិនរួញរានៃចិត្ត ១ គុណធម៌ទាំង ៦ ប្រការនេះ គឺជាទ្វារមុខនៃប្រយោជន៍ ។

អដ្ឋកថា អត្ថស្ស ទ្វារជាតក

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅព្រះជេតពនមហាវិហារ ទ្រង់ប្រារព្ធកុលបុត្រម្នាក់ដែលជាអ្នកឆ្លាតក្នុងប្រយោជន៍ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ព្រះធម៌ទេសនានេះ មានពាក្យជាអាទិ៍ថា **អារោគ្យមិច្ឆេ បរមញ្ច លាភំ។**

មានរឿងដោយសង្ខេបថា ក្នុងព្រះនគរសាវត្ថី មានបុត្រនៃសេដ្ឋីម្នាក់ កើតមកបាន ៧ ឆ្នាំ ក៏ជាអ្នកមានបញ្ញាឆ្លាតក្នុងប្រយោជន៍ ។ ថ្ងៃមួយគេបានចូលទៅរកបិតា ហើយសួរនូវបញ្ហា អំពីទ្វារនៃប្រយោជន៍ ។ លោកសេដ្ឋីជាបិតា មិនជ្រាបនូវបញ្ហានោះ ទើបមានសេចក្តីត្រិះរិះថា បញ្ហានេះ ល្អិតសុខុមណាស់ វៀរចាកព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ អ្នកដទៃក្នុងលោកសន្និវាស មិនអាចនឹងដោះបញ្ហានេះបានឡើយ ។ លោកសេដ្ឋី បាននាំបុត្រឱ្យកាន់នូវគ្រឿងសក្ការបូជា ទៅកាន់មហាវិហារវត្តជេតពន ដល់ហើយ ក៏

បូជាព្រះសាស្តា ថ្វាយបង្គំ រួចក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លោកសេដ្ឋីបានក្រាបទូលនូវសេចក្តីនេះ ដល់ព្រះដ៏មាន-ព្រះភាគថា « បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្មេងនេះមានបញ្ញាឆ្លាតក្នុងប្រយោជន៍ គេបានសួរនូវទ្វារនៃប្រយោជន៍ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនជ្រាបនូវបញ្ហានោះ ទើបមកកាន់សំណាក់នៃព្រះអង្គ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ដោះបញ្ហានោះឱ្យទាន » ។

ព្រះបរមសាស្តា ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា « ម្នាលគហបតី សូម្បីក្នុងកាលមុន តថាគតក៏ត្រូវក្មេងនេះ សួរបញ្ហាហ្នឹងដែរ តថាគតបានដោះនូវបញ្ហានោះឱ្យដល់គេហើយ ។ ក្នុងកាលនោះ ក្មេងនេះ ដឹងបញ្ហានោះ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ គេកំណត់មិនបាន ព្រោះការអស់ទៅនៃភពមុន » ។

លោកសេដ្ឋី បានក្រាបទូលអារាធនា ព្រះអង្គទ្រង់ក៏បាននាំយករឿងក្នុងអតីតមកសាធកដូចតទៅ :

ក្នុងអតីតកាល គ្រាដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្ត សោយ-

រាជសម្បត្តិក្រុងពារាណសី ព្រះពោធិសត្វ សោយព្រះជាតិជាសេដ្ឋី មានសម្បត្តិច្រើន ។ កាលនោះ បុត្ររបស់លោកសេដ្ឋី កើតបាន ៧ ឆ្នាំ ជាអ្នកមានបញ្ញាឆ្លាតក្នុងប្រយោជន៍ ថ្ងៃមួយបានចូលទៅរកបិតា សួរបញ្ហាអំពីទ្វារនៃប្រយោជន៍ថា « បពិត្របិតា អ្វីឈ្មោះថាទ្វារនៃប្រយោជន៍ »។ គ្រានោះ បិតារបស់គេ កាលដែលនឹងពោលដោះបញ្ហានោះ បានពោលនូវគាថាថា « បុគ្គល គប្បីប្រាថ្នាលាភដ៏ឧត្តម គឺការមិនមានរោគ ១ សីល (គឺមារយាទល្អ) ១ ការយល់ឃើញតាមបណ្ឌិតអ្នកចេះដឹង ១ ការឧស្សាហ៍ស្តាប់ ១ ការអនុវត្តនូវសុចរិតធម៌ ១ ការមិនរួញរានៃចិត្ត ១ គុណ-ធម៌ទាំង ៦ ប្រការនេះ គឺជាទ្វារមុខនៃប្រយោជន៍ »។

បណ្តាបទទាំងនោះ ៥ អក្សរក្នុងបទថា **អារោគ្យ-មិច្ឆេ បរមញ្ច លាភំ** គ្រាន់តែជានិបាត ។ ព្រះពោធិសត្វនៅពេលនោះបានសម្តែងនូវសេចក្តីនេះថា « នែកូន មុនអ្វីៗទៀតទាំងអស់ គប្បីប្រាថ្នាលាភដ៏ក្រៃលែង ពោលគឺការមិនមានរោគ » ។

ដែលឈ្មោះថា ភាពជាបុគ្គលមិនមានរោគ បានដល់អាការដែលមិនមានសភាវៈចាក់ដោត មិនមានការក្រវល់ក្រវាយនៃរាងកាយ និងផ្លូវចិត្ត ។ ព្រោះថា កាលដែលរាងកាយត្រូវចាក់ដោតដោយរោគ មានការក្រវល់-ក្រវាយនោះ បុគ្គលរមែងមិនអាចនឹងញុំាងលាភដែលនៅមិនទាន់បាន ឱ្យកើតឡើង និងដែលបានយកមកទុកដាក់ហើយ ក៏មិនអាចនឹងប្រើប្រាស់បានឡើយ ប៉ុន្តែកាលដែលមិនមានការក្រវល់ក្រវាយដោយរោគទេ ក៏រមែងអាចបណ្តាលឱ្យកើតបានទាំង ២ ស្ថាននោះឯង ។ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើចិត្តមានការក្តៅក្រហាយដោយឧបក្កិលេស បុគ្គលក៏មិនអាចនឹងញុំាងលាភ គឺគុណវិសេស មានឈានជាដើម ដែលនៅមិនទាន់កើត ឱ្យកើតបានឡើយ ទាំងដែលបានហើយ ក៏ប្រាសចាកប្រយោជន៍ តែបើរោគមិនមានទេ គឺអាចញុំាងលាភ បានដល់គុណវិសេសឱ្យកើតឡើងបាន ដែលបានហើយ ក៏អាចរីករាយដោយអំណាចនៃសមាបត្តិតទៅទៀត ។ ហេតុនោះ ការមិនមានរោគ ទើបឈ្មោះថា

ជាលាភដ៏ក្រៃលែង ដែលចាំបាច់ត្រូវប្រាថ្នានូវការមិនមានរោគនេះ មុនអ្វីៗទាំងអស់ នេះជាទ្វារឯកនៃប្រយោជន៍ ។ ទាំងអស់នេះ ជាអត្ថាធិប្បាយក្នុងចំណុចនោះ ។

បទថា **សីលញ្ញូ** បានដល់អាចារសីល គឺរបៀបរបបនៃមារយាទល្អ ។ ព្រះពោធិសត្វសម្តែងដល់ ចរិតរបស់ពពួកជន ដោយបទនេះ ។

បទថា **វុឌ្ឍានុមតំ** បានដល់ការប្រព្រឹត្តតាមបណ្ឌិតអ្នកចម្រើនដោយគុណទាំងឡាយ ។ ព្រះពោធិសត្វសម្តែងឱវាទរបស់គ្រូទាំងឡាយ ដែលសម្បូណ៌ដោយការចេះដឹង ដោយបទនេះ ។

បទថា **សុតញ្ញូ** គឺការស្តាប់ដោយអាងហេតុ ។ ព្រះពោធិសត្វសម្តែងពាហុសច្ចៈ ភាពនៃបុគ្គលមានការសិក្សាដ៏មុតមាំ ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួនឯងក្នុងលោកនេះ ដោយបទនេះ ។

បទថា **ធម្មានុវត្តី ច** បានដល់ការអនុវត្តតាមសុចរិតធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ ព្រះពោធិសត្វសម្តែងអំពីការ

វៀរចាកនូវទុច្ចរិតធម៌ ហើយប្រព្រឹត្តសុចរិតធម៌ ដោយបទនេះ ។

បទថា **អលីនតា ច** បានដល់ភាពនៃចិត្តដែលមិនរួញរា មិនធ្លាក់ចុះ ។ ព្រះពោធិសត្វសម្ដែងអំពីសភាពនៃចិត្តដែលប្រណីត និងដែលខ្ពង់ខ្ពស់ដ៏ក្រៃលែង មានសភាពមិនបាត់បង់នូវសេចក្ដីព្យាយាម ដោយបទនេះ ។

បទថា **អត្ថស្ស ទ្វារា បមុខា ឆឡេតេ** ដោយសេចក្ដីថា ការចម្រើន ឈ្មោះថា ប្រយោជន៍ ធម៌ទាំង ៦ ប្រការនេះ ជាទ្វារ ជាឧបាយ គឺជាផ្លូវនៃការសម្រេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាទ្វារមុខនៃប្រយោជន៍ ទាំងដែលជាប្រយោជន៍លោកិយ ទាំងដែលជាប្រយោជន៍លោកុត្តរ ពោលគឺសេចក្ដីចម្រើន ។ ព្រះពោធិសត្វ ពោលដោះបញ្ហាទ្វារនៃប្រយោជន៍ ដល់បុត្រដោយប្រការដូច្នេះ ។ តាំងតែពីកាលនោះមក គេក៏បានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការនោះ ។ ព្រះពោធិសត្វ បំពេញបុណ្យ មានទានជាដើម ហើយក៏ទៅតាមយថាកម្ម ។

ព្រះបរមសាស្ដា ទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះមក ហើយ ប្រជុំជាតកថា បុត្រក្នុងគ្រានោះ បានមកជាបុត្រក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ចំណែកមហាសេដ្ឋីបានមកជា **តថាគត** ដូច្នេះឯង ។

ចប់ អត្ថស្ស ទ្វារជាតក

៤_គោធជាតក

បិដកលេខ ៥៨ , ទំព័រ ៦១

កិន្តេ ជដាហិ ទុម្មេធ　　កិន្តេ អជិនសាដិយា
អព្ភន្តរន្តេ គហនំ　　ពាហិរំ បរិមជ្ជសីតិ។

(ទន្សងពោធិសត្វ ពោលថា) ម្នាលតាបសឥតបញ្ញា ប្រយោជន៍អ្វីដោយជដារបស់អ្នក និងប្រយោជន៍អ្វីដោយស្បែកខ្លាឃ្មុំរបស់អ្នក ព្រោះគ្រឿងសាំញ៉ាំ គឺកិលេស មាននៅខាងក្នុងខ្លួនអ្នក អ្នកខំដុសខាត់តែខាងក្រៅទេ ។

អដ្ឋកថា គោធជាតក

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅព្រះជេតពនមហាវិហារ ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុដែលជាអ្នកបោកបញ្ឆោតគេ ១ អង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវរឿងក្នុងអតីតកាលមានដូចតទៅ :

ក្នុងអតីតកាល គ្រាដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្ត សោយ-រាជសម្បត្តិនៅក្នុងនគរពារាណសី ព្រះពោធិសត្វ បដិសន្ធិក្នុងកំណើតសត្វទន្សង ។ កាលនោះ មានតាបស ១ អង្គបានអភិញ្ញា ៥ មានតបៈដ៏ខ្លាំងក្លា អាស្រ័យនៅឯបច្ចន្ត-គ្រាម ក្នុងតំបន់មួយដែលមានបណ្ណសាលា នៅនឹងជាយព្រៃ ។ ពួកអ្នកស្រុក បានជួយគ្នាទំនុកបម្រុងព្រះតាបសដោយសេចក្តីគោរព ។ ព្រះពោធិសត្វ បានរស់នៅនឹងរន្ធដំបូកមួយ ខាងចុងទីចង្ក្រមរបស់ព្រះតាបសនោះឯង ហើយតែងតែចេញពីរន្ធមករកព្រះតាបស ១ ថ្ងៃ , ៣ ដង

រាល់ៗថ្ងៃ ស្តាប់ពាក្យដែលប្រកបដោយហេតុ ប្រកបដោយផល ថ្វាយបង្គំព្រះតាបសហើយ ក៏ត្រឡប់ទៅកាន់ទីរបស់ខ្លួនវិញ ។ ក្រោយមក ព្រះតាបសក៏បានចម្រើនពរលាពួកអ្នកស្រុកចេញទៅ ។ កាលដែលព្រះតាបសសម្បូរដោយសីលនិងវត្តនោះចេញទៅហើយ បន្ទាប់មក ក៏មានតាបស ១ អង្គទៀត មកសំណាក់នៅនឹងអាស្រមបទនោះដែរ ។ ព្រះពោធិសត្វកំណត់ថា តាបសក្រោយ ក៏ជាអ្នកមានសីល ទើបបានចូលទៅកាន់សំណាក់របស់តាបសបំពេញកិច្ចវត្តដូចមុនដែរ ។

ក្រោយមកថ្ងៃមួយ ស្រាប់តែមានភ្លៀងធ្លាក់យ៉ាងខ្លាំង ក្នុងរដូវរាំងស្ងួត ហ្វូងមេភ្លៀងបាននាំគ្នាចេញអំពីដំបូកទាំងឡាយ ពួកសត្វទន្សង ក៏បាននាំគ្នាចេញមកបរិភោគមេភ្លៀងទាំងនោះ ។ ក្នុងកាលនោះ ពួកអ្នកស្រុកបាននាំគ្នាចេញចាប់ទន្សងបានយ៉ាងច្រើន ហើយចាត់ចែងស្លម្ជូរគ្រឿងដ៏មានឱជារស ប្រគេនដល់តាបស ។ តាបសឆាន់សម្លម្ជូរគ្រឿងសាច់ទន្សងឆ្ងាញ់ ជាប់ចិត្តនឹងរសនោះ

ទើបសួរថា សម្លនេះឆ្ងាញ់ក្រៃលែងណាស់ តើសាច់នេះជាសាច់សត្វប្រភេទណា ? កាលដែលបានឮគេប្រាប់ថា ជាសាច់សត្វទន្សងហើយ ក៏គិតថា ទន្សងដ៏ធំនោះ មកកាន់សំណាក់របស់យើង យើងនឹងសម្លាប់វាស្លម្ជូរគ្រឿង ។ តាបសកំហូច ឱ្យគេនាំយកឆ្នាំងសម្រាប់ស្ល និងគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ មានទឹកដោះថ្លា និងអំបិលជាដើម ទុកនៅមួយកន្លែង ហើយលាក់ដំបងក្នុងសំពត់ដណ្ដប់ រង់ចាំការមកនៃព្រះពោធិសត្វ ។ តាបសកំហូចរង់ចាំនៅនឹងទ្វារបណ្ណសាលា អង្គុយរៀបឥរិយាបថដូចជាមានសេចក្ដីស្ងប់ណាស់ ។

ក្នុងវេលាល្ងាច ព្រះពោធិសត្វ គិតថា យើងនឹងទៅរកតាបស ហើយក៏ចេញដំណើរទៅ ខណៈដែលកំពុងតែចូលទៅជិតនោះឯង ក៏បានឃើញចំណុចខុសប្លែកនៃឥន្ទ្រិយរបស់តាបស ទើបគិតថា តាបសនេះ មិនបានអង្គុយដោយឥរិយាបថ ដែលធ្លាប់អង្គុយ ដូចថ្ងៃមុនៗទេ សូម្បីតែសម្លឹងមើលយើងក្នុងថ្ងៃនេះទៀតសោត ក៏សម្លឹង

ជារបៀបលួចលាក់ ។ ព្រះពោធិសត្វ បានទៅពីក្រោមខ្យល់នៃតាបស ហើយក៏បានធុំក្លិនសាច់ទន្សង ក៏បានគិតថា ថ្ងៃនេះ តាបសកំហូចនេះ មុខតែបរិភោគសាច់ទន្សងជាប់ចិត្តក្នុងរសហើយ ឥឡូវនេះ បំណងដើម្បីនឹងវាយសម្លាប់យើងដែលចូលទៅរកដោយដំបង ហើយយកសាច់របស់យើងស្ងោរស៊ីជាប្រាកដ ។ ព្រះពោធិសត្វ គិតឃើញដូច្នេះ ក៏មិនបានចូលទៅជិត ហើយបែរត្រឡប់ក្រោយរត់ចេញមកវិញ ។ តាបសកំហូច ដឹងថាសត្វទន្សងមិនព្រមមក ព្រោះដឹងខ្លួនថាយើងប្រុងសម្លាប់ ទោះជាយ៉ាងនេះក៏មិនរួចពីកណ្ដាប់ដៃអញ ហើយបានយកដំបងចេញមកគ្រវែងតម្រង់ទៅរកព្រះពោធិសត្វ ។ ដំបងបានចោលទៅប៉ះចុងកន្ទុយបន្តិចប៉ុណ្ណោះ ព្រះពោធិសត្វចូលក្នុងដំបូកដោយរហ័ស ហើយចេញក្បាលមកតាមរន្ធមួយទៀតពោលថា « វ៉ឺយ ! ជដិលកំហូច កាលដែលយើងចូលទៅរកអ្នកឯង គឺចូលទៅដោយសម្គាល់ថា ជាអ្នកមានសីលប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ល្បិចកំហូចរបស់អ្នក យើងបានដឹងហើយ

មហាចោរដូចជាអ្នកឯងអ៊ីចឹង បួសធ្វើអ្វីទៅ » ។ កាលដែលតិះដៀលតាបសហើយ ទើបពោលនូវគាថា ដោយសេចក្ដីថា :

- « ម្នាលតាបស ឥតបញ្ញា ប្រយោជន៍អ្វីដោយជដារបស់អ្នក និងប្រយោជន៍អ្វីដោយស្បែកខ្លាឃ្មុំរបស់អ្នក ព្រោះគ្រឿងសាំញ៉ាំ គឺកិលេស មាននៅខាងក្នុងខ្លួនអ្នក អ្នកខំដុសខាត់តែខាងក្រៅទេ » ។

បណ្ដាបទទាំងនេះ បទថា **កិន្តេ ជដាហិ ទុម្មេធ** ដោយសេចក្ដីថា នែវ៉ឺយ ជដិលដ៏ល្ងង់ខ្លៅ ប្រាសចាកការចេះដឹង ការបួងសក់នេះ ចំពោះបុគ្គលដែលវៀរចាកនូវការបៀតបៀន ទើបគួរ ចំណែកអ្នកប្រាសចាកនូវគុណនេះ នឹងទ្រទ្រង់ទុកនូវជដាធ្វើអ្វី ។

បទថា **កិន្តេ អជិនសាដិយា** ដោយសេចក្ដីថា ចាប់ផ្ដើមតាំងតែអំពីអ្នកឯងដែលមិនមាននូវសំវរគុណមក អ្នកឯងមិនសមនឹងដណ្ដប់ស្បែកខ្លាទេ ប្រយោជន៍អ្វីដោយស្បែកខ្លាដែលអ្នកទ្រទ្រង់ ។

បទថា **អព្ភន្តរេ គហនំ** ដោយសេចក្ដីថា ខាងក្នុងគឺសន្ដានចិត្តរបស់អ្នក ទ្រុបទ្រុលទៅដោយកិលេសគឺ រាគៈ ទោសៈ មោហៈ ។

បទថា **ពាហិរំ បរិមជ្ជសិ** ដោយសេចក្ដីថា អ្នកឯងហ្នឹង កាលដែលខាងក្នុងមានភាពសាំញ៉ាំ ទ្រុបទ្រុលក្រាស់ចង្អៀតទៅដោយកិលេស ដូច្នេះ បែរជាមកវល់តែដុសខាត់ខាងក្រៅ ដោយការងូតទឹកជាដើម និងដោយការទ្រទ្រង់នូវភេទជាអ្នកបួស ។ កាលបើវល់តែដុសខាត់ខាងក្រៅយ៉ាងនេះ អ្នកឯងប្រៀបដូចជាសំបកឃ្លោកស្មោកគ្រោកខាងក្នុង ឬដូចជាពាងដែលពេញទៅដោយថ្នាំពិស ឬម្យ៉ាងទៀត ដូចជាដំបូកដែលពេញទៅដោយអាសិរពិស ពុំនោះសោតទេ ដូចជាផ្នូរខ្មោចដ៏វិចិត្រដែលពេញទៅដោយលាមក សឹងរលើបរលោងតែខាងក្រៅប៉ុណ្ណោះ អ្នកឯងគឺជាចោរ នឹងនៅក្នុងទីនេះធ្វើអ្វី ប្រញាប់ចេញឱ្យឆាប់ទៅ បើអ្នកឯងមិនប្រញាប់ទៅទេ យើងនឹងប្រាប់អ្នកស្រុក ឱ្យធ្វើការបណ្ដេញអ្នកឯង ។

ព្រះពោធិសត្វ គំរាមតាបសកំហូចយ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅក្នុងដំបូកវិញ រីឯតាបសកំហូច ក៏គេចអំពីទីនោះទៅ ។

ព្រះបរមសាស្ដា ទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះមកហើយ ទ្រង់ប្រជុំជាតកថា តាបសកំហូចក្នុងគ្រានោះ បានមកជាភិក្ខុអ្នកបោកបញ្ឆោតគេក្នុងគ្រានេះ ឯព្រះតាបសមានសីលនោះ បានមកជាសារីបុត្ត ចំណែកគោធបណ្ឌិត (ទន្សងពោធិសត្វ) បានមកជា **តថាគត** ដូច្នេះឯង ។

ចប់ គោធជាតក

៥_ឆទ្ទន្តជាតក

បិដកលេខ ៦០ , ទំព័រ ១៧១ ព្រមដោយអដ្ឋកថា

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនា ព្រះជេតពនមហាវិហារ ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុនីក្រមុំមួយអង្គ ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះធម៌ទេសនានេះថា :

កឹ នុ សោចសិន្ទុច្ចន្តី ដូច្នេះជាដើម ។

ប្រារព្ធសេចក្តីគឺថា នាងភិក្ខុនីនោះ ជាធីតារបស់ត្រកូលមួយ ក្នុងព្រះនគរសាវត្ថី ឃើញទោសក្នុងឃរាវាសវិស័យ ក៏បានចេញទៅបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ថ្ងៃមួយភិក្ខុនីអង្គនោះ បាននិមន្តទៅដើម្បីនឹងស្តាប់ព្រះធម៌ ព្រមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីដទៃ ឃើញព្រះរូបឆោម ដែលកើតឡើងដោយបុញ្ញានុភាព រកប្រមាណមិនបាន ប្រកបដោយព្រះរូបសម្បត្តិដ៏ឧត្តមរបស់ព្រះទសពល ។ ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់លើធម្មាសនៈដែលប្រដាប់តាក់តែងហើយ កំពុង

សម្តែងនូវព្រះធម៌ទេសនា ។ នាងភិក្ខុនីឃើញដូច្នេះហើយទើបគិតថា កាលដែលយើងត្រាច់ទៅក្នុងវដ្តសង្សារ ធ្លាប់បានជាបាទបរិចារិកា នៃព្រះមហាបុរសនេះដែរឬទេហ្ន៎ ។ ទាន់ពេលនោះឯង នាងក៏បានរលឹកជាតិមុនឃើញថា យើងធ្លាប់បានជា បាទបរិចារិកា របស់មហាបុរសនេះ ក្នុងកាលដែលព្រះអង្គជាស្តេចដំរីឆទ្ទន្ត ។ កាលដែលនាងរលឹកបានដូច្នោះហើយ បីតិដ៏ខ្លាំងក្លាក៏បានកើតឡើង ។ ដោយកម្លាំងនៃសេចក្តីត្រេកអរ នាងជាភិក្ខុនីទើបសើចចេញមកដោយសំឡេងខ្លាំងៗ រួចហើយ ក៏បានគិតទៀតថា ដែលជាបាទបរិចារិកា មានអធ្យាស្រ័យប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ដល់ស្វាមី មានតិចនាក់ទេ ដែលមិនបានធ្វើនូវប្រយោជន៍នោះគឺមានច្រើន តើយើងមានអធ្យាស្រ័យប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ដល់បុរសនេះដែរ ឬក៏ទេហ្ន៎ ។ នាងរលឹកបានក្នុងពេលនោះ នាងឃើញសេចក្តីពិតថា ដោយពិត យើងសាងនូវកំហុសទុកក្នុងហឫទ័យមិនតិចឡើយ គឺយើងបានប្រើនាយព្រានសោណុត្តរ ឱ្យយកព្រួញលាបទៅ

ដោយថ្នាំពិសបាញ់ស្តេចដំរីឆទ្ទន្ត ដែលមានកម្ពស់ប្រមាណ ១២០ ហត្ថ [១] ឱ្យដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ។ ទាន់ពេលនោះដែរ សេចក្តីសោកសៅក៏កើតឡើងដល់នាង ដួងហឫទ័យក៏ក្តៅក្រហាយ នាងមិនអាចអត់ទ្រាំនូវសេចក្តីសោកសៅនោះបាន ទើបស្រែកទ្រហោយំដោយសំឡេងខ្លាំង ៗ ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ទតព្រះនេត្រឃើញដូច្នោះ ក៏ទ្រង់ព្រះញញឹមឱ្យប្រាកដ ធ្វើឱ្យភិក្ខុសង្ឃទូលសួរថា : បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីហ្ន៎ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ញុំាងឱ្យព្រះអង្គទ្រង់ព្រះញញឹម ? ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា : ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាងភិក្ខុនីក្រមុំរូបនេះ រលឹកដល់កំហុសដែលធ្លាប់ធ្វើមកលើតថាគតក្នុងជាតិមុន ទើបបានជាស្រែកទ្រហោយំ ។ ជាបន្តទៅព្រះអង្គទ្រង់នាំអតីតនិទានមកសម្តែង ។

ក្នុងអតីតកាល មានដំរីប្រមាណ ៨០០០ (ប្រាំបីពាន់ដំរី) មានឫទ្ធិហោះទៅក្នុងអាកាសបាន អាស្រ័យនៅ

១-កាលដែលទើបនឹងពេញវ័យ ដំរីឆទ្ទន្តមានកម្ពស់ ៨៨ ហត្ថ ។

នឹងស្រះឆទ្ទន្ត នាដែនដីនៃព្រៃហិមពាន្ត ។ គ្រានោះ ព្រះពោធិសត្វ កើតជាកូននៃដំរីដែលជាមេហ្វូង មានសម្បុរកាយ គឺដងខ្លួនពណ៌សសុទ្ធ ឯមាត់និងជើងពណ៌ក្រហម ។ ក្រោយមក ព្រះពោធិសត្វបានចម្រើនវ័យឡើង កម្ពស់បាន ៨៨ ហត្ថ ពីមុខទៅក្រោយប្រវែង ១២០ ហត្ថ ប្រកបដោយប្រមោយដ៏ល្អល្អះ ប្រវែង ៥៨ ហត្ថ ចំណែកភ្លុកទាំងពីរវាស់ដោយជុំវិញបាន ១៥ ហត្ថ ប្រវែងពីគល់មកចុង ៣០ ហត្ថ ប្រកបដោយរស្មី ៦ ពណ៌ ។ ព្រះពោធិសត្វជាប្រមុខនៃដំរី ដែលមានហ្វូងដំរី ៨០០០ ជាបរិវារ បូជាព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ៥០០ អង្គ ។ អគ្គមហេសីរបស់ព្រះពោធិសត្វនោះ មានពីរ គឺចុល្លសុភទ្ទា ១ និងមហាសុភទ្ទា ១ ។ ស្តេចដំរីព្រមទាំងបរិវារ អាស្រ័យនៅនឹងកាញ្ចនគុហា នាភ្នំដ៏ខ្ពស់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ស្រះឆទ្ទន្តនោះ ទាំងចំណែកបណ្តោយ និងចំណែកទទឹង មានប្រវែងប្រមាណ ៥២ យោជន៍ ត្រង់កណ្តាលជម្រៅប្រមាណ ១២ យោជន៍ មិនមានសារាយ មិនមានចក ឫក៏ព្រាំឡើយ ។ ស្រះឆទ្ទន្តមាន

ទឹកថ្លាដូចដុំកែវមណី បន្ទាប់ពីកណ្ដាលស្រះឡើងមក មានចង្កុលណីដុះព័ទ្ធជុំវិញទឹក ទទឹងមួយយោជន៍ បន្ទាប់មកទៀត ឧប្បលខៀវដុះព័ទ្ធជុំវិញចង្កុលណី ទទឹងក៏មួយយោជន៍ បន្តមកមានទទឹងមួយយោជន៍ៗ ដូចគ្នា គឺឧប្បលក្រហម ឧប្បលស បទុមក្រហម បទុមស និងកុមុទ ដុះឡើងមកព័ទ្ធជុំវិញគ្នាជាបន្តបន្ទាប់ ។ ពីខាងក្រៅនៃពូកឈូកទាំង ៧ ប្រភេទ មានឈូកគ្រប់មុខលាយចម្រុះគ្នា មានចង្កុលណីជាដើម ព័ទ្ធជុំវិញ ដែលមានកម្រាស់មួយយោជន៍ដូចគ្នាដែរ ។ បន្តចេញមកដល់ទឹកដែលមានជម្រៅរាក់ល្មមត្រឹមផ្ចិតដំរី [១] មានពូកស្រូវសាលីក្រហមដុះឡើងមក ទទឹងកម្រាស់មួយយោជន៍ដូចគ្នាទៀត ។ បន្តមកទៀតដល់មាត់ទឹក គឺមួយយោជន៍ដូចគ្នា មានពូកវៃទឹកសន្ធឹកទៅដោយផ្កាពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ស ដែលមានក្លិនក្រអូបផ្សាយទៅ ។ ឡើងពីមាត់ទឹកមកលើគោក មានឪឡឹក ឃ្លោក ល្ពៅ ត្រឡាច ។ បន្ត

១_ដំរីបច្ចុប្បន្ន ។

មកទៀតមានព្រៃអំពៅ ដើមប៉ុនៗដើមស្លា រួចហើយព្រៃចេក ផ្លែធំៗប៉ុនភ្លុកដំរី[១] ព្រៃខ្នុរណាំង ផ្លែប៉ុនៗពាងទឹក ។ មានព្រៃខ្នុរសម្ងដែលផ្លែមានរសឆ្ងាញ់ តមកមានព្រៃខ្វិត ព្រៃរាំង រហូតដល់ព្រៃសណ្ឋះដែលមានដើមឈើធំៗលាយចម្រុះគ្នា បន្ទាប់មកទៀតព្រៃឫស្សី នេះជាភាពសម្បូណ៌សម្បើម នៃស្រះឆទ្ទន្តក្នុងសម័យនោះ ។ នៅក្នុងអដ្ឋកថាសំយុត្តនិកាយ លោកក៏បានពណ៌នា នូវភាពសម្បូណ៌សម្បើមនេះ ដូចគ្នាដែរ ដែលមានក្នុងបច្ចុប្បន្ន [២] ។

ម្យ៉ាងទៀត មានភ្នំព័ទ្ធជុំវិញព្រៃឫស្សីដល់ទៅ ៧ ជាន់ បើរាប់ពីខាងក្រៅមក ភ្នំទី ១ ឈ្មោះចុល្លកាឡបព៌ត ភ្នំទី ២ ឈ្មោះមហាកាឡបព៌ត ភ្នំទី ៣ ឈ្មោះឧទកបស្សបព៌ត ភ្នំទី ៤ ឈ្មោះចន្ទបស្សបព៌ត ភ្នំទី ៥ ឈ្មោះសុរិយបស្សបព៌ត ភ្នំទី ៦ ឈ្មោះមណីបស្សបព៌ត និងភ្នំទី ៧ ឈ្មោះសុវណ្ណបស្សបព៌ត ។

១_ដំរីបច្ចុប្បន្ន ។ ២_បច្ចុប្បន្នសម័យអដ្ឋកថា ។ ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញត្ថេរ លោកនិមន្តទៅគង់នៅទីនោះអស់ ១២ ឆ្នាំ ហើយបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ ។

សុវណ្ណបស្សបពីត មានកម្ពស់ដល់ទៅ ៧ យោជន៍[១] ព័ទ្ធជុំវិញស្រះឆទ្ទន្ត ដូចជាកណ្ដាប់មាត់បាត្រ នៅខាងក្នុងសុវណ្ណបស្សបពីតនោះ មានពណ៌ដូចមាស ហើយព្រោះតែពន្លឺចេញអំពីសុវណ្ណបស្សបពីត បានធ្វើឱ្យស្រះឆទ្ទន្តនោះឯង ភ្លឺហាក់បីដូចជាពន្លឺព្រះអាទិត្យដ៏ស្រទន់ ដែលទើបតែឧទ័យ ។ ភ្នំដែលមានជាបន្តបន្ទាប់រាប់ពីក្នុងចេញទៅក្រៅវិញ គឺភ្នំទី ៦ កម្ពស់ ៦ យោជន៍ , ទី ៥ កម្ពស់ ៥ យោជន៍ , ទី ៤ កម្ពស់ ៤ យោជន៍ , ទី ៣ កម្ពស់ ៣ យោជន៍ , ទី ២ កម្ពស់ ២ យោជន៍ និងទី ១ កម្ពស់ ១ យោជន៍ ។

នៅនឹងជ្រុងទិសឦសាននៃស្រះឆទ្ទន្ត ដែលមានភ្នំ ៧ ជាន់ព័ទ្ធជុំវិញយ៉ាងនេះ មានដើមជ្រៃធំ តាំងនៅក្នុងឱកាសដែលទឹកនិងខ្យល់ប៉ះត្រូវបាន ។ ដើមជ្រៃនោះវាស់ដោយជុំវិញបាន ៥ យោជន៍ កម្ពស់ដើម ៧ យោជន៍ មានមែកវែងបាន ៦ យោជន៍ លូតចេញទៅក្នុងទិសទាំង៤

១-មិនមែនមួយយោជន៍សុទ្ធតែ ១៦ គីឡូម៉ែត្រនោះទេ ។

សូម្បីមែកដែលដុះទៅលើ ក៏ប្រវែង ៦ យោជន៍ដូចគ្នាដែរ ដូច្នេះ បើវាស់ពីគល់ទៅដល់ចុងកំពូល មានកម្ពស់ ១៣ យោជន៍ ពីចុងមែកម្ខាងទៅចុងមែកម្ខាងទៀតប្រវែង ១២ យោជន៍ ប្រដាប់ដោយពូរជ្រៃ ៨០០០ ជាដើមឈើខ្ពស់ត្រដែត ស្រស់ស្អាត បីដូចជាភ្នំកែវមណី ។

នៅឯទិសបស្ចិមនៃស្រះឆទ្ទន្ត នាភ្នំសុវណ្ណបស្សបពីត មានកាញ្ចនគុហា[១] ដ៏ធំ ប្រមាណ ១២ យោជន៍ ។ ដល់រដូវភ្លៀង ស្ដេចដំរីឆទ្ទន្ត មានដំរី ៨០០០ ជាបរិវារ បានអាស្រ័យនៅនឹងកាញ្ចនគុហានោះឯង ។ ក្នុងរដូវក្ដៅ ក៏មកឈរទទួលខ្យល់និងទឹកនៅរវាងពូរជ្រៃ ក្រោមមហានិគ្រោធព្រឹក្ស[២] ។

ក្រោយមកថ្ងៃមួយ ដំរីទាំងឡាយមកប្រាប់ថា ព្រៃរាំងដ៏ធំនោះ មានផ្ការីកហើយ ។ ស្ដេចដំរីឆទ្ទន្តគិតថា យើងនឹងលេងកីឡាផ្ការាំង ។ លុះគិតដូច្នេះហើយព្រមទាំង

១-គុហាមាស ។ កាញ្ចនៈនិងកញ្ចនៈ ហៅបានដូចគ្នា ។

២-ដើមជ្រៃធំដែលមានកម្ពស់ ១៣ យោជន៍នោះឯង ។

បរិវារក៏ទៅកាន់ព្រៃរាំងនោះ យកក្បាលជល់ដើមរាំងមួយដើមដែលមានផ្កាវីកស្គុសស្គាយ ។ នាងចុល្លសុភទ្ទា ឈរនៅខាងលើខ្យល់ ស្លឹករាំងចាស់ៗ ជាប់ជាមួយនឹងមែកងាប់ៗ ព្រមទាំងស្រមោចផង អង្គ្រងផង បានធ្លាក់ត្រូវសរីរៈរបស់នាង ។ រីឯនាងមហាសុភទ្ទា ឈរនៅខាងក្រោមខ្យល់ លម្អងកេសរ និងស្លឹកស្រស់ៗ បានធ្លាក់មករោយត្រូវចំសរីរៈរបស់នាង ។ នាងចុល្លសុភទ្ទា គិតថា ស្តេចដំរីនេះ រោយកេសរនិងស្លឹកស្រស់ៗ ឱ្យត្រូវលើសរីរៈភរិយាដែលខ្លួនស្រឡាញ់ប្រោសប្រាណ ចំណែកខ្លួនប្រាណរបស់យើងឯណេះវិញ ឱ្យស្លឹកចាស់ៗជាប់នឹងមែកងាប់ៗ ទាំងអង្គ្រង ទាំងស្រមោច ធ្លាក់មកត្រូវ យើងនឹងតបស្នងឱ្យបានស័ក្តិសម គិតដូច្នេះហើយ ក៏បានចងពៀរនឹងព្រះមហាសត្វ ។

ក្រោយមក ថ្ងៃមួយ ស្តេចដំរីព្រមដោយបរិវារបានចុះកាន់ស្រះឆទ្ទន្ត ដើម្បីងូតទឹក ។ ខណៈនោះ មានដំរី ២ នៅក្មេងៗ យកប្រមោយចាប់កាន់ស្មៅម្យ៉ាងមក

ដុសកាយស្តេចដំរី បីដូចចំអើតបោសកំពូលភ្នំកៃលាសដូច្នោះឯង ។ កាលស្តេចដំរីងូតទឹកឡើងមកហើយ ទើបឱ្យនាងដំរីទាំងពីរចុះងូត ដល់នាងទាំងពីរឡើងមក នាំគ្នាទៅឈរក្បែរព្រះមហាសត្វ ទើបដំរីទាំង ៨០០០ ចុះស្រះលេងកីឡាក្នុងទឹក ហើយនាំយកផ្កាជលជាតផ្សេងៗអំពីស្រះ មកប្រដាប់តាក់តែងដល់ព្រះមហាសត្វ ដូចជាប្រដាប់តាក់តែងនូវស្តូបប្រាក់ ដូច្នោះដែរ ស្រេចហើយទើបប្រដាប់តាក់តែងឱ្យនាងទាំងពីរតាមក្រោយ ។ ពេលនោះ មានដំរីមួយ ត្រាច់ទៅក្នុងស្រះ បានផ្កាឈូកដ៏ធំមួយមានត្របក ៧ ស្រទាប់ ទើបនាំមកឱ្យព្រះមហាសត្វ ។ ស្តេចដំរីយកប្រមោយទទួលមហាបទុម មករោយកេសរដាក់លើសីសៈរបស់ខ្លួន ហើយហុចឱ្យដល់នាងមហា-សុភទ្ទាដែលជាជេដ្ឋភរិយា ។ នាងចុល្លសុភទ្ទាឃើញដូច្នោះក៏អន់ចិត្ត ហើយគិតថា ស្តេចដំរីនេះឱ្យមហាបទុម ដែលមានត្របក ៧ ស្រទាប់ ដល់ភរិយាដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និងជាទីប្រោសប្រាណតែមួយ ចំណែកយើង

មិនបានឱ្យឡើយ ហើយទើបចងពៀរចំពោះព្រះមហាសត្វបន្ថែមទៀត ។

ថ្ងៃក្រោយមក កាលដែលស្ដេចដំរីព្រះមហាសត្វចាត់ចែងរៀបចំផ្លែឈើនិងដំឡូង ព្រមទាំងមើមត្រាវដែលឆ្អិនស្រេចស្រាប់ផ្សំដោយទឹកឃ្មុំ ថ្វាយដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធឆាន់ ៥០០ អង្គ ។ នាងចុល្លសុភទ្ទាបានថ្វាយផលាផលដែលជារបស់ខ្លួនដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ហើយតាំងសេចក្ដីប្រាថ្នាថា : បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់ឃ្លាតចាកពីអត្តភាពក្នុងជាតិនេះទៅ សូមឱ្យបានកើតក្នុងត្រកូល **មទ្ទរាជ** និងបានឈ្មោះថា **សុភទ្ទារាជកញ្ញា** កាលដែលចម្រើនវ័យហើយ សូមឱ្យបានជាអគ្គមហេសី នៃព្រះចៅក្រុងពារាណសី ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និងជាទីប្រោស-ប្រាណរបស់ព្រះអង្គ រហូតដល់ធ្វើអ្វី ប្រាថ្នាអ្វីក៏បានតាមចិត្តចង់ និងអាចក្រាបទូលដល់ព្រះអង្គ សូមឱ្យទ្រង់ប្រើនាយព្រាន មកបាញ់ស្ដេចដំរីនេះ ដោយព្រួញលាបថ្នាំពិស រហូតដល់ស្លាប់ ព្រមទាំងនាំយកភ្លុកទាំងគូដែលមាន

រស្មី ៦ ពណ៌បានទៀតផង ។ ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមក នាងចុល្លសុភទ្ទា ជាដំរីជាប់ដោយគំនុំក្នុងចិត្ត មិនបរិភោគស្មៅ ឬទោះបីអាហារអ្វីក៏ដោយ ព្រមទាំងទឹក រាងកាយស្គាំងស្គម កម្លាំងចុះខ្សោយ មិនយូរប៉ុន្មានក៏ដួលចុះ ហើយស្លាប់ទៅ កើតក្នុងព្រះគភ៌នៃព្រះអគ្គមហេសីនៃព្រះរាជាដែនមទ្ទរដ្ឋ ។ កាលដែលប្រសូតមកហើយ ពេញរូបពេញរាង ព្រះជនក ព្រះជននី ក៏បាននាំទៅថ្វាយដល់ព្រះចៅក្រុងពារាណសី ។ នាងជាទីស្រឡាញ់ប្រោសប្រាណរបស់ព្រះរាជា រហូតដល់បានទៅជាប្រមុខនៃនាងស្នំ ១៦០០០ នាក់ ព្រមទាំងបាននូវញាណជាគ្រឿងរលឹកជាតិមុនឃើញទៀតផង ។ ព្រះនាងសុភទ្ទានោះ ទ្រង់បានត្រិះរិះថា សេចក្ដីប្រាថ្នារបស់យើងសម្រេចហើយ ពេលនេះ នឹងឱ្យទៅយកភ្លុកទាំងគូរបស់ស្ដេចដំរីនោះមក ។ ចាប់តាំងពីនោះមក ព្រះនាងយកប្រេងលាបនូវព្រះសរីរៈទ្រទ្រង់នូវសំពត់សៅហ្មង បានសម្ដែងនូវព្រះអាការឈឺ ហើយស្ដេចចូលកាន់បន្ទប់សិរីសេយ្យាសន៍ ទ្រង់ផ្ទំលើ

ព្រះទែនសយនា ។ ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់សួរថា : ព្រះនាងសុភទ្ទាទៅណា ? កាលដែលទ្រង់ជ្រាបថា ប្រឈួនហើយ ទើបស្តេចចូលទៅអង្គុយប្រថាប់លើព្រះទែន ទ្រង់លូកស្ទាបព្រះប្រឹស្ឋាង្គរបស់ព្រះនាង ហើយត្រាស់នូវព្រះគាថាទី ១ ថា :

កិន្នុ សោចសិនុច្ចង្គី បណ្ឌុសី វរវណ្ណិនី
មិលាយសិ វិសាលក្ខី មាលាវ បរិមទ្ទិតា ។

ម្នាលនាងសុភទ្ទាគួរនាចរណៃ ខ្លួនប្រាណជើងដៃបីដូចជាមាស
សម្បុរលឿងខ្ចីស្រីវរោភាស នេត្រាល្អល្អះវិសេសវិសាល ។
តើនាងកើតអ្វីទើបស្រីសោកា ភក្ត្រាស្រពោនទុក្ខអួនពុំស្រាល
បីដូចបទុមគេខ្វាំហើយហាល អម្បាលមាលាក្នុងគ្រាស្រពាប់ ។

បណ្តាបទទាំងនេះ បទថា **អនុច្ចង្គី** ដោយសេចក្តីថា នាងមានព្រះសីរៈភ្លឺថ្លាស្រស់ស្អាតបីដូចមាស ។

បទថា **មាលាវ បរិមទ្ទិតា** ដោយសេចក្តីថា បីដូចបទុមត្រូវខ្វាំប្រចាច់ ដូច្នោះឯង ។

ព្រះនាងសុភទ្ទាទ្រង់ស្តាប់ហើយ ទើបត្រាស់នូវគាថាឆ្លើយតបដូច្នេះថា :

ទោហឡោ មេ មហារាជ សុបិនន្តេនុបច្ចគា
ន សោ សុលភរូបោវ យាទិសោ មម ទោហឡោ។

បពិត្រមហារាជអំណាចបវរ ខ្ញុំម្ចាស់ចាញ់គភិព្រោះតែយល់សប្តិ
ចំណង់ចម្លែកក្រែងប្លែកអភ័ព្វ មិនអាចបានទ្រព្យប្រសព្វទុក្ខព្រួយ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ន សោ** ដោយសេចក្តីថា ការចាញ់ព្រះគភ៌ដែលខ្ញុំម្ចាស់យល់សប្តិឃើញយ៉ាង-ណានោះ ។

បទថា **សុបិនន្តេនុបច្ចគា** ដោយសេចក្តីថា ខ្ញុំម្ចាស់សុបិននិមិត្ត ក្នុងទីបំផុតនៃសុបិន ទើបចាញ់ព្រះគភ៌ របស់ដែលចាញ់ព្រះគភ៌ព្រោះការយល់សប្តិនោះ ហាក់ដូចជាមិនងាយរកបានឡើយ ប៉ុន្តែបើខ្ញុំម្ចាស់មិនបាននូវរបស់នោះទេ ខ្ញុំម្ចាស់មុខតែមិនមានជីវិតរស់នៅឡើយ ។

ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដូច្នោះហើយទើបត្រាស់ព្រះគាថា :

យេកេចិ មានុសា កាមា ឥធ លោកស្មិ នន្ទនេ

សព្វេ តេ បចុរា មយ្ហំ អហន្តេ ទម្មិ ទោហឡំ ។

កាមគុណទាំងអស់ជារបស់មនុស្សា ក្នុងលោកនេះរ៉ាងណានីមួយ
សុទ្ធតែរបស់យើងម្ចាស់អូនកុំព្រួយ រៀមបងនឹងជួយតាមចិត្តអូនចង់។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **បចុរា** ដោយសេចក្តីថា ម្នាលនាងសុភទ្ទាដ៏ចម្រើន កាមសម្បត្តិដែលជារបស់មនុស្ស ដែលពួកមនុស្សប្រាថ្នានៅក្នុងលោកនេះ និងរតនៈ ៧ ប្រការឯណានីមួយ នៅក្នុងនន្ទវ័ន មានច្រើនណាស់ រកបានដោយងាយ គឺកាមគុណ ៥ ឯណានីមួយ មានក្នុងមនុស្សលោក យើងនឹងឱ្យវត្ថុកាម និងកិលេសកាមទាំងអស់នោះដល់នាង ។

ព្រះទេវីបានស្តាប់ ដូច្នោះហើយ ទើបពោលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ការចាញ់គភ៌របស់ខ្ញុំម្ចាស់ រក្សាបានដោយលំបាក ខ្ញុំម្ចាស់មិនក្រាបទូលឱ្យទ្រង់ជ្រាបក្នុងពេលនេះទេ ។ នៅក្នុងដែនរបស់ព្រះអង្គ មានព្រានព្រៃចំនួនប៉ុនណា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសឱ្យមកប្រជុំគ្នាទាំងអស់

ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទូលឱ្យទ្រង់ជ្រាប ក្នុងកណ្តាលព្រានព្រៃទាំង-នោះ រួចហើយព្រះនាងក៏ត្រាស់នូវគាថា ក្នុងលំដាប់តទៅ :

លុទ្ធា ទេវ សមាយន្តុ យេ កេចិ វិជិតេ តវ

ឯតេសំ អហមក្ខិស្សំ យានិសោ មម ទោហឡោ។

បពិត្រព្រះអង្គសូមទ្រង់ឱ្យព្រាន ដែលមានប៉ុន្មានក្នុងដែនដីទ្រង់
មកប្រជុំគ្នាកុំបីរារង់ នឹងប្រាប់ចំណង់ដល់ពួកព្រានព្រៃ។

ក្នុងគាថានោះ មានសេចក្តីអធិប្បាយថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្នុងដែនរបស់ព្រះអង្គ មាននាយព្រានជំពូកណា ដែលជាព្រានសមគួរ នាយព្រានគ្រប់ជំពូកនោះចូរមកប្រជុំគ្នា គឺប្រកាសហៅគ្នាមក ខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រាប់អំពីការចាញ់គភ៌របស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដែលមានសភាពយ៉ាងណានោះដល់នាយព្រានទាំងនោះ ។

ព្រះចៅក្រុងពារាណសី ទទួលពាក្យរបស់ព្រះ-មហេសីហើយ ស្តេចចេញអំពីបន្ទប់សិរីសេយ្យាសន៍ ត្រាស់បង្គាប់ដល់ពួកអាមាត្យថា : នាយព្រានព្រៃចំនួន

ប៉ុន្មាន មាននៅក្នុងកាសិករដ្ឋ ដែលមានអាណាខេត្ត ៣០០ យោជន៍ ចូរអ្នកទូងស្គរប្រកាស ឱ្យព្រានព្រៃទាំងអស់នោះមកប្រជុំគ្នា ។ អាមាត្យទាំងនោះ ក៏ធ្វើតាមព្រះរាជឱង្ការ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ពួកព្រានព្រៃក្នុងកាសិករដ្ឋ ក៏បាននាំគ្នាយកគ្រឿងបណ្ណាការតាមលទ្ធភាព ចូលមកគាល់ព្រះរាជាហើយ ឱ្យក្រាបទូលការដែលពួកខ្លួនបានមកដល់ ឱ្យទ្រង់ជ្រាបថា ព្រានព្រៃទាំងអស់ ប្រមាណ ៦០.០០០ នាក់ បានមកប្រជុំគ្នាហើយ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ជ្រាបថា ពួកនាយព្រានមកហើយ ទើបទ្រង់ប្រថាប់ឈរឯព្រះបញ្ជរ ហើយចង្អុលប្រាប់ដល់ព្រះទេវីត្រាស់នូវគាថា :

ឥមេ តេ លុទ្ទកា ទេវិ   កតហត្ថា វិសារទា
វនញ្ញូ ច មិគញ្ញូ ច   មមត្ថេ ចត្តជីវិតា ។

សូមមហេសីអូនទតព្រះនេត្រា   ពួកព្រាននេះណាសុទ្ធមានថ្វីដៃ
ជាអ្នកក្លៀវក្លាស្គាល់ម្រឹគស្គាល់ព្រៃ ដើម្បីក្សត្រថ្លៃស៊ូក្ស័យនឹងជួយ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ឥមេ** ដោយសេចក្តីថា ម្នាលនាងទេវី នាងឱ្យពួកព្រានឯណាមកប្រជុំគ្នា នាយ

ព្រានទាំងនោះ គឺពួកនេះឯង ។

បទថា **កតហត្ថា** ដោយសេចក្តីថា សុទ្ធតែមានថ្វីដៃ គឺឆ្លាត បានទទួលការសិក្សារហូតដល់មានជំនាញក្នុងក្បួនបាញ់ និងក្បួនចាប់ជាដើម ។

បទថា **វិសារទា** ដោយសេចក្តីថា ជាអ្នករួចផុតអំពីភ័យ ។

បទថា **វនញ្ញូ ច មិគញ្ញូ ច** ដោយសេចក្តីថា ជំនាញក្នុងការដើរព្រៃ និងដឹងអំពីពួកសត្វ ។

បទថា **មមត្ថេ** ដោយសេចក្តីថា ពួកនាយព្រានទាំងអស់នេះ ព្រមលះបង់ជីវិត ក្នុងប្រយោជន៍របស់យើងបាន គឺគេធ្វើតាមដែលយើងប្រាថ្នា ។

ព្រះទេវី បានស្តាប់ដូច្នោះហើយ ទើបពោលនូវគាថា :

លុទ្ទបុត្តា និសាមេថ   យាវន្តេត្ថ សមាគតា
ឆព្វិសាណំ គជំ សេតំ   អទ្ទសំ សុបិនេ អហំ
តស្ស ទន្តេហិ មេ អត្ថោ អលាភេ នត្ថិ ជីវិតំ ។

លុទ្ទបុត្រទាំងអស់ដែលកោះប្រជុំ ចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំរៀបរាប់ទុក្ខព្រួយ
ខ្ញុំសុបិនឃើញដំរីសមួយ ចិត្តញ៉ាំរញ្ជួយព្រោះចង់បានភ្លុក ។
ព្រោះភ្លុកទាំងគូចែងចាំងរស្មី ឆព្វណ្ណរង្សីហាត្ថីប្រមុខ
ភ្ញាក់ឡើងកាលណាចិន្តាកើតទុក្ខ បើមិនបានភ្លុកខ្ញុំមុខជាក្ស័យ ។

គប្បីជ្រាបដោយការវិនិច្ឆ័យក្នុងគាថានោះ ដូចតទៅនេះ : ព្រះនាងទេវីត្រាស់ថា អ្នកទាំងឡាយដែលជាផៅពង្សនៃព្រានព្រៃ បានមកព្រមគ្នាក្នុងទីនេះ ចូរតាំងចិត្តស្តាប់ពាក្យរបស់យើង ។

បទថា **ឆព្វិសាណំ** បានដល់ ដំរីស ដែលភ្លុកមានរស្មី ៦ ប្រការ ។ យើងយល់សប្តិឃើញដំរីសមានរស្មីនៃភ្លុក ៦ ពណ៌ ។ កាលដែលយើងឃើញគជសារមានសភាពបែបនេះ ទើបមានសេចក្តីត្រូវការនូវភ្លុកទាំងពីររបស់ដំរីនោះ កាលបើមិនបានទេ ជីវិតយើងនេះក៏នឹងមិនមានដែរ ។

ពួកបុត្រព្រានព្រៃ បានស្តាប់នូវព្រះសវនីយ៍ដូច្នោះហើយ ក៏បាននាំគ្នាក្រាបទូលថា :

ន នោ បិតូនំ ន បិតាមហានំ
ទិដ្ឋោ សុតោ កុញ្ជរោ ឆព្វិសាណោ
យមទ្ទស សុបិនេ រាជបុត្តី
អក្ខាហិ នោ យាទិសោ ហត្ថិនាគោ ។

បិតានិងជីតា នៃខ្ញុំរ៉ាមិនដែលដឹង
គជសារអស្ចារ្យម្លឹង មិនដែលដឹងឃើញឮឡើយ ។
ភ្លុកភ្លឺឆរង្សី រាជបុត្រីកុំកន្តើយ
សុបិនយ៉ាងណាហើយ ទ្រង់ត្រាស់ឆ្លើយឱ្យដឹងសព្វ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ មានសេចក្តីអធិប្បាយអំពីពាក្យរបស់ពួកនាយព្រានថា បពិត្រព្រះនាងម្ចាស់ ស្វេតកុញ្ជរ ភ្លុកមានរស្មី ៦ ពណ៌ លក្ខណៈដូចនេះ បិតា ឬជីតារបស់ពួកទូលព្រះបង្គំ មិនធ្លាប់ឃើញ មិនធ្លាប់ឮឡើយ មិនចាំបាច់ពោលថ្វី ដល់ពួកទូលព្រះបង្គំទេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ដែលព្រះនាងម្ចាស់ ទ្រង់និមិត្តឃើញស្តេចដំរីមានលក្ខណៈយ៉ាងណា សូមទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់នូវអាការលក្ខណៈយ៉ាងនោះ ដល់ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មកចុះ ។

ពួកបុត្រព្រានព្រៃ បានពោលនូវគាថាបន្ត :

ទិសា ចតស្សោ វិទិសា ចតស្សោ
ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា ឥមាយោ
កតមំ ទិសំ តិដ្ឋតិ នាគរាជា
យមទ្ទស សុបិនេ ឆព្វិសាណំ ។

ទិសតូចនិងទិសធំ លើក្រោមជុំជាទិសដប់
ទ្រង់ត្រាស់ពីយល់សប្តិ សូមរៀបរាប់សព្វសេចក្តី ។
ឋានស្តេចដំរីសារ ភ្លុកអស្ចារ្យឆរង្សី
ទីនោះតើឈ្មោះអ្វី ឋានដំរីនៅទិសណា ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ទិសា** បានដល់ក្នុងទិសទាំងឡាយ ។

បទថា **កតមំ** ដោយសេចក្តីថា ក្នុងបណ្តាទិសទាំងឡាយនោះ ស្តេចដំរីនៅទិសណា ព្រះនាងម្ចាស់ ។

កាលដែលពួកនាយព្រាន ទូលសួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះនាងសុភទ្ទារាជទេវី ទើបទ្រង់ពិនិត្យមើលព្រានព្រៃទាំងអស់ក្នុងចំនួននោះ ទ្រង់ឃើញព្រានព្រៃម្នាក់ ឈ្មោះ

សោណុត្តរ ដែលធ្លាប់ចងពៀរនិងព្រះមហាសត្វ ប្រាកដថាជាព្រានខ្លាំងពូកែជាងពួកព្រានដទៃ រូបរាងសណ្ឋានឃើញអាក្រក់ប្រាកដច្បាស់ គឺបាតជើងកំប៉ាង ស្មងកំពីកកំពកជង្គង់ធំ ឆ្អឹងជំនីរប៉ោង ពុកមាត់ក្រាស់ ពុកចង្កាក្រហមភ្នែកលឿង ដូច្នេះជាដើម ។ ទ្រង់ទតឃើញយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះតម្រិះថា បុគ្គលនេះ ទើបអាចធ្វើតាមពាក្យរបស់យើងបាន ហើយក៏ក្រាបទូលសូមព្រះបរម-រាជានុញ្ញាត ឱ្យនាំព្រានសោណុត្តរឡើងទៅខាងលើប្រា-សាទជាន់ទី ៧ ទ្រង់បើកសីហបញ្ជរខាងទិសឧត្តរ ហើយលើកព្រះហស្តចង្អុលត្រង់ទៅកាន់ព្រៃហិមពាន្ត នៅខាងឧត្តរទិស រួចត្រាស់ ៤ គាថាប្រាប់ដល់ព្រាន :

ឥតោ ឧជុំ ឧត្តរាយំ ទិសាយំ
អតិក្កម្ម សោ សត្ត គិរី ព្រហន្តេ
សុវណ្ណបស្សោ នាម គិរី ឧឡារោ
សំបុប្ផិតោ កឹបុរិសានុចិណ្ណោ ។

អ្នកចេញអំពីទីតាំងនេះទៅ ត្រូវដើរសំដៅទៅទិសឧត្តរ
ឆ្លងភ្នំធំៗឡើងខ្ពស់តៗ ខ្ពស់ក្រៃបវរភ្នំទីប្រាំពីរ ។
ភ្នំនោះមានឈ្មោះសុវណ្ណបស្សៈ អ្នកឃើញប្រចក្សបុប្ផាគីរី
ព្រមទាំងកិន្នរអ្ហូអរមូលមីរ សុវណ្ណគីរីសព្វសត្វទ្រហឹង ។

អារុយ្ហ សេលំ ភវនំ កិន្នរានំ
ឱលោកយ បព្វតបាទមូលំ
អថ ទក្ខសិ មេឃសមានវណ្ណំ
និគ្រោធរាជំ អដ្ឋសហស្ស បានំ ។

អ្នកចូរឡើងភ្នំជំរំកិន្នរ រួចហើយឱនកនេត្រាសម្លឹង
មើលចុះមកក្រោមដល់ជើងភ្នំហ្នឹង គ្រានោះអ្នកដឹងហេតុការណ៍ប្រាកដ ។
គឺអ្នកបានឃើញស្ដេចជ្រៃមួយដើម មានពួរសម្បើមប្រាំបីពាន់គត់
និគ្រោធរាជាមានពណ៌ប្រាកដ បាលីកំណត់មេឃវណ្ណោ ។

តត្ថច្ឆតិ កុញ្ជរោ ឆព្វិសាណោ
សព្វសេតោ ទុប្បសហោ បរេភិ
រក្ខន្តិ នំ អដ្ឋសហស្សនាគា
ឦសាទន្តា វាតជវប្បហារិនោ ។

ស្ដេចដំរីសភ្លុកឆរង្សី នៅក្រោមដើមជ្រៃជោគជ័យពេញពោរ
គ្មានអ្វីផ្ទាញ់បានសន្ដានទន់ទោរ ស្ដេចកុញ្ជរោបរិវារញីឈ្មោល ។
ដំរីរក្សាមានប្រាំបីពាន់ អង្គរក្សឆទ្ទន្តភ្លុកដូចចន្ទោល
សន្ទុះដូចខ្យល់ប្រហារខ្លាំងចោល មិនងាយនឹងចូលដល់សត្វជាម្ចាស់ ។

តិដ្ឋន្តិ តេ តុម្ពលមស្សសន្តា
កុប្បន្តិ វាតស្សបិ ឯរិតស្ស
មនុស្សភូតំ បន តត្ថ ទិស្វា
ភស្មំ ករេយ្យុំ នាស្ស រជោបិ តស្ស ។

បរិវារទាំងនោះស្រែកស្រុះគួរស្លុត ក្រេវក្រោធបំផុតសូម្បីខ្យល់ប៉ះ
ឈរអែបឯកអង្គដង្ហើមខ្លាំងណាស់ សូរខ្យល់ឮច្បាស់កក្រើកធរណី ។
បើបានឃើញមនុស្សក្នុងទីនោះឯង គ្មានខ្លាចរអែងចាប់បោកជាន់ឈ្លី
ធ្វើឱ្យជាផេះជាផង់ធូលី បាត់បង់ជីវីខ្ទេចខ្ទីសូន្យល្អង ។

បទថា **ឥតោ** ដោយសេចក្ដីថា ម្នាលព្រានព្រៃដ៏ចម្រើន អ្នកចេញអំពីទីនេះទៅហើយ ។

បទថា **ឧត្តរាយំ** ដោយសេចក្ដីថា អ្នកចូរទៅត្រង់ទិសឧត្តរ ដើរឆ្លងភ្នំខ្ពស់ធំ ៧ គឺកាលដែលអ្នកឆ្លងភ្នំបាន ៦

ហើយ អ្នកនឹងដល់ភ្នំឈ្មោះសុវណ្ណបស្សគីរី ជាភ្នំពោរ-ពេញដោយមាស ។

បទថា **ឧឡ្ហារោ** ដោយសេចក្តីថា ធំខ្ពស់ជាងភ្នំទាំង ៦ ដែលព័ទ្ធពីក្រៅនោះ ។

បទថា **ឱលោកយ** ដោយសេចក្តីថា អ្នកចូរឱនចុះសម្លឹងមើល ។

បទថា **តត្ថច្ឆតិ** ដោយសេចក្តីថា ក្នុងរដូវក្តៅស្តេចស្វេតកុញ្ជរនោះ ឈរទទួលទឹកនិងខ្យល់ នៅក្រោមដើមជ្រៃនោះឯង ។

បទថា **ទុប្បសហោ** ដោយសេចក្តីថា មនុស្សសត្វដទៃ ដែលនឹងមានសមត្ថភាព ចូលទៅធ្វើការគ្របសង្កត់ចាប់យកស្តេចស្វេតកុញ្ជរនោះ មិនមានឡើយ ដូច្នោះទើបឈ្មោះថា មនុស្សសត្វដទៃនឹងគ្របសង្កត់បានដោយលំបាក ។ ដល់រដូវក្តៅ ស្តេចដំរីសដែលមានសភាពបែបនេះ ឈរទទួលទឹកនិងខ្យល់ នាគល់ជ្រៃនោះ ។ ម្នាលនាយព្រាន ដំរី ៨០០០ តើដូចម្តេច ?

បទថា **ឈីសានទន្តា** ប្រែថា មានភ្លុកស្មើដោយចន្ទោលរថ ។

បទថា **វាតជវប្បហារិនោ** ដោយសេចក្តីថា ដំរីទាំងនោះ មានប្រក្រតីស្ទុះទៅប្រហារបច្ចាមិត្ត បានលឿនដូចខ្យល់បក់ ដំរីទាំង ៨០០០ ដែលមានសភាពបែបនេះគាល់រក្សាស្តេចដំរីនោះជានិច្ច ។

បទថា **តុម្ហូលំ** ដោយសេចក្តីថា ដំរីទាំងនោះឈរដកខ្យល់ដង្ហើមចេញចូល គួរឱ្យខ្លាច គឺមានសំឡេងលាន់រំពងគឹកកង ជាប់តគ្នាជាលំដាប់ទៅ ។

បទថា **ឯរិតស្ស** ដោយសេចក្តីថា ដំរីទាំងនោះរមែងក្រោធ សូម្បីតែខ្យល់ដែលមកប៉ះខ្ទប់ ដេញតាមស្នូរកក្រើកញាប់ញ័រ ។ បើឃើញមនុស្សមកក្នុងទីនោះៗហើយ គឺកាចខ្លាំងណាស់ ។

បទថា **នាស្ស** ដោយសេចក្តីថា កាលមនុស្សត្រូវខ្យល់ដង្ហើមរបស់ដំរីនោះឯងកម្ចាត់ ធ្វើឱ្យជាផេះ ជាផង់ធូលីហើយក៏នៅមិនព្រមឱ្យសូម្បីតែល្អងធូលីធ្លាក់ត្រូវស្តេច

ដំរីនោះដែរ ។

នាយព្រានសោណុត្តរ ស្តាប់នូវព្រះសវនីយ៍ហើយ ក៏ភ័យខ្លាចចំពោះសេចក្តីស្លាប់ ក្រាបទូលគាថា ដូច្នេះថា :

ពហូ ហិ មេ រាជកុលម្ហិ សន្តិ
បិលន្ធនា ជាតរូបស្ស ទេវិ
មុត្តា មណី វេឡុរិយាមយា ច
កឹ កាហសិ ទន្តបិលន្ធនេន
មារេតុកាមា កុញ្ជរំ ឆព្វិសាណំ
ឧទាហុ ឃាតេស្សសិ លុទ្ទបុត្តេ ។

បពិត្រព្រះទេវី គ្រឿងកែវមណីអលង្ការ
មាសប្រាក់កែវមុក្តា វេឡុរិយាកែវពៃទូរ្យ ។
មានក្នុងរាជត្រកូល បើប្រមូលច្រើនពហូ
ព្រះនាងនៅគិតគូរ ឱ្យតស៊ូសម្លាប់សត្វ ។
យកភ្លុកស្តេចដំរី ឆទន្តត្រូវឆ្លងកាត់
ព្រៃភ្នំច្រើនពេកក្តាត់ មិនមែនសត្វងាយប្រហារ ។
បពិត្រព្រះនាងម្ចាស់ ប្រាកដច្បាស់ជាត្រូវការ
នូវភ្លុកដំរីសារ ឬប្រាថ្នាប្រហារព្រាន ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **បិលន្ធនា** បានដល់ គ្រឿងអាភរណៈទាំងឡាយ ។

បទថា **វេឡុរិយាមយា** បានដល់គ្រឿងកែវពៃទូរ្យ។

បទថា **ឃាតេស្សសិ** ដោយសេចក្តីថា នាយព្រាន សោណុត្តរ ទូលសួរថា : ឬថាព្រះនាងម្ចាស់មានព្រះ-បំណងនឹងឱ្យស្តេចដំរីសម្លាប់ផៅពង្សរបស់ពួកនាយព្រាន ដោយយកគ្រឿងប្រដាប់ជាលេសអាង ។

លំដាប់នោះ ព្រះនាងទេវី ត្រាស់គាថា :

សា ឥស្សិតា ទុក្ខិតា ចស្មិ លុទ្ទ
ឧទ្ធញ្ច សុស្សាមិ អនុស្សរន្តី
ករោហិ មេ លុទ្ទក ឯតមត្ថំ
ទស្សាមិ តេ គាមវរានិ បញ្ច ។

នែ ! ម្នាលនាយព្រានកុំមានកង្វា យើងមានឥស្សាទាំងការអន់ចិត្ត
នឹកឃើញរឿងដើមយើងរីងរៃពិត ទើបយើងរិះគិតតាមពៀរដែលចង។
ម្នាលនាយព្រានព្រៃចូរលៃលកចុះ ប្រសិនការនោះសមតាមបំណង
ប្រាំស្រុកយកសួយបានមួយសែនម្តង យើងនឹងតបស្នងសងគុណដល់ព្រាន។

បទថា **សា** បានដល់ **សា អហំ** ប្រែថា យើងនោះ ។

បទថា **អនុស្សរន្តី** ដោយសេចក្តីថា យើងរលឹកដល់ពៀរដែលស្តេចដំរីនោះ ធ្វើមកលើយើងក្នុងកាលមុន ហើយយើងក៏សង្រេងសង្រៃរីងរៃក្នុងចិត្ត ។

បទថា **ឧស្សាមិ តេ** ដោយសេចក្តីថា នៅពេលដែលសេចក្តីត្រូវការរបស់យើងនេះបានសម្រេច យើងនឹងលើកស្រុកសួយ ៥ តំបន់ ដែលយកប្រាក់ចំណូលបាន ១ សែន រាល់ៗឆ្នាំ ជារង្វាន់ដល់អ្នក ។

គ្រាកាលដែល ព្រះនាងទេវីត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ក៏បានត្រាស់លួងលោមព្រានថា : នែ សម្លាញ់ព្រានអើយ ក្នុងជាតិមុនយើងបានថ្វាយទានដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ហើយបានតាំងសេចក្តីប្រាថ្នាថា សូមឱ្យយើងជាមនុស្សអាចនឹងឱ្យអ្នកដទៃសម្លាប់ដំរីឆទ្ទន្តនេះ យកភ្លុកទាំងគូមកឱ្យបាន គឺមិនមែនជាការយល់សប្តិទេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នារបស់យើងត្រូវតែសម្រេច អ្នកចូរទៅចុះ កុំខ្លាចឡើយ ។

នាយព្រានសោណុត្តរ ទទួលបដិបត្តិតាមព្រះ-សវនីយ៍នៃព្រះទេវីថា : ទូលព្រះបង្គំ យល់ព្រម ព្រះនាងម្ចាស់ ។ ហើយព្រានព្រៃក៏បានទូលថា : បើដូច្នោះ សូមព្រះនាងម្ចាស់ ទ្រង់ប្រោសចង្អុលទីនៅរបស់ស្តេចដំរីឆទ្ទន្តនោះ ដល់ទូលព្រះបង្គំ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។ កាលដែលនឹងទូលសួរតទៅ ទើបពោលនូវគាថា :

កត្ថច្ឆតិ កត្ថម្បេតិ ឋានំ
វីថិស្ស កា ន្ហានគតស្ស ហោតិ
កថញ្ហិ សោ ន្ហាយតិ នាគរាជា
កថំ វិជានេមុ គតិ គជស្ស ។

ធម្មតានៃគជសារ　　នៅត្រង់ណាជាប្រក្រតី
ឈរដើរដេកលើដី　　ផ្លូវដំរីចុះទឹកស្រះ ។
តើងូតទឹកយ៉ាងណា　　ដំណើរការមានច្រើនណាស់
ដូចម្តេចខ្ញុំដឹងច្បាស់　　ព្រះនាងម្ចាស់សូមប្រាប់ផង ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **កត្ថច្ឆតិ** ដោយសេចក្តីថា ស្តេចដំរីនៅទីត្រង់ណា ។

បទថា **កត្ថមុបេតិ** ដោយសេចក្ដីថា ចូលទៅក្នុងទីណា ។ អធិប្បាយថា ឈរទីណា ។

បទថា **វីថិស្ស ភា** ដោយសេចក្ដីថា ផ្លូវណា ជាផ្លូវដែលស្ដេចដំរីទៅងូតទឹក គឺស្ដេចដំរីទៅងូតទឹកផ្លូវណា។

បទថា **កថំ វិជានេមុ គតិ** ដោយសេចក្ដីថា កាលបើព្រះនាងម្ចាស់មិនបង្ហាញប្រាប់ ទូលព្រះបង្គំ នឹងដឹងអំពីទីទៅមករបស់ស្ដេចដំរីនោះបានយ៉ាងណា។ ព្រោះហេតុនោះ សូមព្រះនាងម្ចាស់មេត្តាប្រោសប្រាប់ ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផងចុះ ។

កាលព្រះនាងទេវី នឹងត្រាស់ប្រាប់នូវកន្លែង ដែលបានដឹងច្បាស់ ដោយញាណជាគ្រឿងរលឹកជាតិបាន ដល់នាយព្រានសោណុត្តរ ទើបបានពោល ២ គាថា :

តត្ថេវ សា បោក្ខរណី អវិទូរេ
រម្មា សុតិត្ថា ច មហោទកា ច
សំបុប្ផិតា ភមរគណានុចិណ្ណា
ឯត្ថ ហិ សោ ន្ហាយតិ នាគរាជា។

ជិតទីលំនៅនៃស្ដេចដំរី មានបោក្ខរណីស្អាតក្រៃកន្លង
មហោទកាទឹកថ្លាច្រើនផង ផ្កាមានលំអងរីករោយព្រោងព្រាត ។
កំពង់រាបស្មើសែនមនោរម្យ ដេរដាសដោយឃ្មុំភមរជាតិ
ឯស្ដេចដំរីតែងនៅមិនឃ្លាត ពីស្រះជលជាតស្រពកាយបវរ ។

សីសំ នហាតោ ឧប្បលមាលធារី
សព្វសេតោ បុណ្ឌរីកតចន្ទី
អាមោទមានោ គច្ឆតិ សន្និកេតំ
បុរក្ខត្វា មហេសី សព្វភទ្ទំ ។

ស្ដេចដំរីសបវរអង្គកាយ ស្បែកសសុសសាយដូចផ្កាឈូកស
ជម្រះសីសៈរីករាយត្រេកអរ ទ្រង់ផ្កាបវរឧប្បលមាលា ។
ឱ្យមេដំរីមហេសីសត្វ មាននាមបញ្ញត្តិសព្វភទ្ទា
នាំមុខទៅកាន់និគ្រោធរាជា ឬក៏គុហាលំនៅអាត្មា ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **តត្ថេវ** ដោយសេចក្ដីថា ក្នុងកន្លែងនៅនៃស្ដេចដំរីនោះឯង ។

បទថា **បោក្ខរណី** នេះ ព្រះនាងទេវីត្រាស់សំដៅដល់ស្រះឆទ្ទន្ត ។

បទថា **សំបុប្ផិតា** ប្រែថា មានផ្កាកុមុទ ២ បែប ផ្កាឧប្បល ៣ បែប ផ្កាបទុម ៥ បែប ចេញផ្ការីកដោយជុំវិញ ។

បទថា **ឯត្ថ ហិ សោ** ដោយសេចក្តីថា ស្តេចដំរីនោះ ចុះងូតទឹកក្នុងស្រះឆទ្ទន្តនោះឯង ។

បទថា **ឧប្បលមាលធារី** ដោយសេចក្តីថា ទ្រទ្រង់នូវមាល័យបុប្ផជាតិ ដែលកើតក្នុងទឹកនិងលើគោក មានឧប្បលជាដើម ។

បទថា **បុណ្ឌរីកតចង្គី** ដោយសេចក្តីថា ប្រកបដោយអវយវៈសសុទ្ធ មានសម្បុរស្បែកដូចជាផ្កាឈូកស ។

បទថា **អាមោទមានោ** ដោយសេចក្តីថា ទាំងដែលត្រេកអររីករាយផង ។

បទថា **សន្តិកេតំ** ដោយសេចក្តីថា ទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។

បទថា **បុរេត្វា** ដោយសេចក្តីថា ព្រះនាងទេវីត្រាស់ថា ស្តេចដំរី ធ្វើមហេសីឈ្មោះសព្វភទ្ទា ឱ្យនៅខាង

មុខ ហែហមដោយដំរី ៨០០០ ជាបរិវារទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។

នាយព្រានសោណុត្តរ ស្តាប់ព្រះសវនីយ៍ហើយ ក៏បានទូលរ៉ាប់រងថា ប្រពៃហើយ ព្រះនាងម្ចាស់ ទូលព្រះបង្គំ នឹងសម្លាប់នូវដំរីនោះ នាំយកភ្លុកមកថ្វាយ ។ គ្រានោះ ព្រះទេវីទ្រង់រីករាយសប្បាយព្រះទ័យ ប្រទានទ្រព្យឱ្យដល់ព្រាន ១០០០ ហើយបង្គាប់ថា អ្នកចូរត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញសិនចុះ ៧ ថ្ងៃទៀត សឹមទៅទីនោះ ។ កាលដែលបញ្ជូនព្រានឱ្យទៅហើយ ក៏បង្គាប់ឱ្យជាងដែកមកគាល់ ទ្រង់បញ្ជាថា : នែជាង យើងត្រូវការ កាំបិតបត់ ពូថៅ ចប ពន្លាក ញញួរ កាំបិតកាត់គុម្ពព្រៃឫស្សី កណ្តៀវច្រូត ស្នៅ ដាវ កំណាត់ដែកស្រួច រណារ និងដែកតម្លក់មុខបី អ្នកចូរប្រញាប់ធ្វើរបស់ទាំងអស់មកឱ្យយើង ។ រួចហើយ ព្រះទេវី ក៏បង្គាប់ឱ្យជាងស្បែកមកគាល់ ទ្រង់បញ្ជាថា : នែជាង អ្នកគួរនឹងធ្វើនូវស្បោងស្បែក សម្រាប់ដាក់សម្ភារៈធ្ងន់ ប្រមាណ ១ កុម្ភៈឱ្យយើង ហើយយើងត្រូវការ

ខ្សែស្បែក ខ្សែរឹត ស្រោមដៃ ស្បែកជើង និងឆត្រស្បែក អ្នកចូរជួយធ្វើរបស់ទាំងអស់នេះ មកឱ្យយើងដោយប្រញាប់ផង ។

ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមក ជាងទាំងពីរនាក់ក៏ប្រញាប់ខំធ្វើរបស់ទាំងអស់ នាំយកមកថ្វាយដល់ព្រះទេវី ។ ព្រះនាងទើបទ្រង់ត្រៀមរៀបចំស្បៀង ឱ្យព្រានសោណុត្តរនោះ តាំងតែពីប្រដាប់បង្កាត់ភ្លើងជាដើមទៅ ។ ព្រះនាងរៀបចំទុកដាក់នូវឧបករណ៍គ្រប់យ៉ាង ព្រមទាំងស្បៀងមានសជូវជាដើមដាក់នៅក្នុងស្បោងស្បែក ។ គ្រឿងឧបករណ៍ និងស្បៀងទាំងអស់នោះ ទម្ងន់ប្រមាណ ១ កុម្ភៈ ។ ចំណែកនាយព្រានសោណុត្តរនោះ ត្រៀមខ្លួនស្រេចហើយ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ក៏មកគាល់ថ្វាយបង្គំព្រះរាជ-ទេវី ។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងទេវី បានប្រាប់ទៅព្រានថា គ្រឿងឧបករណ៍គ្រប់យ៉ាងរបស់អ្នក ស្រេចបាច់អស់ហើយ អ្នកចូរសាកល្បងលើកស្បោងនេះសិនមើល ។ នាយព្រានសោណុត្តរនោះ ជាមនុស្សដែលមានកម្លាំងច្រើន ទ្រទ្រង់

នូវកម្លាំងស្មើនឹងដំរីសារ ៥ ព្រោះដូច្នោះ ទើបគេចាប់លើកស្បោងឡើងដូចជាស្បោងម្ហូ ហើយស្ពាយនឹងស្មាឈរធ្វើព្រងើយ ដូចឈរស្មាទទេ ។ ព្រះនាងសុភទ្ទា បានប្រទាននូវរបស់របរឱ្យដល់កូនៗ នៃនាយព្រាន ហើយក្រាបទូលឱ្យព្រះរាជាទ្រង់ជ្រាប និងប្រាប់ឱ្យនាយព្រានសោណុត្តរចេញដំណើរទៅ ។

ចំណែកនាយព្រានសោណុត្តរនោះ កាលដែលក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះរាជា និងព្រះរាជទេវីហើយ ក៏ចុះចាកអំពីព្រះរាជនិវេសន៍ ឡើងរថចេញពីព្រះនគរ ដោយបរិវារជាច្រើន ឆ្លងកាត់ស្រុកនិគម និងជនបទមកតាមលំដាប់ដល់ចុងនៃព្រះរាជអាណាខេត្តហើយ ទើបឱ្យពួកអ្នកស្រុកត្រឡប់វិលវិញ។ ព្រានសោណុត្តរ ដើរចូលព្រៃទៅជាមួយនឹងអ្នកស្រុកជាយដែន រហូតដល់ផុតដែនដីរបស់មនុស្ស ទើបឱ្យពួកមនុស្សជាយដែនត្រឡប់ទាំងអស់ ហើយដើរទៅតែម្នាក់ឯង ។ នាយព្រាន ដើរចូលព្រៃតែម្នាក់ឯងអស់ ៣០ យោជន៍ ឆ្លងកាត់ព្រៃស្តុក ១៨ លើក ដោយលំដាប់

គឺមុនដំបូងព្រៃស្បូវភ្លាំង ព្រៃស្មៅ រហូតដល់ព្រៃឈើមានខ្លឹម ។ ក្នុងព្រៃទាំងនោះ មានជាអាទិ៍ គឺព្រៃបន្ទា ព្រៃផ្តៅ ព្រៃរពាក់ ព្រៃបបុស ព្រៃត្រែង ព្រៃឫស្សី ព្រៃឈើធម្មតា ព្រៃចម្រុះគ្នា ព្រៃឈើអត់ខ្លឹម ព្រៃឈើមានខ្លឹម និងព្រៃក្រាស់ ។ ព្រៃក្រាស់នោះ សូម្បីតែពស់ក៏វារទៅបានដោយលំបាក ។ កាលដែលព្រានទៅដល់ហើយ ក៏យកកណ្តៀវច្រូតស្បូវភ្លាំងជាដើម យកកាំបិតកាប់គុម្ពព្រៃបន្ទាជាដើម យកពូថៅកាប់គល់ឈើ យកពន្លាកធំចោះធ្វើផ្លូវដើរ ។ ដល់ព្រៃឫស្សី ក៏កាប់ឫស្សីធ្វើបង្គោងដាក់ឡើងទៅលើ ហើយកាប់ទៀត ឱ្យឫស្សីដួលដាក់ធ្វើស្ពានដើរទៅខាងលើគុម្ពឫស្សី ។ ដល់ទីដែលមានភក់សុទ្ធ ក៏ដាក់ឈើស្ងួតៗដើរទៅ ហើយដាក់ឈើដទៃទៀត ជាបន្ត ទើបលើកឈើមុនឡើងសម្រាប់ដាក់តទៅមុខ ។ ឆ្លងទីដែលមានភក់បានហើយ ក៏ដល់ទីដែលមានទឹកសុទ្ធ ក៏ចងក្បូនឆ្លងទៅ ហើយឈរនៅត្រង់ជើងភ្នំ ។ ព្រានបានយកខ្សែចងដែកតម្កក់មុខបី បោះឡើងទៅឱ្យជាប់នៅនឹងភ្នំ ហើយទើប

តោងឡើងតាមខ្សែស្បែកដល់ខាងលើ ដៃឆ្វេងតោងខ្សែ ដៃស្តាំកាន់ដែក ដែលមានមុខដ៏មុតដូចពេជ្រ កាប់ថ្មភ្នំស្រេចហើយ ទើបឈរនៅទីនោះ ហើយកន្ត្រាក់ដែកតម្កក់មុខបី បោះទៅខាងលើទៀត ធ្វើទំនងនេះឯងច្រើនដង រហូតឡើងទៅដល់កំពូលភ្នំ ។ កាលដែលចុះពីភ្នំវិញ ក៏ធ្វើទំនងនោះដែរ ។ អាចារ្យពួកខ្លះបានពោលថា នាយព្រានសោណុត្តរ ចុះអំពីភ្នំដោយឆត្រស្បែក ដូចបក្សីត្រដាងស្លាបទម្លាក់ខ្លួនចុះ ដូច្នោះឯង ។

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលទ្រង់នឹងធ្វើឱ្យច្បាស់-លាស់ នូវដំណើរដែលនាយព្រានសោណុត្តរ ទទួលយកព្រះសវនីយ៍ របស់ព្រះនាងសុភទ្ទាយ៉ាងនេះ ហើយចេញចាកអំពីព្រះនគរ ឆ្លងកាត់ព្រៃស្តុកជាច្រើនកន្លែង រហូតដល់ភ្នំ ហើយឆ្លងភ្នំ ៦ ខាងដើមបាន និងឡើងកាន់កំពូលភ្នំសុវណ្ណបស្សៈ ព្រះអង្គទើបទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះគាថា :

តត្ថេវ សោ ឧគ្គហេត្វាន វាក្យំ
អាទាយ តូណិញ្ច ធនុញ្ច លុទ្ទោ

វិតុរិយតិ សត្ត គិរី ព្រហន្តេ
សុវណ្ណបស្សន្នាម គិរី ឧឡារំ ។

ព្រានព្រៃនោះ បានរៀនពាក្យក្នុងទីនោះ ហើយក៏ចាប់យកនូវបំពង់ព្រួញ និងធ្នូ ដើរដល់ភ្នំធំទាំង ៧ ។ (កាលដែលឆ្លងផុតពីភ្នំទី ៦ ហើយ) ក៏ពិចារណាមើលទៅ ឃើញភ្នំដ៏ខ្ពស់មួយ ឈ្មោះសុវណ្ណបស្សៈ ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **សោ** ដោយសេចក្ដីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាយព្រាននោះទទួលយកព្រះតម្រាស់របស់ព្រះទេវី ដែលប្រថាប់នៅលើប្រាសាទជាន់ទី ៧ នោះហើយ កាន់យកបំពង់ព្រួញនិងធ្នូដ៏ធំទៅកាន់ទីស្កុកនៃភ្នំ គិតថា ភ្នំណាហ្ន៎ ឈ្មោះសុវណ្ណបស្សបពឹត បានទៅដល់មហាបពឹតទី ៧ ។

បទថា **វិតុរិយតិ** ដោយសេចក្ដីថា ពិចារណាមើលក្នុងគ្រានោះ ។ កាលដែលកំពុងតែពិចារណាមើលចុះឡើង ក៏បានឃើញភ្នំដែលឈ្មោះថា សុវណ្ណបស្សគិរីដ៏ធំខ្ពស់ ទើបគិតថា គឺជាភ្នំនេះហើយ ។

អារុយ្ហ សេលំ ភវនំ កិន្នរានំ
ឱលោកយិ បព្វតបាទមូលំ
តត្ថទ្ទសា មេឃសមានវណ្ណំ
និគ្រោធរាជំ អដ្ឋសហស្សបាទំ ។

ព្រានព្រៃបានឡើងកាន់ភ្នំ ជាកន្លែងនៅនៃពួកកិន្នរ ក៏រមិលមើលនូវទីជិតនៃជើងភ្នំ បានឃើញស្ដេចជ្រៃមួយដើម មានសម្បុរប្រាកដស្មើដោយមេឃ មានពូរ ៨០០០ នៅជិតជើងភ្នំនោះឯង ។

បទថា **ឱលោកយិ** ដោយសេចក្ដីថា គេឡើងទៅកាន់បពឹតដែលជាទីនៅនៃពួកកិន្នរហើយ ឱនចុះសម្លឹងមើលខាងក្រោម កត់សំគាល់ទីដែលព្រះនាងសុភទ្ទាប្រាប់មក ។

បទថា **តត្ថ** ដោយសេចក្ដីថា សម្លឹងឃើញដើមនិគ្រោធនោះ នៅជិតៗនឹងជើងភ្នំនោះឯង ។

តត្ថទ្ទសា កុញ្ជរំ ឆព្វិសាណំ
សព្វសេតំ ទុប្បសហំ បរេភិ

រក្ខន្តិ នំ អដ្ឋសហស្សនាគា

ឦសាទន្តា វាតជវប្បហារិនោ ។

បានឃើញដំរីមានភ្លុកពណ៌ ៦ ជាដំរីសសុទ្ធ ដែលពួកដំរីដទៃ គ្របសង្កត់បានដោយក្រ នៅក្រោមដើមជ្រៃនោះ ។ ពួកដំរី ៨០០០ មានភ្លុកងដូចជាចន្ទោលរថ មានប្រក្រតីទៅប្រហារបច្ចាមិត្ត ដោយសន្ទុះដ៏លឿនដូចជាខ្យល់ តែងរក្សានូវស្តេចដំរីនោះ ។

បទថា **តត្ថ** ដោយសេចក្តីថា ឈរនៅនឹងគល់ដើមជ្រៃនោះ ។

តត្ថទ្ទសា បោក្ខរណឹ អវិទូរេ

រម្មំ សុតិត្ថញ្ច មហោទកញ្ច

សម្បុប្ផិតំ ភមរគណានុចិណ្ណំ

យត្ថ ហិ សោ ន្ហាយតិ នាគរាជា ។

បានឃើញស្រះបោក្ខរណី នៅជិតដើមជ្រៃនោះ ជាទីគួរីករាយ មានកំពង់ទឹកដ៏ល្អផង មានទឹកដ៏ច្រើនផង (មានផ្កាកុមុទ ឧត្បល ចង្កុលណី និងឈូក) រីកស្គុស-

ស្កាយផង ដេរដាសដោយពួកភមរជាតិផង ជាទីសម្រាប់ចុះងូតរបស់ស្តេចដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ។

បទថា **តត្ថ** ដោយសេចក្តីថា ខាងក្នុងភ្នំ នៅមិនឆ្ងាយពីដើមជ្រៃនោះឯង ។ ស្តេចដំរីងូតទឹក នាស្រះឆទ្ទន្តណា គេបានឃើញស្រះឆទ្ទន្តនោះ ។

ឱស្វាន នាគស្ស គតឹ ឋិតញ្ច

វីថិស្ស យា ន្ហានគតស្ស ហោតិ

ឱឃាតមាគច្ឆិ អនរិយរូបោ

បយោជិតោ ចិត្តវសានុគាយ ។

បានឃើញនូវការដើរទៅ និងការឈរនៅ នៃដំរីដ៏ប្រសើរផង ឃើញផ្លូវរបស់ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ទៅងូតទឹកផង ព្រានព្រៃជាអនរិយជន គឺជនថោកទាប មានចិត្តលាមក ត្រូវព្រះនាងសុភទ្ទា ជាអ្នកធ្លាក់ក្នុងអំណាចចិត្តទ្រង់ប្រើមក ក៏បានចាត់ចែងជីករណ្តៅ ។

បទថា **ឱស្វាន** ដោយសេចក្តីថា ក្នុងពេលដែលដំរីទាំងឡាយទៅហើយ នាយព្រាននោះ ក៏បានចុះអំពី

សុវណ្ណបស្សបពីត ពាក់ស្រោមដៃ និងពាក់ស្បែកជើង ហើយត្រូតពិនិត្យមើល ទីដែលស្តេចដំរីនោះទៅ និងទីដែលស្តេចដំរីនោះនៅជាប្រចាំ ។ ព្រានបានឃើញសព្វគ្រប់ទាំងអស់ គឺឃើញថា ស្តេចដំរីដើរផ្លូវនេះ ងូតទឹកត្រង់នេះ កាលដែលងូតទឹកហើយ ឡើងមកឈរត្រង់នេះ។ ព្រោះព្រានមិនមានហិរិ គឺមានចិត្តលាមក ត្រូវព្រះនាងសុភទ្ទា ដែលជាអ្នកលុះក្នុងអំណាចចិត្ត ប្រើមក ព្រោះហេតុដូច្នោះ ទើបបានជាព្រានមករៀបចំជីករណ្តៅ ។

ក្នុងរឿងនោះ មានសេចក្តីតាមលំដាប់លំដោយដូចតទៅ : បានឮមកថា នាយព្រានសោណុត្តរនោះ មកដល់លំនៅរបស់ព្រះមហាសត្វ កំណត់បាន ៧ ឆ្នាំ, ៧ ខែ, ៧ ថ្ងៃ ។ ព្រានបានកំណត់មើលទីនៅរបស់ព្រះមហាសត្វតាមន័យដែលបានពោលហើយនោះឯង ហើយបានកំណត់ក្នុងចិត្តទុកថា យើងនឹងជីករណ្តៅត្រង់នេះ ឈរអែបក្នុងរណ្តៅនោះ រួចបាញ់ស្តេចដំរីឱ្យដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ។ ដូច្នេះហើយ ព្រានក៏បានចូលព្រៃ កាត់ដើមឈើ

ដើម្បីធ្វើសសរជាដើម ត្រៀមទព្វសម្ភារៈទុក ។ កាលដំរីទាំងឡាយឡើងពីងូតទឹកទៅលំនៅហើយ ទើបយកចបដ៏ធំជីករណ្តៅ ៤ ជ្រុង ត្រង់ទីឈរនៅនៃស្តេចដំរី ហើយយកទឹកស្រោច កាយយកអាចម៍ដីចេញមក ដាំសសរចុះដាក់រនូត ក្រាលក្តារ ចោះប្រហោង រោយធូលីដី និងកាយស្លឹកឈើដាក់ខាងលើ ធ្វើទីចេញចូលរបស់ខ្លួន ។ កាលដែលធ្វើរណ្តៅរួចស្រេចហើយ ក្នុងពេលជិតភ្លឺ ទើបទទូរក្បាល ដណ្តប់សំពត់កាសាវៈ កាន់ធ្នូ ព្រមទាំងព្រួញដែលលាបដោយថ្នាំពិស ចុះទៅឈរក្នុងរណ្តៅ ។

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្តីនោះ ព្រះអង្គបានត្រាស់សម្តែងនូវព្រះគាថា :

ខណិត្វាន កាសុំ ផលកេហិ ឆាទយិ
អត្តានមោធាយ ធនុញ្ច លុទ្ទោ
បស្សាគតំ បុថុសល្លេន នាគំ
សមប្បយិ ទុក្កដកម្មការី ។

ព្រានព្រៃ ជាអ្នកធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ បានជីករណ្តៅ

ហើយ គ្របដោយផែនក្ដារទាំងឡាយ រួចបញ្ចូលខ្លួន និងធ្នូ ទៅក្នុងរណ្ដៅនោះ ហើយបាញ់នូវដំរី ដែលដើរមកឈរ នៅខាងរណ្ដៅរបស់ខ្លួន ដោយព្រួញដ៏ថ្លោស ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **បស្សាវគតំ** ដោយសេចក្ដីថា បាញ់ស្ដេចដំរី ដែលមកឈរខាងរណ្ដៅរបស់ខ្លួន ។

បានឮថា ក្នុងថ្ងៃទី ២ ស្ដេចដំរីនោះមកងូតទឹក ហើយឡើងមកឈរនៅទីលានដ៏ធំស្រឡះ ។ លំដាប់នោះ ទឹកបានហូរពីសរីរៈរបស់ស្ដេចដំរីនោះឯង ហូរស្រក់តាមផ្លូវនាភីប្រទេស ធ្លាក់ត្រូវខ្លួនរបស់នាយព្រាន តាមប្រហោងក្ដារ ។ ដោយការសង្កេតដូច្នោះ នាយព្រានក៏ដឹងថា ព្រះមហាសត្វមកឈរនៅពីលើហើយ ទើបយកព្រួញដ៏ធំបាញ់ស្ដេចដំរី ដែលមកឈរនៅខាងរណ្ដៅរបស់ខ្លួន ។

បទថា **ទុក្កដកម្មការី** ដោយសេចក្ដីថា ឈ្មោះថា បុគ្គលធ្វើកម្មដ៏អាក្រក់ ព្រោះបង្កទុក្ខឱ្យកើតដល់ព្រះមហាសត្វ ទាំងកាយ ទាំងចិត្ត ។

វិទ្ធោ ច នាគោ កោញ្ចមនាទិ ឃោរំ
សព្វេច នាគា និន្នាទុ ឃោររូបំ
តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច រណំ ករោន្តា
ធាវឹសុ តេ អដ្ឋ ទិសា សមន្តតោ ។

ដំរីដ៏ប្រសើរ ត្រូវព្រានព្រៃបាញ់ហើយ ក៏បន្លឺនូវកោញ្ចនាទដ៏ពន្លឹក ពួកដំរីទាំងអស់ក៏បានបន្លឺនូវសំឡេងមានសភាពដ៏ពន្លឹក ។ ដំរីទាំងនោះ ក៏ធ្វើនូវស្មៅ និងមែកឈើឱ្យខ្ទេចខ្ទី ហើយស្ទុះស្ទាទៅទាំង ៨ ទិសដោយជុំវិញ។

បទថា **កោញ្ចមនាទិ** ដោយសេចក្ដីថា បន្លឺកោញ្ចនាទគឹកកង ។ គប្បីជ្រាបថា សរដ៏ថ្លោសនោះ ទម្លុះចំត្រង់នាភីប្រទេស គឺផ្ចិតនៃស្ដេចដំរី ទម្លាយអវយវៈមានតម្រងបស្សាវៈជាដើម ឱ្យបែកខ្ទេច កាត់ពោះវៀនតូចជាដើម ហើយ រហូតធ្លុះចេញមកខាងខ្នងរបស់ស្ដេចដំរី មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ នៅធ្លុះផុតពីខ្នងស្ដេចដំរី ព្រួញបានស្ទុះលឿនទៅក្នុងអាកាសទៀតផង ។ មុខរបួសធ្លុះធ្លាយដូចជាត្រូវកាប់ដោយពូថៅ ឈាមហូរចេញមកដូចទឹកល័ក្តចេញពី

ថ្នាំង បង្កើតទុក្ខវេទនាដល់ព្រះមហាសត្វពន់ប្រមាណ ។ ស្តេចដំរី មិនអាចអត់ទ្រាំនូវទុក្ខវេទនាបាន ក៏ស្រែកកង រំពង លាន់សន្ធឹកពេញសកលបពិត បន្លឺកោញ្ចនាទពេញ ទំហឹងដល់ទៅបីដង ។

បទថា **សព្វេវ** ដោយសេចក្តីថា ដំរីទាំង ៨០០០ បានឮនូវសំឡេងនោះ ក៏នាំគ្នាតក់ស្លុត ភ័យខ្លាចចំពោះ មរណៈ បន្លឺសំឡេងដ៏ពន្លឹក គួរឱ្យខ្លាចញញើត ។

បទថា **រណំ ករោន្តា** ដោយសេចក្តីថា ដំរី ៨០០០ នាំគ្នាស្រែកដោយសំឡេងគឹកកងរំពងគួរឱ្យស្លុត ស្ទុះមក តាមសំឡេងនោះ ឃើញដំរីឆទ្ទន្តបានទទួលនូវទុក្ខវេទនា ក៏គិតថា ពួកយើងនឹងចាប់បច្ចាមិត្តឱ្យបាន ហើយបាននាំ គ្នារត់រក រហូតស្មៅនិងកំណាត់ឈើបែកបាក់ខ្ទេចខ្ទីរវក់ ។

វធិស្សមេនន្តិ បរាមសន្តោ
កាសាវមទ្ទក្ខិ ធជំ ឥសីនំ
ទុក្ខេន ផុដ្ឋស្សុទបាទិ សញ្ញា
អរហទ្ធជោ សព្ភិ អវជ្ឈរូបោ ។

ដំរីដ៏ប្រសើរ យកជើងឈូសដី ដោយបំណងថា អញនឹងសម្លាប់នូវព្រានព្រៃនេះ ក៏ឃើញនូវសំពត់កាសាវៈ ដែលជាទង់ជ័យរបស់ពួកឥសី ។ ដំរីដ៏ប្រសើរ ត្រូវសេចក្តី ទុក្ខប៉ះពាល់ហើយ ក៏មានសញ្ញាកើតឡើងថា ធម្មតា បុគ្គលប្រើប្រាស់នូវទង់ជ័យព្រះអរហន្ត មានសភាពដែល សប្បុរសមិនគួរសម្លាប់ ។

បទថា **វធិស្សមេនន្តិ** ដោយសេចក្តីថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ កាលដែលដំរីទាំងឡាយ ចេញទៅក្នុងទិសា-នុទិសហើយ និងកាលដែលនាងដំរីមហាសុភទ្ទា ចូលទៅ ឈរជិត លួងលោមចិត្ត ស្ទាបអង្អែលហើយ ស្តេចដំរីឆទ្ទន្ត ក៏អត់សង្កត់នូវទុក្ខវេទនាបាន ឈប់ស្រែក ហើយកំណត់ ផ្លូវដែលព្រួញបាញ់មក ។ ព្រះមហាសត្វ ពិចារណាមើល ថា បើព្រួញនេះមកអំពីទិសខាងកើត ព្រួញនឹងទម្លុះក្បាល ជាមុន ហើយទៅធ្លាយខាងកន្ទុយ ដូច្នេះជាដើម ប៉ុន្តែនេះ គឺព្រួញចូលតាមផ្ចិត ធ្លុះខ្នងទៅក្នុងអាកាស កាលបើយ៉ាង នេះ នឹងមានមនុស្សឈរនៅក្រោមដីបាញ់មក ។ ព្រះ-

មហាសត្វ បំណងនឹងត្រួតមើលក្រោមដី ទើបគិតថា អ្នកណានឹងដឹងថាមានអ្វីកើតឡើង គួរតែយើងឱ្យនាងមហា-សុភទ្ទាចេញទៅសិន ហើយទើបពោលថា : ប្រពន្ធសម្លាញ់ ដំរីទាំង ៨០០០ នាំគ្នាស្វែងរកបច្ចាមិត្តរបស់ប្តី ដោយនាំគ្នាទៅគ្រប់ទិសានុទិស តើនាងរវល់តែមកធ្វើអ្វីនៅទីនេះ ។ កាលដែលនាងមហាសុភទ្ទាបានស្តាប់ហើយ ក៏តបថា : បពិត្រប្តីសម្លាញ់ នាងខ្ញុំម្ចាស់ ឈរនៅជួយព្យាបាល លួងលោមចិត្តប្តី សូមស្តេចដំរី អត់នូវទោសឱ្យដល់ខ្ញុំម្ចាស់ផងចុះ ។ មហាសុភទ្ទាធ្វើប្រទក្សិណ ៣ ជុំ លុះរួចស្រេចពីការគោរពក្នុងឋានទាំង ៤ ហើយ ក៏ហោះទៅក្នុងអាកាស ។ ចំណែកស្តេចដំរី ក៏យកជើងឈូសដី ក្តារក៏បានរបើកឡើង ស្តេចដំរីឱនមើលទៅឃើញនាយព្រានសោណុត្តរ ក៏កើតទោសចិត្តគិតថា យើងនឹងសម្លាប់វា ទើបលូកប្រមោយដូចជាភួងប្រាក់ចូលទៅ ចាប់លើកនាយព្រានមកខាងលើដាក់ចំពីមុខ ឃើញសំពត់កាសាវៈដែលជាទង់ជ័យព្រះអរហន្ត មានព្រះពុទ្ធជាអម្ចាស់ជា-

ដើម ។ លំដាប់នោះ សញ្ញាស្មារតី គឺការនឹករលឹកឃើញខុសត្រូវ បានកើតឡើងដល់ព្រះមហាសត្វ ដែលបានទទួលនូវទុក្ខវេទនាដ៏ខ្លាំងក្លាដូច្នេះថា ដែលឈ្មោះថា ជាទង់ជ័យនៃព្រះអរហន្ត មិនគួរបណ្ឌិតទម្លាយចោលឡើយ គួរតែធ្វើនូវសក្ការៈគោរពបូជាតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ដោយពិត ។ កាលដែលព្រះមហាសត្វនឹងសន្ទនាជាមួយនាយព្រាន ទើបពោលនូវគាថា ២ គាថា :

អនិក្កសាវោ កាសាវំ យោ វត្ថំ បរិទហិស្សតិ
អបេតោ ទមសច្ចេន ន សោ កាសាវមរហតិ។

អ្នកណាមិនទាន់បង្អន់ទឹកចត់ កិលេសសង្កត់ចិត្តក្បត់បំពាន
ប្រាសចាកបញ្ញាគ្មានការទូន្មាន តណ្ហាស្រេកឃ្លានមិនមានសច្ចៈ ។
ជាជនទ្រុស្តសីលសិរិលសាកសព នឹងស្លៀកដណ្តប់ដោយកាសាវៈ
អ្នកនោះមិនគួរនាំឱ្យប្រឡាក់ នូវកាសាវៈទង់ជ័យអរហន្ត ។

គាថានោះ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចនេះ ម្នាលព្រានព្រៃអើយ បុគ្គលណា នៅមានកិលេសដូចទឹកចត់ មានរាគៈជាដើម ប្រាសចាកការទូន្មាននូវឥន្ទ្រិយ ទាំង

វចីសច្ចៈ គឺមិនចូលដល់គុណទាំងអស់នោះ ហើយស្លៀកដណ្តប់នូវកាសាវពស្ត្រ ដែលជ្រលក់ដោយទឹកអម្ចត់ បុគ្គលនោះ មិនគួរនឹងស្លៀកដណ្តប់នូវកាសាវពស្ត្រនោះឡើយ គឺមិនសមគួរជាមួយនឹងសំពត់នោះឯង ។ រីឯគាថាទី ២ ដែលស្តេចដំរីឆទ្ទន្តបានពោលគឺ

យោ ច វន្តកសាវស្ស សីលេសុ សុសមាហិតោ
ឧបេតោ ទមសច្ចេន ស វេ កាសាវមរហតិ ។

ចំណែកអ្នកណាខ្ជាក់ចោលទឹកចត់ សង្កត់កិលេសចេះគ្រប់ចេះគ្រាន់
ទូន្មានឥន្ទ្រិយសតិដឹងទាន់ មិនភាន់ស្មារតីវចីសច្ចៈ ។
ជាអ្នកតាំងមាំក្នុងសីលគ្រប់សព្វ នឹងស្លៀកដណ្តប់ដោយកាសាវៈ
អ្នកនោះទើបគួរមាននូវសិទ្ធិស័ក្តិ ទ្រទ្រង់ទុកដាក់កាសាវពស្ត្រ ។

ដោយសេចក្តីថា បុគ្គលណា ជាអ្នកជម្រះនូវកិលេសបាន គឺខ្ជាក់ចោលនូវកិលេសដូចទឹកចត់ទាំងនោះបាន ។

បទថា **សីលេសុ សុសមាហិតោ** ដោយសេចក្តីថា បុគ្គលណា ជាអ្នកមានសីលនិងអាចារៈ តាំងមាំដោយល្អ

បរិបូណ៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា គួរស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាវៈនេះ ។

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្តីនោះ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះគាថា :

សមប្បិតោ បុថុសល្លេន នាគោ
អទុដ្ឋចិត្តោ លុទ្ទកំ អជ្ឈភាសិ
កិមត្ថិយំ កិស្ស វា សម្ម ហេតុ
មមំ វធី កស្ស វា យំ បយោគោ ។

ដំរីដ៏ប្រសើរ ត្រូវព្រានព្រៃបាញ់ហើយ ដោយសរដ៏ថ្លោស មិនមានចិត្តប្រទូស្ត បាននិយាយនឹងព្រានព្រៃថា នែសម្លាញ់ អ្នកត្រូវការអ្វី តើព្រោះហេតុអ្វី បានជាអ្នកសម្លាប់យើង ម្យ៉ាងទៀត ការប្រកបនេះ ជារបស់បុគ្គលណា ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **កិមត្ថិយំ** ដោយសេចក្តីថា អ្នកប្រាថ្នាអ្វីទុកក្នុងអនាគត ។

បទថា **កិស្ស វា** ប្រែថា ព្រោះហេតុអ្វី ។

អធិប្បាយថា ដោយហេតុណា គឺអ្នកចងពៀរអ្វីជាមួយនឹងយើង ។

បទថា **ភស្ស ទា** ដោយសេចក្ដីថា ឬថា នេះជាបំណងរបស់អ្នកដទៃ គឺអ្នកណា ប្រើអ្នកឱ្យមកសម្លាប់យើង ។

កាលដែលព្រានសោណុត្តរ ប្រាប់នូវសេចក្ដីនោះដល់ស្ដេចដំរី ក៏បានពោលព្រះគាថា :

កាសិស្ស រញ្ញោ មហេសី ភទន្តេ
សា បូជិតា រាជកុលេ សុភទ្ទា
សា តំ អទ្ទស សា ច មមំ អសំសិ
ទន្តេហិ អត្ថោតិ មមំ អវោច ។

បពិត្រដំរីដ៏ចម្រើនអើយ	មិនមែនខ្ញុំឡើយគឺព្រះក្សត្រី
ស្រីស្រស់ស្រីង្គារនាដែនកាសី	មានព្រះសវនីយ៍ដោយក្ដីប្រាថ្នា ។
ព្រះនាងទេវីនាមសុភទ្ទា	ដែលគេបូជាក្នុងរាជវង្សា
សុបិនឃើញអ្នកហើយប្រាប់ខ្ញុំថា	យើងនេះត្រូវការនូវភ្លុកទាំងគូ ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **បូជិតា** ដោយសេចក្ដីថា ដែលប្រជាជនបូជាហើយ ក្នុងឋានៈជាព្រះអគ្គមហេសី ។

បទថា **អទ្ទស** ដោយសេចក្ដីថា ព្រះនាងទ្រង់ព្រះសុបិននិមិត្តឃើញអ្នក ។

បទថា **អសំសិ** ដោយសេចក្ដីថា ទាំងដែលព្រះ-នាងម្ចាស់ ទ្រង់ប្រោសឱ្យធ្វើសក្ការៈដល់យើងខ្ញុំហើយ និងត្រាស់ប្រាប់ថា ក្នុងព្រៃហិមពាន្ត មានស្ដេចដំរី រូបរាងយ៉ាងនេះ នៅក្នុងកន្លែងនោះ ។

បទថា **ទន្តេហិ** ដោយសេចក្ដីថា ព្រះនាងទេវីបានត្រាស់ប្រាប់ដល់យើងខ្ញុំថា ភ្លុកទាំង ២ របស់ស្ដេចដំរីនោះមានរស្មី ៦ ពណ៌ដ៏រុងរឿង យើងត្រូវការនូវភ្លុកទាំងនោះបំណងនឹងធ្វើជាគ្រឿងប្រដាប់ អ្នកចូរទៅនាំយកនូវភ្លុកនៃដំរីនោះ មកឱ្យយើង ។

ព្រះមហាសត្វ បានស្ដាប់ដូច្នោះហើយ ក៏ដឹងថានេះជាអំពើរបស់នាងចុល្លសុភទ្ទា ។ ព្រះមហាសត្វ ខំអត់ទ្រាំនូវទុក្ខវេទនា ហើយបានពោលថា : ព្រះនាង

សុភទ្ទានោះ មិនមែនត្រូវការនូវភ្លុកទាំងពីររបស់យើងទេ នេះគឺជាបំណងដែលប៉ងដើម្បីឱ្យអ្នកសម្លាប់យើង ទើបបានបញ្ជូនអ្នកឱ្យមកដូច្នេះ ។ កាលដែលនឹងសម្ដែងសេចក្ដីតទៅ ទើបព្រះមហាសត្វពោលនូវគាថា ២ គាថា :

ពហូ ហិ មេ ទន្តយុគា ឧឡារា
យេ មេ បិតូនញ្ច បិតាមហានំ
ជានាតិ សា កោធនា រាជបុត្តី
វធត្ថិកា វេរមកាសិ ពាលា ។

ព្រះរាជបុត្រីប្រាកដដឹងថា គូនៃភ្លុកណានោះវ៉ាច្រើនក្រៃ
របស់បិតាជីតាយើងនៃ តែនេះស្រីថ្លៃមានក្ដីរោធ ។
ជាមួយនឹងយើងនាងចងវេរា បំណងពាធាជាប់ជារហូត
នាងជាស្រីល្ងង់លង់ក្នុងក្ដីក្រោធ ទើបឱ្យអ្នកស្រូតមកសម្លាប់យើង ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **ឥមេ** ដោយសេចក្ដីថា ភ្លុកទាំងឡាយ ជាច្រើនលើករបស់បិតានិងជីតានៃស្ដេចដំរីនោះ បានទុកដាក់ក្នុងទីកំបាំង ដោយបំណងថា កុំបានដល់នូវសេចក្ដីវិនាសឡើយ ។ ស្ដេចដំរីឆទ្ទន្តសំដៅយកភ្លុកដំរី

ទាំងនោះ ទើបពោលយ៉ាងនេះ ។

បទថា **ជានាតិ** ដោយសេចក្ដីថា ព្រះនាងសុភទ្ទានោះ ជ្រាបហើយថា ភ្លុកនៃដំរីមានចំនួនដ៏ច្រើន លាក់ទុកដាក់ក្នុងទីនេះ ។

បទថា **វធត្ថិកា** ដោយសេចក្ដីថា ប៉ុន្តែព្រះនាងសុភទ្ទានោះ មានបំណងឱ្យអ្នកសម្លាប់យើងឱ្យស្លាប់តែម្ដង នាងបានចងពៀរ ព្រោះទុកនូវសេចក្ដីព្យាបាទ សូម្បីគ្រាន់តែរឿងបន្តិចបន្តួចក្នុងចិត្ត គឺព្រះនាងនឹងឱ្យយើងដល់នូវសេចក្ដីស្លាប់ ដោយអំពើដ៏កាចសាហាវដែលមានសភាពបែបនេះ ។

ឧដ្ឋេហិ តំ លុទ្ទ ខរំ គហេត្វា
ទន្តេ ឥមេ ឆិន្ទ បុរា មរាមិ
វជ្ជាសិ តំ កោធនំ រាជបុត្តឹ
នាគោ ហតោ ហន្ទ ឥមស្ស ទន្តា ។

នៃព្រានព្រៃអើយអ្នកក្រោកមកវ៉ា ចូរចាប់រណារហើយអារនូវភ្លុក
ទាំងគូនេះចុះយើងទ្រាំនឹងទុក្ខ យើងលះបង់ភ្លុកមុននឹងមរណា ។

អ្នកគប្បីទូលព្រះរាជបុត្រី ដែលមានសេចក្ដីខឹងក្រោធនោះថា ស្ដេចដំរីសបានស្លាប់ហើយណា នេះគូទន្ដាសូមយាងទទួល ។

បទថា **ខរំ** ប្រែថា រណារ ។

បទថា **បុរា មរាមិ** ដោយសេចក្ដីថា ពេលដែលយើងនៅមិនទាន់ស្លាប់ ។

បទថា **ទជ្ជាសិ** ដោយសេចក្ដីថា អ្នកគប្បីក្រាបទូល ។

បទថា **ហន្ទ ឥមស្ស ឧន្នា** ដោយសេចក្ដីថា អ្នកគប្បីទូលព្រះនាងសុភទ្ទានោះថា ស្ដេចដំរីនោះត្រូវទូល-ព្រះបង្គំសម្លាប់ឱ្យស្លាប់ហើយ មនោរថរបស់ព្រះនាងបានដល់ទីបំផុតហើយ សូមព្រះនាងយាងទទួលនូវភ្លុកទាំងគូនេះ របស់ស្ដេចដំរីនោះចុះ ។

នាយព្រានសោណុត្តរ បានស្ដាប់ពាក្យរបស់ស្ដេចដំរីហើយ ក៏ក្រោកឡើងចាកទីអង្គុយ កាន់រណារចូលមកជិតៗស្ដេចដំរី ដោយគិតថា យើងនឹងកាត់យកភ្លុកទៅ ។ ឯស្ដេចដំរីនោះកម្ពស់ប្រមាណ ១២០ ហត្ថ ឈរខ្ពស់

ត្រដែតហាក់ដូចជាភ្នំប្រាក់ ដោយហេតុនេះ ព្រានសោណុត្តរទើបឈោងអារភ្លុកមិនដល់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាសត្វ ទើបដាក់កាយចុះដេកឱនក្បាលឱ្យទាប ។ ខណៈនោះឯងនាយព្រាន ក៏បានជាន់ប្រមោយដែលដូចជាភ្លូងប្រាក់របស់ព្រះមហាសត្វ ឡើងទៅនៅលើសីសៈបីដូចជាឡើងទៅឈរលើកំពូលភ្នំកៃលាស ហើយយកជង្គង់បុករុញសាច់ដែលសំយុងចុះត្រង់មាត់ ញាត់ចូលទៅខាងក្នុង ។ ព្រានចុះអំពីសីសៈនៃស្ដេចដំរីមកវិញ ទើបស៊ិករណារចូលទៅខាងក្នុងមាត់ យកដៃទាំងពីរទាញចុះរុញឡើង យ៉ាងប្រញាប់ប្រញាល់ ។ ទុក្ខវេទនាកើតឡើងដល់ព្រះមហាសត្វដ៏យ៉ាងខ្លាំងក្លា មាត់ពេញទៅដោយព្រះលោហិត ។ កាលបើនាយព្រានអារចុះ អារឡើង ក៏មិនអាចអារឱ្យដាច់នូវភ្លុកនោះបានឡើយ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះមហាសត្វ ទើបខំខ្ជាក់លោហិតចេញពីមាត់ ស៊ូទ្រាំនូវទុក្ខវេទនា សួរនាយព្រានថា សម្លាញ់អើយ អ្នកមិនអាចនឹងកាត់ភ្លុកឱ្យដាច់បានទេឬ ? នាយព្រានសោណុត្តរ

បានតបថា : ពិតមែនហើយលោកម្ចាស់ ។ ព្រះមហាសត្វតាំងសតិមាំ ពោលថា បើដូច្នោះ អ្នកចូរលើកប្រមោយរបស់យើងឡើង ឱ្យចាប់នូវដងរណារខាងលើ ព្រោះយើងខ្លួនឯង មិនមានកម្លាំងនឹងលើកប្រមោយរបស់ខ្លួនឯងបាន ។ នាយព្រានក៏បានធ្វើតាមយ៉ាងនោះ ។ ព្រះ-មហាសត្វយកប្រមោយចាប់កាន់ដៃរណារ ហើយខំអារភ្លុកខ្លួនឯង ស្រាប់តែភ្លុកទាំងពីរដាច់ចុះ ហាក់ដូចជាកាត់មែកឈើដូច្នោះឯង ។ ស្តេចដំរីទើបឱ្យនាយព្រាន នាំភ្លុកទាំងនោះ មកកាន់នៅនឹងប្រមោយ ហើយពោលថា : **សម្លាញ់ព្រាន យើងឱ្យភ្លុកទាំងនេះ មិនមែនថា យើងមិនស្រឡាញ់នោះទេ ហើយយើង ក៏មិនបានប្រាថ្នានូវភាពជា ព្រះឥន្ទ ជាមារ ជាព្រហ្មឡើយ ប៉ុន្តែព្រោះភ្លុកគឺព្រះសព្វញ្ញុតញ្ញាណនោះ យើងស្រឡាញ់ជាងគូនៃភ្លុកនេះ រាប់រយពាន់ដង ។ សូមបុណ្យនេះ ចូរជាបច្ច័យនៃការបានសម្រេច នូវព្រះសព្វញ្ញុតញ្ញាណ ។** រួចហើយ ព្រះមហាសត្វក៏បានឱ្យភ្លុកទៅព្រាន ហើយសួរ

ថា តើអ្នកមកដល់ទីនេះ អស់ពេលប៉ុន្មានដែរ ? កាលដែលនាយ ព្រានប្រាប់ថា : ៧ ឆ្នាំ ៧ ខែ ៧ ថ្ងៃ ទើបព្រះមហា-សត្វពោលថា : អញ្ជើញអ្នកទៅដោយអានុភាពនៃភ្លុក ១ គូនេះ អ្នកនឹងដល់ព្រះនគរពារាណសី ខាងក្នុង ៧ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។

ព្រះមហាសត្វ បានធ្វើនូវការរក្សា ឱ្យដល់នាយព្រានសោណុត្តរនោះ បញ្ជូនគេទៅដោយតាំងសច្ចាធិដ្ឋានថា :

យើងជាអ្នកត្រូវព្រួញពិសទម្លុះរាងកាយហើយ សូម្បីត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ដ៏ខ្លាំងក្លា ក៏មិនបានគិតប្រទូសរ៉ាយដល់បុគ្គល ដែលស្លៀកដណ្តប់នូវកាសាវ-ពស្ត្រ ។ បើសេចក្តីនេះជាការពិត យើងជាស្តេចដំរីសូមអធិដ្ឋាន សូមឱ្យពាឡម្រឹគក្នុងព្រៃសណ្ឌៈ កុំគប្បីមករាំងស្ទះ ធ្វើនូវអន្តរាយឱ្យដល់នាយព្រាននេះឡើយ ។

ក្នុងគ្រានោះឯង កាលដែលព្រះមហាសត្វបញ្ជូននាយព្រានឱ្យទៅហើយ ក៏បានដួលចុះ ធ្វើនូវកាលកិរិយា

ទាំងដែលពួកដំរី និងនាងមហាសុភទ្ទា មិនទាន់បានមកដល់វិញផង ។

ព្រះបរមសាស្តា កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្តីនោះ ទើបត្រាស់នូវព្រះគាថា :

ឧដ្ឋាយ សោ លុទ្ទោ ខរំ គហេត្វា
ឆេត្វាន ទន្តានិ គជុត្តមស្ស
វគ្គូ សុភេ អប្បដិមេ បថព្យា
អាទាយ បក្កាមិ តតោ ហិ ខិប្បំ ។

ព្រានព្រៃនោះ ក្រោកឈរឡើង ហើយចាប់រណារអារនូវភ្លុកនៃដំរីដ៏ប្រសើរ ហើយក៏យកនូវភ្លុកដ៏ល្អស្អាត មិនមានភ្លុកឯទៀតប្រៀបផ្ទឹមបានលើផែនដី ដើរចៀសចេញទៅអំពីទីនោះ យ៉ាងឆាប់ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **វគ្គូ** ប្រែថា ល្អដ៏វិសាល ។

បទថា **សុភេ** ប្រែថា ស្អាត ។

បទថា **អប្បដិមេ** ដោយសេចក្តីថា ល្អស្អាត រកភ្លុក

ដទៃក្នុងផែនដីនេះប្រៀបមិនបាន ។

កាលនាយព្រាននោះ ចៀសចេញទៅហើយ ដំរីទាំងឡាយក៏មកដល់ ដោយមិនបានឃើញនូវបច្ចាមិត្តឡើយ ។ ព្រះបរមសាស្តា ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះគាថាជាបន្ត :

ភយដ្ដិតា នាគវធេន អដ្ដា
យេ តេ នាគា អដ្ឋ ទិសា វិធាវុំ
អទិស្វាន បោសំ គជបច្ចាមិត្តំ
បច្ចាគមុំ យេន សោ នាគរាជា ។

ពួកដំរីត្រូវភ័យ បៀតបៀនហើយ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខព្រួយ ព្រោះគេសម្លាប់នូវដំរីដ៏ប្រសើរ បានស្ទុះទៅគ្រប់ទិសទាំង ៨ លុះមិនឃើញបុរសជាសត្រូវនឹងដំរី ក៏ត្រឡប់មកកាន់ទីនៃស្តេចដំរីដ៏ប្រសើរវិញ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ភយដ្ដិតា** ដោយសេចក្តីថា ដោយការភ័យខ្លាចចំពោះមរណភ័យ ចូលមកគំរាមហើយ ។

បទថា **អង្ឃា** ប្រែថា ដល់នូវសេចក្ដីទុក្ខ ។

បទថា **គជបច្ចាមិត្តំ** បានដល់ បុគ្គលដែលជាសត្រូវរបស់ស្ដេចដំរី ។

បទថា **យេន សោ** ដោយសេចក្ដីថា ស្ដេចដំរីនោះ ដួលចុះធ្វើកាលកិរិយា ក្នុងទីលានដ៏ធំទូលាយ ដូចជាភ្នំកៃលាស ដំរីទាំងឡាយ នាំគ្នាមកកាន់ទីនោះ ។

ចំណែកនាងមហាសុភទ្ទា ដែលមកព្រមគ្នានឹងដំរីទាំងនោះក្ដី ដំរីទាំង ៨០០០ ក្ដី នាំគ្នាយំស្រែកពេញទំហឹងក្នុងទីនោះ ហើយនាំគ្នាទៅកាន់សំណាក់នៃព្រះបច្ចេកពុទ្ធ។ ដំរីដែលជាកុលុបកៈនៃព្រះមហាសត្វ បានក្រាបទូលដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធថា : បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បច្ចយទាយករបស់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ត្រូវបាញ់ដោយព្រួញពិស ធ្វើកាលកិរិយាហើយ សូមនិមន្តនូវលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទៅមើលសពរបស់បច្ចយទាយកនោះ ។ ចំណែកព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំង ៥០០ អង្គ ក៏ហោះមកតាមផ្លូវអាកាស ចុះត្រង់ទីលានដ៏ធំនោះឯង ។ ខណៈនោះ ដំរីធំៗ ជួយគ្នា

យកភ្លុកលើកសរីរកាយរបស់ស្ដេចដំរី ឡើងកាន់ចិតកាធារ (ជើងថ្ករ) ហើយធ្វើឈាបនកិច្ច ។ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ធ្វើការស្វាធ្យាយព្រះធម៌នៅក្នុងទីបូជាសពស្ដេចដំរីនោះរហូតដល់ភ្លឺ ។ ដំរីទាំង ៨០០០ នាំគ្នាពន្លត់ភ្លើងដោយការស្រោចទឹកត្រង់ជើងថ្ករួចស្រេចហើយ បានឱ្យមហាសុភទ្ទានាំមុខ មកកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។

ព្រះបរមសាស្ដា កាលដែលទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្ដីនោះ ក៏បានត្រាស់នូវព្រះគាថា :

តេ តត្ថ កន្ទិត្វា រោទិត្វាន នាគា
សីសេ សកេ បំសុកំ ឱកិរិត្វា
អាគមិំសុ តេ សព្វេ សកំ និកេតំ
បុរក្ខត្វា មហេសឹ សព្វភទ្ទំ ។

ដំរីដ៏ប្រសើរទាំងនោះ កន្ទក់កន្ទេញស្រែករពោទ៍ក្នុងទីនោះ ហើយរោយរាយនូវកម្ទេចផេះ ត្រង់ទីបូជាសពដាក់លើសីសៈរបស់ខ្លួន ។ ដំរីទាំងអស់នោះ ក៏ឱ្យមេដំរីជាមហេសី ឈ្មោះសព្វភទ្ទាដើរមុខ មកកាន់ទីនៅរបស់ខ្លួន។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **បំសុកំ** បានដល់ធូលីនៃសិរីវង្គារ គឺផេះធ្យូងត្រង់ទីបូជាសព ។

ចំណែកនាយព្រានសោណុត្តរ យកភ្លុកទាំងគូមក នៅមិនទាន់គ្រប់ ៧ ថ្ងៃផង ក៏ដល់ព្រះនគរពារាណសី ។ ព្រះបរមសាស្ដា ទ្រង់ត្រាស់ព្រះគាថាជាបន្ត :

អាទាយ ទន្តានិ គជុត្តមស្ស
វគ្គូ សុភេ អប្បដិមេ បឋព្យា
សុវណ្ណរាជីហិ សមន្តមោទរេ
សោ លុទ្ទកោ កាសិបុរំ ឧបាគមិ
ឧបនេសិ សោ រាជកញ្ញាយ ទន្តេ
នាគោ ហតោ ហន្ទ ឥមស្ស ទន្តា ។

ព្រានព្រៃនោះបាននាំយកភ្លុកទាំងគូនៃដំរីដ៏ប្រសើរ ជាភ្លុកល្អ ស្អាត មិនមានភ្លុកឯទៀតប្រៀបផ្ទឹមបាន នៅលើផែនដី ភ្លឺសព្វដោយរស្មី មានពណ៌ដូចមាស ហើយចូលទៅកាន់ដែនកាសី ។ ព្រានព្រៃនោះ ក៏បង្អោននូវភ្លុកទាំងគូ ថ្វាយព្រះរាជកញ្ញាថា ដំរីដ៏ប្រសើរ ទូលព្រះបង្គំ

ជាខ្ញុំសម្លាប់បានហើយ សូមព្រះនាងទទួលយក នេះជាភ្លុករបស់ដំរីនោះ ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **សុវណ្ណរាជីហិ** ដោយសេចក្ដីថា ចាំងជះរស្មីមានពណ៌ដូចមាស ។

បទថា **សមន្តមោទរេ** ដោយសេចក្ដីថា ជះរស្មីពណ៌មាសទៅដោយជុំវិញក្នុងព្រៃសណ្ឌៈ ។

បទថា **ឧបនេសិ** ដោយសេចក្ដីថា ចំណែកនាយព្រានសោណុត្តរ បញ្ជូនដំណឹងទៅទូលព្រះទេវីថា ទូល-ព្រះបង្គំនឹងនាំភ្លុកទាំងគូ ដែលចាំងជះរស្មី ៦ ពណ៌ នៃស្ដេចដំរីឆទ្ទន្តចូលមកថ្វាយ សូមព្រះទេវីទ្រង់ប្រោសឱ្យគេប្រដាប់តាក់តែងនូវព្រះនគរ ឱ្យដូចជានគរទេវតា ។ នាយព្រានក៏ចូលកាន់ព្រះនគរ ឡើងទៅកាន់ប្រាសាទ នាំភ្លុកទាំងគូចូលទៅ ។ កាលដែលព្រាននាំភ្លុកចូលទៅហើយ ក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះនាងម្ចាស់ ទូលព្រះបង្គំបានដឹងថា ព្រះនាងម្ចាស់ មានការខឹងក្រោធដោយហេតុបន្តិច-បន្តួច ហើយចងពៀរនឹងស្ដេចដំរីណា ទូលព្រះបង្គំ បាន

សម្លាប់នូវដំរីនោះហើយ សូមយាងព្រះនាងម្ចាស់ទតមើលចុះ នេះគឺភ្លុកទាំងគូនៃស្ដេចដំរីនោះ ។ នាយព្រាន ក៏បានថ្វាយនូវភ្លុកនោះដល់ព្រះនាងសុភទ្ទា ។ ព្រះនាងសុភទ្ទាបានយកប្រដាប់ទ្រធ្វើដោយកែវមណី ទទួលនូវគូនៃភ្លុកដ៏វិចិត្រ មានរស្មី ៦ ពណ៌ របស់ព្រះមហាសត្វ មកដាក់ត្រង់ដើមទ្រូង ទតព្រះនេត្រមើលភ្លុកនៃស្វាមីដ៏ជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះនាងក្នុងជាតិមុន ។ ភ្លាមនោះ ព្រះទេវី បានរលឹកថា នាយព្រានសោណុត្តរ សម្លាប់ស្ដេចដំរី ដែលមានសភាពដ៏ល្អបែបនេះ ឱ្យបាត់បង់ជីវិត ហើយកាត់យកភ្លុកទាំងគូមក ។ កាលដែលព្រះនាងនឹកដល់អនុស្សាវរីយ៍ជាមួយនឹងព្រះមហាសត្វ ទ្រង់ក៏សោកសៅដ៏ក្រៃលែងមិនអាចអត់ទ្រាំបាន ។ ពេលនោះ ដួងហឫទ័យរបស់ព្រះនាងក៏បានបែកធ្លាយ ហើយធ្វើកាលកិរិយាទៅ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។

ព្រះបរមសាស្ដា កាលដែលទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្ដីនោះ ព្រះអង្គបានត្រាស់នូវព្រះគាថា :

ទិស្វាន ទន្តានិ គជុត្តមស្ស
ភត្តុ បិយស្ស បុរិមាយ ជាតិយា
តត្ថេវ តស្សា ហទយំ អផាសិ
តេនេវ សា កាលមកាសិ ពាលា ។

ព្រះនាងសុភទ្ទា បានទតឃើញភ្លុកទាំងគូនៃដំរីដ៏ប្រសើរ ដែលធ្លាប់ជាប្ដីដ៏ជាទីស្រឡាញ់អំពីជាតិមុន ក៏បែកហឫទ័យក្នុងទីនោះឯង ហេតុនោះ ព្រះនាងជាស្រីល្ងង់បានសោយព្រះវិលាល័យទៅ ។

ព្រះធម្មសង្គាហកត្ថេរទាំងឡាយ កាលដែលសរសើរនូវព្រះគុណនៃព្រះទសពល ទើបបានសម្ដែងជាគាថា :

សម្ពោធិបត្តោ ច មហានុភាវោ
សិតំ អកាសី បរិសាយ មជ្ឈេ
បុច្ឆីសុ ភិក្ខូ សុវិមុត្តចិត្តា
នាការណោ បាតុករោន្តិ ពុទ្ធា ។

ព្រះបរមសាស្តា ព្រះអង្គបានសម្រេចនូវសម្ពោ-ធិញ្ញាណផង មានអានុភាពច្រើនផង បានធ្វើនូវការញញឹម ក្នុងកណ្តាលនៃពួកបរិស័ទ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសួរថា ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ មិនដែលធ្វើនូវការញញឹមឱ្យប្រាកដ ដោយឥតហេតុទេ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សិតំ អាកាសិ** ដោយសេចក្តីថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់បានសម្រេចនូវព្រះសម្ពោធិញ្ញាណ ហើយមាននូវអានុភាពច្រើន ថ្ងៃមួយ ព្រះអង្គទ្រង់គង់លើធម្មាសនៈ ដែលបានប្រដាប់តាក់តែងហើយ កណ្តាលបរិស័ទ ក្នុងសាលាធម្មសភា ទ្រង់ធ្វើនូវការញញឹម ។

បទថា **នាភារណេ** ដោយសេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាព្រះខីណាស្រព បានក្រាបទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម្មតាព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ មិនដែលធ្វើនូវការញញឹម ដោយឥតហេតុទេ ។ ក៏ការញញឹមរបស់

ព្រះអង្គដែលទ្រង់ធ្វើហើយ តើអ្វីហ្ន៎ ដែលជាហេតុ ឱ្យព្រះអង្គទ្រង់ញញឹម ។

យមទ្ទសាថ ឧហរឹ កុមារឹ
កាសាវវត្ថំ អនគារិយំ ចរន្តឹ
សា ខោ តទា រាជកញ្ញា អហោសិ
អហំ តទា នាគរាជា អហោសឹ ។

អ្នកទាំងឡាយ បានឃើញនាងក្រមុំជាក្មេងស្រីណា ស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាវៈ ប្រព្រឹត្តអនាគារិយវត្ត នាងភិក្ខុនីនោះ ក្នុងកាលនោះគឺព្រះរាជកញ្ញា ។ ឯស្តេចដំរីក្នុងកាលនោះ គឺជា **តថាគត** ។

បទថា **យមទ្ទសាថ** ដោយសេចក្តីថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះសាស្តា ដែលភិក្ខុទាំងឡាយទូលសួរដូច្នេះហើយ កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់ហេតុនៃការញញឹមរបស់ព្រះអង្គ ទ្រង់ចង្អុលភិក្ខុនីក្រមុំមួយអង្គ ហើយទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយឃើញក្មេងស្រីនេះណា ដែលពេញក្រមុំ គ្រងនូវ

កាសាវពស្ត្រ បួសប្រព្រឹត្តនូវអនាគារិយវត្ត ក្នុងព្រះ-សាសនានេះ នាងភិក្ខុនីនោះ គឺព្រះនាងសុភទ្ទារាជកញ្ញា ក្នុងកាលនោះ ដែលជាអ្នកប្រើនាយព្រានសោណុត្តរទៅ ថា អ្នកចូរយកព្រួញលាបថ្នាំពិស ទៅបាញ់សម្លាប់ស្តេចដំរី ។ កាលនោះ តថាគតជាស្តេចដំរី ដែលនាយព្រានសោណុត្តរបានទៅបាញ់ ឱ្យដល់នូវការអស់ជីវិត ។

អាទាយ ទន្តានិ គជុត្តមស្ស
វគ្គូ សុភេ អប្បដិមេ បថព្យា
យោ លុទ្ទកោ កាសិបុរំ ឧបាគមិ
សោ ខោ តទា ទេវទត្តោ អហោសិ ។

ព្រានព្រៃណា កាន់យកនូវភ្លុកទាំងឡាយ នៃដំរីដ៏ប្រសើរ ជាភ្លុកដ៏ល្អស្អាត មិនមានភ្លុកឯទៀតប្រៀបផ្ទឹមបានលើផែនដី ហើយចូលទៅកាន់កាសិបុរី ព្រានព្រៃនោះក្នុងកាលនោះ គឺជាទេវទត្ត ។

បទថា **ទេវទត្តោ** ដោយសេចក្តីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាយព្រានសោណុត្តរ ក្នុងគ្រានោះ បានមកជា

ទេវទត្ត ក្នុងកាលនេះ ។

អនាវសូរំ ចិររត្តសំសិតំ
ឧច្ចាវចំ ចរិតមិទំ បុរាណំ
វីតទ្ទរោ វីតសោកោ វិសល្លោ
សយំ អភិញ្ញាយ អភាសិ ពុទ្ធោ ។

ព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់ប្រាសចាកសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ប្រាសចាកសេចក្តីសោក ប្រាសចាកនូវកូនសរគឺរាគៈ បានជ្រាបច្បាស់ដោយព្រះអង្គឯង ហើយទ្រង់សម្តែង នូវចរិតខ្ពស់និងទាបក្នុងកាលមុន ដែលអន្ទោលទៅអស់កាលដ៏យូរ ហាក់ដូចជាមិនកន្លងថ្ងៃ ។

បទថា **អនាវសូរំ** កាត់បទជា **ន** **អវសូរំ** ប្រែថា ព្រះអាទិត្យនៅមិនទាន់អស្តង្គត ។

បទថា **ចិររត្តសំសិតំ** ដោយសេចក្តីថា រាប់ដោយពេលដ៏យូរអង្វែង ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាច់រង្គាត់ទៅហើយ គឺទ្រង់ស្ទុះទៅហើយ បានដល់ទ្រង់ប្រព្រឹត្តមកហើយដោយលំដាប់ ក្នុងទីបំផុតនៃកោដិកប្បមិនតិចឡើយ ។ លោក

ពោលពាក្យ អធិប្បាយទុកថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះពុទ្ធជាអម្ចាស់ ដែលថា ទ្រង់ប្រាសចាកនូវការក្រវល់-ក្រវាយ ព្រោះព្រះអង្គប្រាសចាកកិលេស មានរាគៈជាដើម ។ ដែលថា ទ្រង់ប្រាសចាកនូវសេចក្ដីសោក ព្រោះមិនមានការសោកសៅដែលកើតអំពីញាតិ និងទ្រព្យជាដើម ។ ដែលថា ទ្រង់ប្រាសចាកនូវកូនសរ ព្រោះប្រាសចាកនូវកូនសរ មានរាគៈជាដើម ។ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ដោយព្រះអង្គឯង ហើយបានត្រាស់រឿងនេះ ដែលជារឿងពីបុរាណ ។

ដែលឈ្មោះថា ព្រះចរិយាទាំងខ្ពស់ទាំងទាប ព្រោះទ្រង់ខ្ពស់ ដោយអំណាចនៃបុព្វចរិយារបស់ព្រះអង្គ និងព្រោះទាប ដោយអំណាចនៃចរិយារបស់ព្រះនាងសុភទ្ទារាជធីតា និង ចរិយារបស់នាយព្រានសោណុត្តរ គឺហាក់ដូចជា អំពើដែលធ្វើដោយការវង្វេង និងប្រាសចាកការវង្វេងនោះ ធ្វើនៅពេលព្រឹក ហើយព្រះអង្គទ្រង់រលឹកបាននៅពេលល្ងាចថ្ងៃនោះ ដូច្នោះឯង ។

អហំ ខោ តេន កាលេន អហោសិំ តត្ថ ភិក្ខវេ នាគរាជា តទាហោសិំ ឯវំ ធារេថ ជាតកន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ តថាគតនៅក្នុងទីនោះ តថាគតគឺជាស្ដេចដំរី ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវជាតកយ៉ាងនេះចុះ ។

បទថា **ខោ** ក្នុងបទថា **អហំ ខោ** នេះគ្រាន់តែជានិបាត ។ សេចក្ដីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ តថាគតបានជាស្ដេចដំរីនៅនឹងស្រះឆទ្ទន្តនោះ ។

បទថា **នាគរាជា** ដោយសេចក្ដីថា ក្នុងកាលនោះ នឹងថាជាអ្នកណាក៏ទេដែរ ដោយពិត ក៏គឺតថាគតជាស្ដេចដំរីឆទ្ទន្ត ។

បទថា **ឯវំ ធារេថ** ដោយសេចក្ដីថា អ្នកទាំង-ឡាយ ចូរទ្រទ្រង់ចាំទុក គឺគប្បីរៀននូវព្រះជាតកនេះដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

មនុស្សទាំងឡាយ បានស្ដាប់នូវព្រះធម៌ទេសនាហើយ បានសម្រេចជាព្រះសោតាបន្នជាដើម ។ ចំណែក

នាងភិក្ខុនីក្រមុំអង្គនោះ ចម្រើនវិបស្សនាហើយ ក្រោយមកក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្តផល ។

ចប់ ឆទ្ទន្តជាតក

រៀបរៀងកំណាព្យក្នុងឆទ្ទន្តជាតក

ព្រះរាជាសន្ទនានឹងព្រះមហេសី

ម្នាលនាងសុភទ្ទាគួរនាចរណៃ ខ្លួនប្រាណជើងដៃបីដូចជាមាស
សម្បុរលឿងខ្ចីស្រីវរោភាស នេត្រាល្អល្អះវិសេសវិសាល ។
តើនាងកើតអ្វីទើបស្រីសោកា ភក្រ្តាស្រពោនទុក្ខអូនពុំស្រាល
បីដូចបទុមគេខ្ទាំហើយហាល អម្បាលមាលាក្នុងគ្រាស្រពាប់ ។

បពិត្រមហារាជអំណាចបវរ ខ្ញុំម្ចាស់ចាញ់គភិព្រោះតែយល់សប្តិ
ចំណង់ចម្លែកក្រែងប្លែកអភ័ព្វ មិនអាចបានទ្រព្យប្រសព្វទុក្ខព្រួយ ។

កាមគុណទាំងអស់ជារបស់មនុស្សា ក្នុងលោកនេះរ៉ាងណានីមួយ
សុទ្ធតែរបស់យើងម្ចាស់អូនកុំព្រួយ រៀមបងនឹងជួយតាមចិត្តអូនចង់។

បពិត្រព្រះអង្គសូមទ្រង់ឱ្យព្រាន ដែលមានប៉ុន្មានក្នុងដែនដីទ្រង់
មកប្រជុំគ្នាកុំបីរារង់ នឹងប្រាប់ចំណង់ដល់ពួកព្រានព្រៃ ។

សូមព្រះទេវីទតព្រះនេត្រា ពួកព្រាននេះណាសុទ្ធមានថ្វីដៃ
ជាអ្នកក្លៀវក្លាស្គាល់ម្រឹគស្គាល់ព្រៃ ដើម្បីក្សត្រថ្លៃស៊ូក្សយ័យនឹងជួយ ។

ព្រះនាងសុភទ្ទាពោលទៅរកពួកព្រាន

លុទ្ទបុត្រទាំងអស់ដែលកោះប្រជុំ ចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំរៀបរាប់ទុក្ខព្រួយ
ខ្ញុំសុបិនឃើញដំរីសមួយ ចិត្តញ៉រវញ្ជួយព្រោះចង់បានភ្លុក ។
ព្រោះភ្លុកទាំងគូចែងចាំងរស្មី ឆព្វណ្ណរង្សីហត្ថីប្រមុខ
ភ្ញាក់ឡើងកាលណាចិន្តាកើតទុក្ខ បើមិនបានភ្លុកខ្ញុំមុខជាក្ស័យ ។

ពួកព្រានទូលសួរសេចក្តីនឹងព្រះទេវី

ពួកកូនចៅព្រានមានរាប់ពាន់នាក់ បានស្តាប់ឮជាក់ភ្ញាក់ផ្អើលពេកក្រៃ
ក្នុងចិត្តគ្រប់គ្នាមានការសង្ស័យ ថាឱម្ចាស់ថ្លៃដំរីអ្វីហ្នឹង ។
បិតាជីតាញាតិសាលោហិត នៃយើងខ្ញុំពិតគឺឥតដែលដឹង
ស្តេចដំរីសារអស្ចារ្យម្ល៉ឹងៗ មិនដែលបានដឹងបានឃើញឮឡើយ ។

គឺភ្លុកឆទ្ទន្តឆព្វណ្ណរង្សី ព្រះរាជបុត្រីសូមទ្រង់ត្រាស់ឆ្លើយ
សុបិនម្ដេចខ្លះទ្រង់ត្រាស់ឱ្យហើយ កុំបីកន្ដើយកុំឡើយលាក់ការណ៍ ។
ទិសតូចមានបួនជួននឹងទិសធំ លើក្រោមជួបជុំគ្រប់ដប់ទិសា
តើស្ដេចដំរីឋិតនៅទិសណា សូមព្រះវាចាតាមការយល់សប្ដិ ។
ស្ដេចដំរីសភ្លុកឆរង្សី ឈរដើរដេកដីប្រក្រតីទាំងសព្វ
ងូតទឹកយ៉ាងណាបរិវារតាមជាប់ ព្រះនាងរៀបរាប់សព្វគ្រប់ទើបល្អ ។

ព្រះនាងសុភទ្ទាឆ្លើយប្រាប់សេចក្ដី ដល់ព្រានសោណុត្តរ

អ្នកចេញអំពីទីតាំងនេះទៅ ត្រូវដើរសំដៅទៅទិសឧត្តរ
ឆ្លងភ្នំធំៗឡើងខ្ពស់តៗ ខ្ពស់ក្រៃបវរភ្នំទីប្រាំពីរ ។
ភ្នំនោះមានឈ្មោះសុវណ្ណបស្សៈ អ្នកឃើញប្រចក្សបុប្ផាគិរី
ព្រមទាំងកិន្នរអ៊ូអរមូលមីរ សុវណ្ណគិរីសព្វសត្វទ្រហឹង ។
អ្នកចូរឡើងភ្នំជំរំកិន្នរ រួចហើយឱនកនេត្រាសម្លឹង
មើលចុះមកក្រោមដល់ជើងភ្នំហ្នឹង គ្រានោះអ្នកដឹងហេតុការណ៍ប្រាកដ ។
គឺអ្នកបានឃើញស្ដេចជ្រៃមួយដើម មានពួរសម្បើមប្រាំបីពាន់គត់
និគ្រោធរាជាមានពណ៌ប្រាកដ បាលីកំណត់មេឃវណ្ណោ ។

ស្ដេចដំរីសភ្លុកឆរង្សី នៅក្រោមដើមជ្រៃជោគជ័យពេញពោរ
គ្មានអ្វីផ្ទាញ់បានសន្ដានទន់ទោរ ស្ដេចកុញ្ជរោបរិវារញីឈ្មោល ។
ដំរីរក្សាមានប្រាំបីពាន់ អង្គរក្សឆទ្ទន្តភ្លុកដូចចន្ទោល
សន្ទុះដូចខ្យល់ប្រហារខ្ទាំងចោល មិនងាយនឹងចូលដល់សត្វជាម្ចាស់ ។
បរិវារទាំងនោះស្រែកស្រុះគួរស្លុត ក្រេវក្រោធបំផុតសូម្បីខ្យល់ប៉ះ
ឈរអែបឯកអង្គដង្ហើមខ្លាំងណាស់ សូរខ្យល់ឮច្បាស់កក្រើកធរណី ។
បើបានឃើញមនុស្សក្នុងទីនោះឯង គ្មានខ្លាចរអែងចាប់បោកជាន់ឈ្លី
ធ្វើឱ្យជាផេះជាផង់ធូលី បាត់បង់ជីវីខ្ទេចខ្ទីសូន្យល្អង ។
ជិតទីលំនៅនៃស្ដេចដំរី មានបោក្ខរណីស្អាតក្រៃកន្លង
មហោទកាទឹកថ្លាច្រើនផង ផ្កាមានលំអងរីករោយព្រោងព្រាត ។
កំពង់រាបស្មើសែនមនោរម្យ ដេរដាសដោយឃ្មុំភមរជាតិ
ឯស្ដេចដំរីតែងនៅមិនឃ្លាត ពីស្រះជលជាតស្រពកាយបវរ ។
ស្ដេចដំរីសបវរអង្គកាយ ស្បែកសសុសសាយដូចផ្កាឈូកស
ជម្រះសីសៈរីករាយត្រេកអរ ទ្រង់ផ្កាបវរឧប្បលមាលា ។
ឱ្យមេដំរីមហេសីសត្វ មាននាមបញ្ញត្តិសព្វភទ្ទា
នាំមុខទៅកាន់និគ្រោធរាជា ឬក៏គុហាលំនៅអាត្មា ។

ព្រានសោណុត្តរសួរបញ្ជាក់ព្រះទេវី

បពិត្រសម្តេចព្រះរាជទេវី   គ្រឿងកែវមណីភ្ញីអលង្ការ
មាសប្រាក់កែវកងមានកែវមុក្តា   វេឡុរិយាគឺកែវពៃទូរ្យ ។
រតនៈគ្រប់យ៉ាងក្នុងរាជត្រកូល   បើរួមប្រមូលចាត់ចូលពហូ
ប៉ុន្តែព្រះនាងទ្រង់នៅគិតគូរ   ឱ្យព្រានតស៊ូសម្លាប់មហាសត្វ ។
ដើម្បីយកភ្លុកស្តេចដំរីស   ព្រៃភ្នំច្រើនតហើយឆ្ងាយពេកក្តាត់
ឧបសគ្គពេកកូវដែលត្រូវឆ្លងកាត់   គឺមិនមែនសត្វដែលងាយប្រហារ ។
បពិត្រសម្តេចព្រះជននី   តើព្រះទេវីពិតជាត្រូវការ
ដើម្បីយកភ្លុកឬក៏ប្រាថ្នា   ប្រហារកូនចៅផៅពង្សព្រានពិត ។

ព្រះទេវីទ្រង់ឆ្លើយសារភាព

នែម្នាលនាយព្រានកុំមានកង្វា   យើងមានឥស្សាទាំងការអន់ចិត្ត
នឹកឃើញរឿងដើមយើងរឹងរៃពិត   ទើបយើងរិះគិតតាមព្យេវដែលចង ។
ម្នាលនាយព្រានព្រៃចូរលៃលកចុះ   ប្រសិនការនោះសមតាមបំណង
ប្រាំស្រុកយកសួយបានមួយសែនម្តង   យើងនឹងតបស្នងសងគុណដល់ព្រាន ។
នែសម្លាញ់ព្រានកុំមានបារម្ភ   ជាតិមុនយើងខំសន្សំធ្វើទាន
ដល់ព្រះបច្ចេកពោធិញ្ញាណ   រួចហើយយើងមានសេចក្តីប្រាថ្នា ។

ថាសូមឱ្យយើងបានឡើងឋានៈ   មានសិទ្ធិមានស័ក្តិសម្រេចកិច្ចការ
អាចប្រើនាយព្រានមកបាញ់ប្រហារ យកភ្លុកគជសារជាការសម្រេច ។
ចូរព្រានទៅចុះឱ្យលុះការងារ   កុំខ្លាចកុំរាតាំងចិត្តប្តូរផ្តាច់
យើងបានចងព្យេវមុខតែសម្រេច កាត់ភ្លុកថ្វាយស្តេចរង្វាន់បានព្រាន ។

ដំរីឆទ្ទន្តទូន្មានព្រានសោណុត្តរ

អ្នកណាមិនទាន់បង្អន់ទឹកចត់   កិលេសសង្កត់ចិត្តក្បត់បំពាន
ប្រាសចាកបញ្ញាគ្មានការទូន្មាន   តណ្ហាស្រេកឃ្លានមិនមានសច្ចៈ ។
ជាជនទ្រុស្តសីលសិរិលសាកសព   នឹងស្លៀកដណ្តប់ដោយកាសាវៈ
អ្នកនោះមិនគួរនាំឱ្យប្រឡាក់   នូវកាសាវៈទង់ជ័យអរហន្ត ។
ចំណែកអ្នកណាខ្ជាក់ចោលទឹកចត់   សង្កត់កិលេសចេះគ្រប់ចេះគ្រាន់
ទូន្មានឥន្ទ្រិយសតិដឹងទាន់   មិនភាន់ស្មារតីវិចីសច្ចៈ ។
ជាអ្នកតាំងមាំក្នុងសីលគ្រប់សព្វ   នឹងស្លៀកដណ្តប់ដោយកាសាវៈ
អ្នកនោះទើបគួរមាននូវសិទ្ធិស័ក្តិ   ទ្រទ្រង់ទុកដាក់កាសាវពស្ត្រ ។
នែសម្លាញ់ព្រានអ្នកមានការអ្វី   ទើបបាញ់ដំរីព្រោះក្តីទោមនស្ស
ឬព្រោះត្រូវការដោយទ្រព្យរបស់   ឬកិច្ចទាំងអស់ព្រោះគេប្រើមក ។
សម្លាញ់ព្រានអើយយើងមិនប្រទូស្ត ត្រូវសរបាញ់ធ្លុះក៏យើងមិនសោក
អំពើអ្នកធ្វើជាកម្មទាបថោក   សូមអ្នកប្រាប់មកតើព្រោះហេតុអ្វី ។

ព្រានសោណុត្តរពោលនឹងដំរីឆទ្ទន្ត

បពិត្រដំរីដ៏ចម្រើនអើយ　　មិនមែនខ្ញុំឡើយគឺព្រះក្សត្រី
ស្រីស្រស់ស្រីង្គារនាដែនកាសី　　មានព្រះសវនីយ៍ដោយក្ដីប្រាថ្នា ។
ព្រះនាងទេវីនាមសុភទ្ទា　　ដែលគេបូជាក្នុងរាជវង្សា
សុបិនឃើញអ្នកហើយប្រាប់ខ្ញុំថា　　យើងនេះត្រូវការភ្លុកគូរង្សី ។

ដំរីឆទ្ទន្តបរិច្ចាគភ្លុកបំពេញព្រះបារមី

ព្រះរាជបុត្រីប្រាកដដឹងថា　　គូនៃភ្លុកណានោះវ៉ាច្រើនក្រៃ
របស់បិតាជីតាយើងនៃ　　តែនេះស្រីថ្លៃមានក្ដីវិរោធ ។
ជាមួយនឹងយើងនាងចងវេរា　　បំណងពាធាជាប់ជារហូត
នាងជាស្រីល្ងង់លង់ក្នុងក្ដីក្រោធ　　ទើបឱ្យអ្នកស្រូតមកសម្លាប់យើង ។
អ្នកលបបាញ់យើងដំឡើងព្រួញពិស　　បាញ់ត្រូវចំទិសពិសក្ដៅដូចភ្លើង
យើងអាចជាន់អ្នកកម្ទេចនឹងជើង　　ចូរអ្នកក្រោកឡើងយើងមិនប្រហារ ។
ឱសម្លាញ់ព្រានយើងទ្រាំនឹងទុក្ខ　　យើងឱ្យទានភ្លុកមុនក្ស័យជីវ៉ា
មិនមែនយើងស្អប់នូវភ្លុកនេះណា　　ក៏មិនប្រាថ្នាទេវតាឥន្ទព្រហ្ម ។
តែយើងប្រាថ្នាសម្ពោធិញ្ញាណ　　នាំសត្វកោដិលានទិព្វានសុខធំ
យើងសាងបារមីខន្តីអប់រំ　　នាំមនុស្សឥន្ទព្រហ្មឱ្យឆ្លងចាកទុក្ខ ។

នៃព្រានព្រៃអើយអ្នកចូលមកវ៉ា　　ហើយចាប់រណារអារកាត់នូវភ្លុក
ទាំងគូនេះចុះយើងទ្រាំនឹងទុក្ខ　　យើងលះបង់ភ្លុកមុននឹងមរណា ។
អ្នកគប្បីទូលព្រះរាជបុត្រី　　ដែលមានសេចក្ដីខឹងក្រោធនោះថា
ស្ដេចដំរីសបានស្លាប់ហើយណា　　នេះគូទន្ដានៃគជសារនោះ ។
បពិត្រព្រះនាងសូមយាងទទួល　　ដំរីមុនដួលស្រុះស្រួលសន្ដោស
បរិច្ចាគនូវភ្លុកឥតមានប្រទូស្ដ　　ប្រាថ្នាឱ្យលុះពោធិញ្ញាណថ្លៃថ្លា ។

ព្រះពោធិសត្វអធិដ្ឋានឱ្យព្រានបានសុខតាមផ្លូវ

យើងត្រូវព្រួញពិសទម្លុះរាងកាយ　　មិនប្រទូសរ៉ាយដល់ជនឫស្យា
និងព្រោះព្រានជាប់ដណ្ដប់កាយា　　សំពត់ថ្លៃថ្លាទង់ជ័យពោធិញ្ញាណ ។
បើសេចក្ដីនេះជាការមែនពិត　　យើងសូមតាំងចិត្តសច្ចាធិដ្ឋាន
ក្នុងព្រៃដែលមានពាឡម្រឹគសាមាន្យ　　សូមកុំរំខានដល់ព្រានឡើយណា ។
②-កាលដែលមហាសត្វជាពុទ្ធង្កូរ　　លះភ្លុកទាំងគូប្តូរយកសម្ពោ
សម្ពោធិញ្ញាណមានរឿងសោកា　　ដល់ពួកគជសារមហាសុភទ្ទា ។
ព្រះពោធិសត្វពិតជាអស្ចារ្យ　　មុននឹងមរណាទ្រាំទុក្ខវេទនា
ខន្តីមេត្តាតបនឹងវេរា　　ព្រួញពិសក្លាយជាមាលាថ្វាយព្រះ ។

អានិសង្សនៃការរម្ងាប់សេចក្ដីក្រោធ

ព្រះសាស្ដា កាលដែលព្រះអង្គគង់ប្រថាប់នៅអគ្គាឡវចេតិយ ទ្រង់ប្រារព្ធទេវតាមួយអង្គដែលមានបញ្ហាជាមួយភិក្ខុមួយរូប ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះធម៌ទេសនានេះថា « **យោ វេ ឧប្បតិតំ កោធំ** » ជាដើម ។

ភិក្ខុកាប់ដើមឈើដែលទេវតាអាស្រ័យនៅ

សេចក្ដីពិស្ដារថា កាលព្រះសាស្ដាទ្រង់អនុញ្ញាតនូវសេនាសនៈដល់ភិក្ខុសង្ឃហើយ និងកាលសេនាសនៈទាំងឡាយ ដែលគ្រហស្ថទាំងឡាយ មានសេដ្ឋីក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះជាដើម កំពុងចាត់ចែងឱ្យគេធ្វើ ក្នុងកាលនោះមានភិក្ខុអ្នកស្រុកអាឡវីមួយអង្គ បានសាងនូវសេនាសនៈរបស់ខ្លួន ។

ភិក្ខុមួយអង្គនោះ បានឃើញដើមឈើមួយដើមដែលធ្វើឱ្យលោកពេញចិត្ត ។ នៅពេលដែលលោករៀបចំនឹងកាប់ដើមឈើនោះ ស្រាប់តែទេវតាមានកូនតូចមួយអង្គ ដែលអាស្រ័យនៅនឹងដើមឈើនោះឯង ជាកន្លែងដែលទេវរាជក្នុងឋានចាតុម្មហារាជិកា អនុញ្ញាតឱ្យនៅបានពកូននឹងចង្កេះមកឈរអង្វរភិក្ខុអង្គនោះថា : បពិត្រព្រះគុណម្ចាស់ សូមព្រះគុណម្ចាស់កុំកាប់វិមានរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ឡើយ ព្រោះខ្ញុំម្ចាស់មិនអាចពកូនដើររសាត់អណ្ដែតដោយមិនមានទីកន្លែងនៅនោះទេ ។

ភិក្ខុគិតថា យើងមិនអាចនឹងរកនូវដើមឈើផ្សេងឱ្យបានល្អដូចដើមឈើនេះឡើយ ។ ភិក្ខុទើបមិនអើពើនឹងពាក្យអង្វររបស់ទេវតានោះ ។

ទេវតាគិតថា ភិក្ខុនេះឃើញទារកហើយ នឹងឈប់កាប់ជាពិតប្រាកដ ។ ទេវតាទើបយកកូនទៅដាក់នៅនឹងមែកឈើត្រង់កន្លែងដែលភិក្ខុត្រូវកាប់ ទាំងដែលលោកកំពុងតែយារព្រៅថៅដើម្បីនឹងកាប់ទៅហើយនោះ ។

ចំណែកភិក្ខុកាលដែលលោកបានយារពូថៅ ដើម្បីនឹងកាប់ទៅហើយ លោកមិនអាចបញ្ឈប់នូវពូថៅនោះបានឡើយ ក៏ធ្វើឱ្យដាច់ដៃកូនទេវតានោះទៅ ។

ទេវតាកើតសេចក្តីក្រោធយ៉ាងខ្លាំង បានលើកដៃទាំងពីរឡើងដោយចេតនាថា អញនឹងទះភិក្ខុនេះឱ្យស្លាប់។ តែភ្លាមនោះ ក៏បានគិតយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះជាអ្នកមានសីល បើយើងសម្លាប់លោកទៅ យើងត្រូវធ្លាក់នរក ឯទេវតាដទៃទៀត កាលបានជួបភិក្ខុទាំងឡាយណា កាប់ដើមឈើរបស់ខ្លួនហើយ នឹងយកយើងជាគំរូ រួចហើយនឹងសម្លាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។

បានស្តាប់មកថា នៅព្រៃហិមពាន្ត មានការប្រជុំទេវតា រាល់៧ថ្ងៃបក្ស ។ ក្នុងព្រៃហិមពាន្តនោះ ពួកទេវតារមែងសួរនូវរុក្ខធម៌ថា អ្នកតាំងនៅ ឬមិនតាំងនៅក្នុងរុក្ខធម៌ ។ ឈ្មោះថា « រុក្ខធម៌ » បានដល់ ការដែលរុក្ខទេវតាមិនប្រទូសរ៉ាយតាមផ្លូវចិត្ត នៅពេលដែលដើមឈើជាលំនៅរបស់ខ្លួនត្រូវកាប់ ។ បណ្តាទេវតាទាំងនោះ

ទេវតាអង្គណាមិនតាំងនៅក្នុងរុក្ខធម៌ទេ ទេវតាអង្គនោះត្រូវគេបណ្តេញមិនឱ្យចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំឡើយ ។

ទេវតាអង្គនេះឯង បានពិចារណាឃើញទោសក្នុងការមិនតាំងនៅក្នុងរុក្ខធម៌ ហើយបានលើកដល់បុព្វចរិយា ក្នុងកាលដែលព្រះតថាគតសោយព្រះជាតិជាដំរីឆទ្ទន្តជាដើម ដោយក្រសែនៃព្រះធម៌ទេសនា តាមដែលខ្លួនធ្លាប់បានស្តាប់មកអំពីព្រះឱ្ឋនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ២

ទេវតាអង្គនេះបានគិតជាបន្តទៀតថា ភិក្ខុនេះមានបិតា យើងនឹងក្រាបទូលរឿងនេះដល់បិតារបស់លោក ។ ទេវតាបានដាក់ដៃចុះហើយ រួចស្រែកយំទៅកាន់សំណាក់ព្រះសាស្តា ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តាហើយ បានឈរនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរ ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងទេវតាអង្គនេះថា : តើយ៉ាងដូចម្តេចហ្នឹង ទេវតា ?

ទេវតាក៏បានក្រាបទូលថា : បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអង្គនោះ បានធ្វើនូវកម្មដូចនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាថ្នានឹង

សម្លាប់លោក ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះអង្គបានគិតនូវសេចក្តីដូចនេះ ទើបមិនសម្លាប់លោកទៅវិញ ហើយក៏ប្រញាប់មកកាន់ទីនេះ ។ ទេវតាបានក្រាបទូលរឿងនោះទាំងអស់ ដោយពិស្តារចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ព្រះសាស្តាទ្រង់ព្រះសណ្តាប់រឿងនោះហើយ ព្រះអង្គត្រាស់ថា : សាធុ ! សាធុ ! ប្រពៃហើយទេវតា ត្រង់ដែលអ្នកគ្របសង្កត់នូវសេចក្តីក្រោធ ដែលកើតឡើងយ៉ាងនោះបាន ប្រៀបដូចជាគេបញ្ឈប់បាននូវរថ ដែលកំពុងតែលឿនទៅមុខដូច្នោះឯង ។

ព្រះអង្គបានត្រាស់ដូច្នេះហើយ ទើបទ្រង់សម្តែងនូវព្រះគាថាជាបន្ត :

យោ វេ ឧប្បតិតំ កោធំ រថំ ភន្តំវ ធារយេ
តមហំ សារថឹ ព្រូមិ រស្មិគ្គាហោ ឥតរោ ជនោ ។

ជនណា ហាមនូវសេចក្តីក្រោធ ដែលកើតឡើងហើយបាន ដូចជានាយសារថីបញ្ឈប់រថដែលកំពុងតែឆ្ពោះទៅមុខបានយ៉ាងនោះឯង តថាគតហៅជននោះថា

ជា **សារថី** ជនក្រៅពីនេះគ្រាន់តែជាអ្នកកាន់នូវខ្សែបង្ហៀរប៉ុណ្ណោះឯង ។

ពន្យល់សេចក្តី

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ឧប្បតិតំ** បានដល់ដែលកើតឡើងហើយ ។

ពីរបទថា **រថំ ភន្តំវ** ដោយសេចក្តីថា ដូចយ៉ាងនាយសារថីដែលឆ្លាត បញ្ឈប់រថដែលកំពុងតែស្ទុះទៅយ៉ាងលឿនឱ្យឈប់បានតាមសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលណា អាចសង្កត់នូវសេចក្តីក្រោធដែល កើតឡើងបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បទថា **តមហំ** ដោយសេចក្តីថា តថាគតហៅបុគ្គលនោះថា ជា **សារថី** ។

ពីរបទថា **ឥតរោ ជនោ** ដោយសេចក្តីថា ចំណែកជនក្រៅអំពីនេះ គឺសារថីរថរបស់ឥស្សរជនមាន

ព្រះរាជានិងឧបរាជជាដើម រមែងមានឈ្មោះត្រឹមតែថា ជាអ្នកកាន់ខ្សែបង្ហៀរប៉ុណ្ណោះ មិនមែនជាសារថីដ៏ប៉ិនប្រសប់ឡើយ ។

កាលចប់ព្រះធម៌ទេសនា ទេវតាក៏បានតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ។ ព្រះធម៌ទេសនាបាននូវប្រយោជន៍ដល់បរិស័ទដែលប្រជុំគ្នាហើយ ដូច្នេះឯង ។

ចំណែកទេវតា បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគអំពីការដែលខ្លួនមិនមានកន្លែងនៅ ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រួតមើលនូវស្ថានរបស់ទេវតាអង្គនេះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បានទតឃើញស្ថានដ៏សមគួរមួយ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ទៅកាន់ទេវតាថា : នែ ទេវតាដ៏ចម្រើន មានដើមឈើមួយដើម នៅជិតព្រះគន្ធកុដិនាវត្តជេតពន ដែលទេវតាជាម្ចាស់បានចុតិទៅហើយកាលពីថ្ងៃមុន ដូច្នេះដើមឈើនោះនៅទំនេរ អ្នកចូរទៅស្ថិតនៅនឹងដើមឈើនោះចុះ ។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ដោយទេវតាអង្គនោះ

បាននូវការគ្រប់គ្រងអំពីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាអម្ចាស់ ក៏បានជាឧបដ្ឋាយិកាដ៏ល្អរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

ក្នុងពេលដែលមានទេវសមាគម ទេវតាដែលមានស័ក្តិធំទាំងឡាយយាងមក ទេវតាដទៃដែលមានស័ក្តិតូចរមែងថយទៅរហូតដល់មហាសមុទ្រ និងភ្នំចក្កវាឡ ។ ចំណែកទេវតាអង្គនេះអង្គុយស្តាប់ធម៌ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនហ្នឹងឯង ។ ទេវតាអង្គនេះអង្គុយស្តាប់បញ្ហាទាំងអស់ក្នុងវិមានរបស់ខ្លួន ទោះបីជាពួកភិក្ខុសួរក្នុងបឋមយាមនៃរាត្រីក្តី ទោះបីជាពួកទេវតាសួរក្នុងវេលាមជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីក្តី។ សូម្បីស្តេចមហារាជទាំង ៤ ក្នុងឋានចាតុម្មហា-រាជិកា យាងមកកាន់ទីទំនុកបម្រុងព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាកាលដែលត្រូវយាងត្រឡប់ទៅវិញ ក៏បានសំណេះសំ-ណាលគួរសមជាមួយនឹងទេវតាអង្គនេះដែរ ហើយទើបស្តេចយាងទៅ ។ ទោះជាទេវតាដែលមានស័ក្តិធំដទៃៗទៀត កាលដែលបានជ្រាបថា វិមានរបស់ទេវតានេះគឺព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអម្ចាស់ទ្រង់ប្រទាន ដូច្នេះ ក៏រមែង

តែងតែគួរសមជាមួយនឹងទេវតាអង្គនេះជានិច្ច ។

ព្រះសាស្តាទ្រង់ធ្វើរឿងនេះ ឱ្យជាហេតុកើតឡើង ហើយ ទ្រង់ក៏បញ្ញត្តនូវភូតគាមសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូច្នេះថា ភិក្ខុធ្វើភូតគាមឱ្យវិនាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(ស្រង់ចាកអដ្ឋកថាព្រះធម្មបទ កោធវគ្គ

និង អដ្ឋកថាព្រះវិន័យ ភូតគាមសិក្ខាបទទី១)

≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈

-១២៥-

ដាក់អាយុសង្ខារ-បរិនិព្វាន

-អាកាសត្រជាក់ធ្លាក់ជំនោរ តាមព្រែកទឹកហូរសូររងំ
ស្រណោះវាលស្រែខែក្អាត់យំ ម៉ែឪនៅជុំសុខសប្បាយ ។
ថ្ងៃហើយនិងយប់កន្លងទៅ បន្សល់ទុកនៅរឿងទាំងឡាយ
អ្នកស្លាប់បាត់បង់ទាំងរូបកាយ អ្នករស់ខ្វល់ខ្វាយជាធម្មតា ។
អង្គព្រះទ្រង់ញាណមានតេជះ សម្តែងប្រាប់ព្រះអានន្ទថា
រទេះដែលចាស់បរទៅណា ទៅបានដោយសារអបបូស្សី ។
តថាគតចាស់គ្រាំគ្រាហើយ ម្នាលអានន្ទអើយមានមាំអី
ដូចរទេះចាស់អបបូស្សី វស្សាឆ្នាំថ្មីប៉ែតសិបហើយ ។
ក្រោយព្រះអានន្ទទ្រង់ចេញផុត ពីព្រះសម្ពុទ្ធមិនយូរឡើយ
ក្រោយភត្តាហារថ្ងៃត្រង់ហើយ មារមិនកន្តើយគាល់សាស្តា ។
ឆ្នាំម្សាញ់ខែមាឃថ្ងៃអាទិត្យ ពេញបូណ៌មីពិតថ្ងៃនោះណា
ព្រះអង្គទ្រង់ដាក់អាយុសង្ខារ ចំពោះមុខមារគ្រានោះឯង ។
នៅនាបាវាលចេតិយ ក្បែរវេសាលីក្រៅកំផែង
កក្រើកធរណីគ្រប់កន្លែង ផ្គរលាន់ខ្ទាត់ខ្ទែងខ្ទរអាកាស ។

-១២៦-

ក្រោយមកភិក្ខុជួបជុំគ្នា   អង្គព្រះភគវាទ្រង់បានត្រាស់
សម្ដែងគាថាអស្ចារ្យណាស់   រំលឹកយ៉ាងច្បាស់ត្រាស់ឱវាទ ។
-ទ្រង់បានត្រាស់ថាសង្ខារទាំងឡាយតែងតែអន្តរាយវិនាសខូចខាត
ចូរអ្នកទាំងឡាយកុំបីប្រមាទ   ប្រឹងប្រែងសង្វាតឱ្យសម្រេចការ ។
ភាជន៍ដែលស្មូនឆ្នាំងដំដុតដោយដី   តូចក្ដីធំក្ដីឆៅឆ្អិនយ៉ាងណា
ចុងក្រោយរមែងតែងមានកិរិយា   បែកធ្លាយធម្មតានេះជាការពិត ។
យ៉ាងណាជីវិតសព្វសត្វនិករ   ក្មេងចាស់មានក្រពាលឬបណ្ឌិត
ចុងក្រោយរមែងតែងតែស្លាប់ពិត   បាត់បង់ជីវិតក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
ជីវិតតថាគតមានប្រមាណតិច   គោរពពាក្យពេចន៍ឥតគេចកែប្រែ
ពីថ្ងៃនេះទៅនៅត្រឹមបីខែ   តថាគតត្រូវតែបរិនិព្វាន ។
-បីខែកន្លងយ៉ាងរហ័ស   សែនសោកស្ដាយណាស់ព្រះទ្រង់ញាណ
វេលាជិតភ្លឺទ្រង់ចូលឈាន   ហើយចូលនិព្វានកណ្ដាលព្រៃ ។
ក្នុងខែពិសាខថ្ងៃអង្គារ   ឆ្នាំម្សាញ់វេលាចុងរាត្រី
ថ្ងៃដប់ប្រាំកើតពេញបូណ៌មី   បរិស័ទប្រុសស្រីជុំត្រៀបត្រា ។
ទីទ្រង់និព្វាននោះតាំងនៅ   ក្បែរផ្លូវទៅក្រុងកុសិនារា
វាំងភ្នំមួយគូសាលព្រឹក្សា   មានផ្ទាំងសិលានៅចន្លោះ ។

-១២៧-

កុំថាឡើយមនុស្សសោយសោកា   សូម្បីទេវតាស្ថានទាំងអស់
យំសោកបោកប្រាណស្ដាយស្រណោះ លាន់កក្រើកអស់ភពផែនដី ។
ទីទ្រង់និព្វាននោះឥឡូវ   មានស្ដូបតាំងនៅល្អប្រិមប្រិយ
សំគាល់ទីដែលព្រះជិនស្រី   និព្វានលើដីកុសិនារា ។
ក្នុងស្ដូបមានព្រះបដិមាថ្ម   កសាងយ៉ាងល្អគួរជ្រះថ្លា
តំណាងព្រះសពព្រះសាស្ដា   ស្ដូកស្ដឹងកាយាសែនអាសូរ ។
អ្នកទៅដល់ពិតចិត្តជិតជាប់   ឃើញដូចព្រះសពនៅជ្រងោ
មានស្បង់ចីវរថ្វាយផ្លាស់ប្ដូរ   ទឹកនេត្រាហូរនឹកព្រះអង្គ ។
នឹកហាក់ដូចជានៅថ្មីៗ   នឹកព្រះជិនស្រីប្រោសស្រោចស្រង់
នឹកដល់ព្រះធម៌ល្អផូរផង់   នឹកទាំងព្រះសង្ឃអង្គសាវ័ក ។
ចាប់តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ   សូមដើរតាមផ្លូវព្រះអរិយៈ
ក្រោមម្លប់ព្រះធម៌ដ៏ត្រជាក់   ផុតពីអន្ទាក់នៃពួកមារ ។
សូមឱ្យលោកអ្នកបានសូធ្យស្ដាប់   ប្រវត្តិសារសព្វព្រះភគវា
បានសុខចម្រើនគ្រប់ៗគ្នា   កុំបីឃ្លាតឃ្លាគ្រាណាឡើយ ។

សូមអនុមោទនា !

ដោយឧបាសក **គុយ សុធន**

-១២៨-

សូមពិចារណា

ចំណង់ចង់បានសុខសាន្តមានភ័ព្វ ខំរក្សាទ្រព្យពុំធ្លាប់គិតថា
ចំណេះដឹងនិងសតិបញ្ញា ជាអ្នករក្សាឱ្យសុខស្ងប់ពិត ។
គួរយកដើមឈើធ្វើជាតួយ៉ាង ជាគ្រឿងសំអាងទុកដាស់តឿនចិត្ត
ដើមឈើទ្រាំខ្យល់ទ្រាំនឹងក្ដៅពិត បាំងឱ្យញាតិមិត្តជិតត្រជាក់កាយ ។
កុំសង្ឃឹមថាសង្ខារសំខាន់ កុំចាប់ប្រកាន់ខន្ធធាតុទាំងឡាយ
កុំចងវេរានាំពៀរវែងឆ្ងាយ កុំធំភ្លេចម្ដាយអន្តរាយអស់ញាតិ ។
ដុំបាយមួយចានសម្រាប់មួយថ្ងៃ កេរ្តិ៍ឈ្មោះប្រពៃសម្រាប់មួយជាតិ
ឯបុណ្យកុសលផ្ដល់ផលឥតឃ្លាត សម្រាប់គ្រប់ជាតិក្នុងវដ្ដសង្សារ ។
សូមពុទ្ធបរិស័ទតូចធំទាំងឡាយ កុំបីឃ្លាតឆ្ងាយពីធមិមេត្តា
សូមកុំធំខ្ពស់ហួសគេហ៊ានថា ខុសឆ្គងម្ដេចម្ដាឱ្យគេហ៊ានប្រាប់ ។
សូមប្រុងប្រយ័ត្ននឹងពាក្យសរសើរ ក្រែងគេហែអើអែបអបចាំស្ដាប់
គេអាចបញ្ចោរបញ្ចូនឱ្យស្លាប់ ខុសឆ្គងឥតប្រាប់ចាំចាប់កំហុស ។
សូមឱ្យបាបមិត្តប្ដូរចិត្តប្រិតកាយ សត្រូវទាំងឡាយរសាត់ឆ្ងាយចុះ
អ្នកនៅជិតក្បែរប្រែមានសន្ដោស អ្នកផងស្រីប្រុសបានសុខដោយសារ ។
សូមសុខសួស្ដីសិរីមង្គល ចូលដល់អ្នកដែលមានចិត្តជ្រះថ្លា
គោរពស្រឡាញ់ជាតិនិងសាសនា សុខគ្រប់ប្រការរហូតតទៅ ។

ដោយឧបាសក **គុយ សុធន**

នាមពុទ្ធបរិស័ទអ្នកមានឧបការៈ
ក្នុងការងារធម្មទាន

១. ឧបាសក សំរ៉ង វណ្ណ	២. ឧបាសក យន្ត សួន
៣. ឧបាសក គួង លាងផេង	៤. ឧបាសក មួង យេន
៥. លោកគ្រូ រស់ សួផាត	៦. ឧបាសក អ៊ិត ប្រាំង
៧. ឧបាសិកា ជា សុណារី	៨. ឧបាសិកា ប៊ុត ម៉ាលី
៩. ឧបាសក គុយ សុធន	១០. ឧបាសក វ៉ាន់ ខុនណា
១១. ឧបាសក សោម រតនៈ	១២. ឧបាសក ជឹង វេងអ៊ាវ
១៣. ឧបាសក ង៉ូវ គា	១៤. ឧបាសក ហាយ ចំរើន
១៥. ឧបាសិកា ហួនចាន់បូជា	១៦. ឧបាសិកា ស្រី បូរ៉ាន់
១៧. ឧបាសិកា ហាយច័ន្ទធីរី	១៨. ឧបាសក ម៉ៅ ផុន

រាយនាមពុទ្ធបរិស័ទក្នុងសហគមន៍ធម្មទាន
ឧបត្ថម្ភប្រាក់ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ប្រចាំឆ្នាំ

១- ឧ.ស. យូស៊ាង ងួនលី និង ឧ.សិ. លីម ឃីម .... ស.រ.អ.

២- ឧ.ស. ឆាយ អ៊ីវស៊ាង និង ឧ.សិ.ហុង គីមសែ .... ស.រ.អ.

៣- ឧ.ស. ឆាយអ៊ីវ ស្រេងលីម និង ឧ.សិ.ហួត ឃីម........... ស.រ.អ.

៤- ឧ.ស. ហៃ ប៊ុនណារិន និង ឧ.សិ.អោង ស៊ីថាន់ .... ស.រ.អ.

៥- ឧ.ស. វង់ ម៉ៅ និង ឧ.សិ.ឆាន់ កាន់ជួង ព្រមទាំងបុត្រ..... ស.រ.អ.

៦- ឧ.សិ. ឆាន់ ហៃកឹង ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ .... ស.រ.អ.

៧- ឧ.សិ.ប៊ិត ថងខាំ និង ឧ.សិ.សាន ផល្លីន ព្រមទាំងបុត្រ ... ស.រ.អ.

៨- ឧ.សិ. ស៊ីវ យក់លុយ .... ស.រ.អ.

៩- ឧ.ស. អ៊ុត ឆៃវ៉ាន និង ឧ.សិ.ធាន ស៊ុនលី ព្រមទាំងបុត្រ.. ស.រ.អ.

១០- ឧ.ស. ប្លោក ងួនថៃ និង ឧ.សិ.ធាន ត្រលុច + បុត្រ .... ស.រ.អ.

១១- ឧបាសិកា អ៊ឹង ស៊ីវន .... ស.រ.អ.

១២- ឧ.ស.សូ ហុកឡុង និង ឧ.សិ.កាន់ ឈីវហា .... ស.រ.អ.

១៣- ឧ.ស. អៀង ឆាយ និង ឧ.សិ. អៀ កេសរ +បុត្រ .... ស.រ.អ.

១៤- លោកតា តាន់ ឈីវហា និង លោកយាយ ស៊ូ ចិន្ត្រ .... ស.រ.អ.

១៥- ឧ.សិ. តែ សាយជូ ព្រមទាំងកូនចៅ .... ស.រ.អ.

១៦- ឧ.ស.ជិម អេងស្រ៊ន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ .... ស.រ.អ.

១៧- ពុទ្ធបរិស័ទ ចាន់ នារីសុខ និងក្រុមគ្រួសារ .... ស.រ.អ.

១៨- ឧ.សិ. ម៉ិល យ៉ែម .... ស.រ.អ.

១៩- ឧ.ស.សារឿន ឧ.សិ.លាប+ឧ.ស.ហ៊ឹស៊ី ឧ.សិ.អាន .... ស.រ.អ.

២០- ឧបាសក តាំង ស៊ុនម៉ាប .... ស.រ.អ.

២១- លោក ចក់ ឈុន និង អ្នកស្រី វណ្ណារី សុខ .... ស.រ.អ.

២២- លោកយាយ ពិន សាត .... ស.រ.អ.

២៣- លោក ចាន់ ម៉ល់ និងអ្នកស្រី ជា សុផា .... ស.រ.អ.

២៤- ភិក្ខុ ឈម បូ (វិជ្ជាសម្បទា) .... ស.រ.អ.

២៥- ឧ.ស. ជា ស៊ុវត្ថានា និង ឧ.សិ.ឃុន សូនីម៉ា .... ស.រ.អ.

២៦- ឧ.សិ.លី ប៉ូលីនស៊ីមប៉ូ .... ស.រ.អ.

២៧- ឧ.ស.ហាក់ ច័ន្ទសុផល និង ឧ.សិ.វ៉ាង ស៊ីណា+បុត្រ........ ស.រ.អ.

២៨- ឧ.ស.ស៊ុន ដារិន និង ឧ.សិ.ទូច ចន្ទី .... ស.រ.អ.

២៩- ឧ.ស.ឡៅ ហោ និង ឧ.សិ.ង៉ោ ស៊ូអេង .... ស.រ.អ.

៣០- ឧ.សិ.តាន់ ភិចជូ ព្រមទាំងបុត្រធីតា និងចៅ១ .... ស.រ.អ.

៣១- ឧ.សិ.ស្រង់ អៃ និង ឧ.សិ.ស្រង់ ឡេង .... ស.រ.អ.

៣២- ឧ.សិ.ឧត្តមា ពេជ្រ អួន .... ស.រ.អ.

៣៣- ឧ.ស.វ៉ាង សារ៉ុធ និង ឧ.សិ.គង់ ស៊ីណាត +បុត្រ .... ស.រ.អ.

៣៤- ភិក្ខុ ឈួម បូ (វត្តពន្លឺពុទ្ធចក្រ លោវែល) .... ស.រ.អ.

៣៥- លោក ពេជ្រ សីហា និងអ្នកស្រី ថាប់ សុរត្ន័ .... ស.រ.អ.

៣៦- ឧ.ស.ប៊ុត ផល និង ភរិយា .... ស.រ.អ.

៣៧- លោកគ្រូធម្មបណ្ឌិត អឿ សៅ .... ស.រ.អ.

៣៨- ឧ.ស.ប៊ូ ហោនាង និង ឧ.សិ.អ៊ឹង រីទ្ធារី ព្រមទាំងបុត្រ ... ស.រ.អ.

៣៩- លោក កេត សេរីភ័ត្រ និង អ្នកស្រី ប៉ុល ហត្ថា.............. ស.រ.អ.

៤០- ឧ.សិ.ឡុង អ៊ឹម .... ស.រ.អ.

៤១- ឧ.សិ.ច័ន្ទ ប៉ុណ្ណារី... ស.រ.អ.

៤២- ឧ.សិ.ហោ ប៊ួយ និងឧ.សិ.ហោ មួយ ហៅតាំងហ៊្គិចមួយ ... ស.រ.អ.

៤៣- លោក សំណាង យឹម និង អ្នកស្រី ឡូរ៉ា យឹម .... ស.រ.អ.

៤៤- ឧ.ស.សៅ ហ៊ាន និង ឧ.សិ.មាស ម៉ូនីកា ព្រមទាំងបុត្រ ... ស.រ.អ.

៤៥- ឧ.ស.អ៊ុក សាមឿន និង ឧ.សិ.វួច អ៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ ..... ស.រ.អ.

៤៦- ឧ.ស.ភឿក វ៉ាន និង ឧ.សិ.ហ៊ូ អាត់ ព្រមទាំងកូនចៅ ..... ស.រ.អ.

៤៧- ឧ.សិ.តាំង លេខគៀវ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ស.រ.អ.

៤៨- ឧ.សិ.នួន ប៊ុច និង ឧ.សិ.រស់ សុផល .... ស.រ.អ.

៤៩- ឧ.ស.ហោ លាន និង ភរិយា .... ស.រ.អ.

៥០- ឧ.ស.អ៊ុន ឆៃត្រី និង ភរិយា .... ស.រ.អ.

-១៣៣-

៥១- ឧ.សិ.មិល យ៉ែម និង ឧ.សិ.គួយ ឡេង .... ស.រ.អ.

៥២- ឧ.សិ.ហុក ឈិន និង ឧ.សិ.ប្រាក់ អៀត ព្រមទាំងកូនចៅ ស.រ.អ.

៥៣- ឧ.សិ.ប៉ាន់ ពិណ្ណារី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ស.រ.អ.

៥៤- ឧ.សិ.ស៊ុន ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ស.រ.អ.

៥៥- លោក សួន សាលាភ និងអ្នកស្រី សួ សកនីន + បុត្រ ..... ស.រ.អ.

៥៦- ភិក្ខុ ឡូញ ផល្លី និង ភិក្ខុ ភឿក បូរ .... អូស្ត្រាលី

៥៧- ឧ.ស.ប៊ុន ហេង និង ឧ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ....... អូស្ត្រាលី

៥៨- ឧ.សិ.ឱម លក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា .... អូស្ត្រាលី

៥៩- ឧ.ស.លីម ងីនសួ និង ឧ.សិ. អ៊ឹង ឆាយហួ +បុត្រ. .... អូស្ត្រាលី

៦០- ឧ.ស.ប៉ុច វឿត និង ឧ.សិ.ញូង ស៊ាងម៉េង+បុត្រ .... អូស្ត្រាលី

៦១- ឧ.សិ. ឈ គឹមស៊ីន និង ក្រុមគ្រួសារ .... អូស្ត្រាលី

៦២- ឧ.សិ. សេង សៀងឈុន ព្រមទាំងបុត្រ .... អូស្ត្រាលី

៦៣- ឧ.សិ.ស៊ិត ស៊ីវន .... អូស្ត្រាលី

៦៤- ឧ.សិ. អ៊ុក ណារី ព្រមទាំងបុត្រ .... អូស្ត្រាលី

៦៥- កញ្ញា ស៊ុយ ដាណែត .... អូស្ត្រាលី

៦៦- យុវជន ចាន់ ឌីណា .... អូស្ត្រាលី

៦៧- ឧ.ស.យ៉ង់ សិន និងឧ.សិ.នន់ ហេង +បុត្រ.................. អូស្ត្រាលី

៦៨- ឧ.ស.សំ សុខគុណ និង ឧ.សិ.លី សៀមហៀង + បុត្រ ... អូស្ត្រាលី

-១៣៤-

៦៩- ឧ.ស.សរ ប៊ុនធៀង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ................. អូស្ត្រាលី
៧០- ឧ.សិ.នូ ធុច ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ........................... អូស្ត្រាលី
៧១- យាយ ប្រាក់ខាត់ +ឧ.ស.ស៊ិន សាន+ឧ.សិ.សម្បត្តិ គង់ .. អូស្ត្រាលី
៧២- ឧ.ស.រស់ សារ៉េន និង ឧ.សិ.គង់ សារឿង + បុត្រ ...... អូស្ត្រាលី
៧៣- ឧ.ស.ង៉ូវ ឈីវ និង ឧ.សិ.ពា ស៊ីម +បុត្រនិងចៅ .... អូស្ត្រាលី
៧៤- ឧ.ស.ឃិន ថុងអ៊ាន និង ឧ.សិ.ម៉េង គិមស៊ាន + បុត្រ..... អូស្ត្រាលី
៧៥- ឧ.ស.សុខ សារឿន និង ឧ.សិ.មោក មី + បុត្រ............ អូស្ត្រាលី
៧៦- ឧ.សិ.យុង សុន ព្រមទាំងបុត្រ................................. អូស្ត្រាលី
៧៧- ឧ.ស. លឹម ហុងលី និង ឧ.សិ.ស៊ឹម តេងគី +បុត្រ .... អូស្ត្រាលី
៧៨- ឧ.ស.ឈិត ទ្រី និង ឧ.សិ.បាន់ ណៃហ៊ាង ព្រមទាំងបុត្រ .អូស្ត្រាលី
៧៩- ឧ.សិ.ម៉េង ប៊ុនធារី (ហៅស្រីពៅ) .... អូស្ត្រាលី
៨០- ឧ.សិ.ជា ឡេង .... អូស្ត្រាលី
៨១- ឧ.ស.សាប់ ភូរិន្ទ .... អូស្ត្រាលី
៨២- ឧ.ស.ស៊ូ ឃីម និង ឧ.សិ.សៀង តិច ព្រមទាំងបុត្រ ...... អូស្ត្រាលី
៨៣- លោក ឃឹម ឡេង និង អ្នកស្រី ប៉ុល និច្ចសីល +បុត្រ .... អូស្ត្រាលី
៨៤- ឧ.ស.ឡៅ គីមងួន និង ឧ.សិ.ដួង លី ព្រមទាំងបុត្រ .... អូស្ត្រាលី
៨៥- Mr ANARING និងអ្នកស្រី កាយ សផា+បុត្រ+បងប្អូន . អល្លឺម៉ង់
៨៦- លោក យូណូស អាស៊ីស និង អ្នកស្រី ហុក ណារី+បុត្រ .... បារាំង

៨៧- ឧ.ស.ង៉ូវ ជួនណារេត និង ឧ.សិ.ង៉ូវ សោភ័ណ+បុត្រ........... បារាំង
៨៨- ឧ.ស. ឡុក ប៊ុនអ៊ីវ និង ឧ.សិ.តាន់ ស៊ីវឡាង+បុត្រ............ បារាំង
៨៩- ឧ.សិ. អ៊ឹង ហ្គេចតេង ព្រមទាំងបុត្រ .... បារាំង
៩០- ឧ.ស. ឡោ សេងជ្រុន និង ឧ.សិ.ផាំង លី ព្រមទាំងបុត្រ..... បារាំង
៩១- ឧ.សិ. ជា ម៉ាក់លាង .... បារាំង
៩២- ឧ.ស.ហ្វាន់ វ៉ាន់ហួ និង ឧ.សិ.ហ្វាន់ យូលាង .... បារាំង
៩៣- ឧ.ស.ឈឹម ហុកអ៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... បារាំង
៩៤- ឧ.សិ.គីម មុយ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ .... បារាំង
៩៥- ឧ.សិ.ទាវ គីមហ៊ួន ព្រមទាំងកូនចៅ .... បារាំង
៩៦- ឧ.សិ.ដៀប រុន ព្រមទាំងបុត្រធីតា .... បារាំង
៩៧- ឧ.ស.បាន ណារិន និង ឧ.សិ.ហោ ចន្ធូ ព្រមទាំងបុត្រ......... បារាំង
៩៨- ឧ.ស.ជីន ជុង និងភរិយា.. បារាំង
៩៩- ឧ.សិ.អ៊ឹង យ៉េកសាង ព្រមទាំងបុត្រ .... បារាំង
១០០- ឧ.ស.ឈុត ស៊ីថន និង ឧ.សិ.អូ សុផា ព្រមទាំងបុត្រ .... បារាំង
១០១- ឧ.សិ.ឆាយ ស៊ន ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ+ចៅទួត........... កាណាដា
១០២- ឧ.ស.ពុធ ប៉ោលាង និង ឧ.សិ. ហ៊ុន ស៊ីវអៀង +បុត្រ.. កាណាដា
១០៣- Chhem Sokreth et Puth Kunthea .... កាណាដា
១០៤- ឧ.សិ. អ៊ា នៅ ព្រមទាំងបងប្អូនកូនចៅ .... កាណាដា

១០៥- ឧ.សិ. ចំណាន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ .... កាណាដា

១០៦- ឧ.សិ. លី វ៉ន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ .... កាណាដា

១០៧- ឧ.ស.ឡាវ លាងថេង និង ឧ.សិ.ពឹង ឈីវអ៊ាន........... កាណាដា

១០៨- ឧ.សិ.លាន ម៉ិច .... កាណាដា

១០៩- ឧ.សិ.តាន់ វ៉ួចឆាយ .... កាណាដា

១១០- ឧ.ស.ហេង ជាវ និង ឧ.សិ.កាយ ហួន ព្រមទាំងបុត្រ . កាណាដា

១១១- ឧ.ស. យន្ត សួន និង ឧ.សិ.តាំង ឈុងប៊ួយ ព្រមទាំងបុត្រ. ភ.ព.

១១២- ឧ.ស.ធ្នាំ (ធម្ម) ប៊ុនស្រេន និង ឧ.សិ.យ៉ែម សួស្តី+បុត្រ .. ភ.ព.

១១៣- ឧ.ស.សយ ស៊ីផាន់ណា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុផល+បុត្រ .... ភ.ព.

១១៤- ឧ.សិ. ច័ន្ទ បុប្ផាណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា .... ភ.ព.

១១៥- ឧ.សិ.សួន កល្យាណ .... ភ.ព.

១១៦- ឧ.សិ.សួន ចរណៃ .... ភ.ព.

១១៧- ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រសុភាព ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១១៨- ឧ.ស.ម៉ៅ សុគន្ធ និង ឧ.សិ.អ៊ឹង យ៉េកហួយ និងបុត្រ ..... ភ.ព.

១១៩- ឯ.ឧ.អ៊ិត ប្រាំង និង លោកជំទាវ ញ៉ែម សេដ្ឋា +បុត្រ ...... ភ.ព.

១២០- ឯ.ឧ.ចែម វីឡា និង លោកជំទាវ សុខា ស៊ូលីវណ្ណ+បុត្រ .. ភ.ព.

១២១- ឯ.ឧ.កាន់ វ៉ាត់ និង ឧ.សិ.កែវកល្យាណ+ក.កាន់សុថារ័ត្ន... ភ.ព.

១២២- ឯ.ឧ. ឯម ប៊ុនសាត និង លោកជំទាវ នូ ចន្ថា + បុត្រ...... ភ.ព.

១២៣- ឧកញ៉ា ស៊ិន សុខា និង លោកជំទាវ សុខា ផល្លី +បុត្រ .... ភ.ព.

១២៤- ឧកញ៉ា សេង ឆាយអ៊ូរ និង ឧ.សិ.កាំង ហ៊ួចណៃ+បុត្រ .... ភ.ព.

១២៥- ឧកញ៉ា សុខ សុខា និង លោកជំទាវ ចាន់ លាង +បុត្រ ..... ភ.ព.

១២៦- ឧ.ស.ប៉ុល នាង និង ឧ.សិ.គ្រៀល ស៊ីយ៉ា +បុត្រ .... ភ.ព.

១២៧- ឧ.ស.ឡាយ សុខុម និង ឧ.សិ.សួន ចន្ថា និងបុត្រ .... ភ.ព.

១២៨- ឧ.ស.យឹម ស៊ីមុន្នី និង ឧ.សិ.យូ ប៉ូលីន និងបុត្រ .... ភ.ព.

១២៩- ឧ.សិ. ប៉ូអាន ស៊ីវុត្ថា .... ភ.ព.

១៣០- ឧ.សិ. ប៉ូ ផាវ៉ាណេ .... ភ.ព.

១៣១- ឧ.សិ. ម៉ៅ សុន្ថា ....ភ.ព.

១៣២- ឧ.សិ. សាក់ ស៊ាងអេង ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៣៣- ឧ.ស. ស៊ីវ សៅរ៍ និង ឧ.សិ. ស្រៀង វ៉ួចលាង .... ភ.ព.

១៣៤- ឧ.ស.អ៊ុក សាម៉ាណារ៉ា និង ឧ.សិ.ហ៊ាប តេង + បុត្រ...... ភ.ព.

១៣៥- ឧ.ស. ម៉ៅ ស្រ៊ិន និង ឧ.សិ. ទូច ស៊ីនហ៊ន ព្រមទាំងបុត្រ. ភ.ព.

១៣៦- ឧ.ស. ម៉ែន សឿន និង ឧ.សិ. អៀង ណារី + បុត្រ .... ភ.ព.

១៣៧- ឧ.សិ. សយ វណ្ណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៣៨- លោក សែន សុវណ្ណារិទ្ធ និងភរិយា .... ភ.ព.

១៣៩- ឧ.សិ. តាន់ ជាលី និងពុទ្ធបរិស័ទខេត្តសៀមរាប .... ស.រ.

១៤០- ឧ.សិ.ជុំ ឆាយ + ឧ.សិ.ជុំ ណារ៉ា+ជុំ ពិសិដ្ឋ+ជុំ សុជាតិ ...... ភ.ព.

១៤១- ឧ.សិ. ស៊ីវ យក់លី .... ភ.ព.

១៤២- ឧ.ស. ជាន យ៉ែត និង ឧ.សិ. សុក ចេង ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៤៣- ឧ.ស. សោម រតនៈ និង ឧ.សិ. ស៊ិប វណ្ណា + បុត្រ + ចៅ.. ព.វ.

១៤៤- ឧ.ស.ហេងសម្បូរដ្ឋ ឧ.សិ.ស៊ិនគន្ធា+មាតាហេងបូរីស្រីនាថ ភ.ព.

១៤៥- យុវជន ជា សុភ័ក្ត្រ និងមាតាបិតា .... ភ.ព.

១៤៦- ឧ.សិ.ហ៊ុយ សុខម៉ា និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៤៧- ឧ.សិ. វណ្ណ មុនី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ភ.ព.

១៤៨- ឧ.ស.តៅ ឃាង និង ឧ.សិ. ឈុន លន ព្រមទាំងកូនចៅ.... ភ.ព.

១៤៩- ឧ.សិ. សុខ ភួង និង ឧ.សិ. សុខ ផៃ .... ភ.ព.

១៥០- ឧ.សិ. អ៊ុក លន់ និងក្រុមវេន ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៥១- ឧ.សិ. គង់ ម៉ៃ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ភ.ព.

១៥២- ឧ.សិ.លី ស៊ីវជូ ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៥៣- ឧ.សិ.មុំ ទូច និងឧ.សិ.សាមុល គឹមធន់ (ជាកូន)............ភ.ព.

១៥៤- ឧ.ស.ម៉ៅ វ៉ាន និង ឧ.សិ.ធន់ សំបូរ ព្រមទាំងបុត្រ.......... ភ.ព.

១៥៥- លោក ម៉េង ហ៊ា អ្នកស្រី ម៉ាន ស៊ីសុថា និងបុត្រ .... ភ.ព.

១៥៦- ឧ.ស.ចៅ ហ្វា និង ឧ.សិ.ឡា គឹមសាន និងបុត្រ .... ភ.ព.

១៥៧- ឧ.សិ.វឿន គង់+ស្វាមី និង លោក ប្រាក់ ខេមរិន្ទ+ភរិយា... ភ.ព.

១៥៨- ឧ.សិ.ឯម សុខឃីម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

-១៣៩-

១៥៩- លោកយាយ ប៊ុន យ៉ាំ ព្រមទាំងកូន និងចៅ .... ភ.ព.

១៦០- ឧ.សិ.ហេង ស៊ីវខេង និងម្ដាយឈ្មោះ អៀង ហ៊ួច ...... កណ្ដាល

១៦១- ឧ.សិ.អ៊ិតឆេងស៊ី ក្រុមវេនថ្ងៃ២កើតវត្តព្រះពុទ្ធមានបុណ្យ. ភ.ព.

១៦២- ក្រុមព្រែកខ្ទិត ព្រែកលាប និងទួលគោក .... ភ.ព.

១៦៣- ក្រុមចាបម៉ុងឡេង+ឈាងហុង វេន៩កើតសំពៅមាស .... ភ.ព.

១៦៤- ឧ.ស.ហេង ឆៃទិត និង ឧ.សិ.រស់ ម៉ាលី ព្រមទាំងបុត្រ.... ភ.ព.

១៦៥- ឧ.ស.ឡាយ ហ៊ុយទ្រៀង និង ឧ.សិ.លាក ណាក់ +បុត្រ ... ភ.ព.

១៦៦- ឧ.ស.តូច ផាន់ណាស៊ី និង ឧ.សិ.សុខ ច័ន្ទណារិទ្ធ+បុត្រ...... ភ.ព.

១៦៧- ឧ.ស.សូរ សារឹម និង ឧ.សិ.បុង ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៦៨- ឧ.សិ.ហែម វណ្ណា និង ឧ.សិ.ហែម វុឌ្ឍី +បុត្រ .... ភ.ព.

១៦៩- ឧ.ស.យ៉ាំ ស្រេន និង ឧ.សិ.អ៊ុល សេងលាង + បុត្រ.......... ភ.ព.

១៧០- ឧ.ស.ស៊ីន វ៉ា+យានថៃ+ឧ.ស.ស៊ីនម៉េងស្រ៊ុន+ប្អូជុំស៊ីន ..... ភ.ព.

១៧១- ឧ.សិ.ជា សុណារី .... ភ.ព.

១៧២- ឧ.ស.ភាវ សាន និង ឧ.សិ.ប៉ក់ សុបុណ្យ+បុត្រ................ ភ.ព.

១៧៣- ឧ.ស.ម៉ូង យឿនវណ្ណៈ និង ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រសុទ្ធី+បុត្រ..... ភ.ព.

១៧៤- ឧ.ស.ស៊ឹម សុង ឧ.សិ.ឆៃ គាង+ពុទ្ធបរិស័ទផ្សារកអណ្ដើក. ព.វ.

១៧៥- លោក រឿង សេដ្ឋា និងអ្នកស្រី នាង ជួនអេង + បុត្រ ..... ភ.ព.

១៧៦- លោក ស៊ា រស់ និងអ្នកស្រី ញ៉េប ដារ៉េត ព្រមទាំងបុត្រ .. ភ.ព.

-១៤០-

១៧៧- ឧ.សិ.ឈួន គីមនី និងបងប្អូន កូនក្មួយ .... ភ.ព.

១៧៨- ឧ.សិ.គ្រី ណៃប៊ួយ ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៧៩- ឧ.សិ.ច្រឹង គីមស្រ៊ី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៨០- ឧ.ស.ម៉ៅ ផុន និងមាតា យស សម្បត្តិ .... ភ.ព.

១៨១- ឧ.ស.ម៉ៅ សយ និង ឧ.សិ.គង់ ចំរើន +បុត្រ .... ភ.ព.

១៨២- ឧ.សិ.ហ៊ុយ ព្រឿងគិមស្រ៊ាង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ......... ភ.ព.

១៨៣- ក្រុមឧ.ស. មួង យេន វត្តសំពៅមាស .... ភ.ព.

១៨៤- ឧ.សិ.ថៅ ហៀក ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៨៥- ឧ.ស.ខៀវ ជៀប និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ .... ភ.ព.

១៨៦- ឧ.សិ.តាំង លីគាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ +ចៅ .... ភ.ព.

១៨៧- ឧ.សិ.ឈឹម ផលវិទ្យា .... ភ.ព.

១៨៨- ឧ.សិ.កាំង ប៉ោទាង និង ឧ.ស.ហេ អេន +កូនចៅ .... ភ.ព.

១៨៩- ឧ.សិ.លីម មួយគា និង លោក យុន ឈុន្នី+អ្នកស្រី ទី មុំ... ភ.ព.

១៩០- ឧ.ស.បេង ហុងសុជាតិដារិដ ឧ.សិ.ប៉ក់ សុខបូផាន+បុត្រី... ភ.ព.

១៩១- ឧ.សិ.លឹម អេង ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

១៩២- ឧ.ស.ង៉ូវ គា និង ឧ.សិ.ឈុន គីមអេង ព្រមទាំងបុត្រ....... ប.ប.

១៩៣- លោក លាភ ឆាយ និង អ្នកស្រី ហែម ពៅ + បុត្រ.......... ភ.ព.

១៩៤- ឧ.ស.ម៉េង សាខន និង ឧ.សិ.ចាន់ សុខា ព្រមទាំងបុត្រ...... ភ.ព.

១៩៥- ឧ.សិ.យ៉ាន ច័ន្ទលី .... ភ.ព.

១៩៦- ឧ.សិ.លឹម វួចហ៊ាង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ភ.ព.

១៩៧- ឧ.ស.ស្រួ ងាម និង ឧ.សិ.ហ៊ួង ម៉ន .... ភ.ព.

១៩៨- ឧ.សិ.យឹម សាវ៉ាត និង ឧ.សិ.លី ហ្គេចឡាង+ស្វាមី+បុត្រ.. ភ.ព.

១៩៩- ឧ.ស. ស៊ុយ ជូ និង ឧ.សិ. តាំង ទៀង .... ភ.ព.

២០០- ឧ.សិ.រស់ សេរី និង ឧ.សិ.សឿ ចន្ថា............................ ភ.ព.

២០១- ឧ.សិ.រៀល យ៉ូន ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២០២- ឧ.ស.សុខ សារឿន និង ឧ.សិ.ទូច ម៉ុម ហៅឃីម +បុត្រ... ភ.ព.

២០៣- ឧ.ស.គង់ សៀងហៃ និងឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រតារាភិឱន+បុត្រ. ភ.ព.

២០៤- ឧ.ស.ងីម ញាណ និង ឧ.សិ.កាំង ប៉ូលីន ព្រមទាំងបុត្រ. ក.ព.ស.

២០៥- ឧ.ស. យូ ម៉េង និង ឧ.សិ. ជួន សំណាង.................... ក.ព.ស.

២០៦- ឧ.ស.ជ្រា បេង និង ឧ.សិ.គ្រិត គីម ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២០៧- ឧ.សិ.ហ៊ុយ រ៉ាវី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២០៨- ឧ.សិ.ប៊ូ សៀកហ៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ភ.ព.

២០៩- វេជ្ជ.ហ៊ាន រ៉ាវី និង ឧ.សិ.ម៉ូវ លាង ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២១០- ឧ.ស.ម៉ូវ ធីម និង ឧ.សិ.ហ៊ាន ណៃឃីម ព្រមទាំងបុត្រ ... ភ.ព.

២១១- ឧ.ស.ហ៊ាន រ៉ាវឿន និង ឧ.សិ.ប៉ែន បុប្ផា ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២១២- ឧ.ស.ង៉ែត ផេង និង ឧ.សិ.ហៅ ហេង +បុត្រផេង បូរ៉ា .... ភ.ព.

២១៣- ឧ.សិ. ថៃ នាថ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ភ.ព.

២១៤- ឧ.ស.វ៉ៃន សារូ និង ឧ.សិ.តូច លីណារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២១៥- លោក ជា សារ៉ាយ និង អ្នកស្រី អ៊ុំ សុផានី +បុត្រ+ចៅ ... ភ.ព.

២១៦- ឧ.ស.មាស ខេង និង ឧ.សិ.មួរ វ៉ួច ព្រមទាំងកូនចៅ .... ភ.ព.

២១៧- ឧ.ស.ឃុត គឹមថន + ឧ.ស.ព្រុំ សុន និង ភរិយា .... ភ.ព.

២១៨- ឧ.សិ. គឹម សុខុន និងបុត្រ .... ភ.ព.

២១៩- ឧ.សិ.ឯម សុខន ព្រមទាំងបុត្រ និង ឧ.សិ.សុខ សាអ៊ីក..... ភ.ព.

២២០- ឧ.សិ.អ៊ូស៊ីណាត+ឧ.ស.ឡឹងជី និងឧ.សិ.អ៊ូ ប៊ុននី+កូនចៅ . ភ.ព.

២២១- ឧ.សិ.គឹម ឆេង ព្រមទាំងកូនចៅ .... ភ.ព.

២២២- ឧ.សិ.ជូ ឆេងហោ .... ភ.ព.

២២៣- ឧ.សិ.លី ឡៃហ៊ាង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .... ភ.ព.

២២៤- ឧ.ស.ថាច់ លី និង ឧ.សិ.ភ្យេង ភ្យេង .... ភ.ព.

២២៥-Mr.JONATHAN BALK and Mss.BUNNA KEO BALK ភ.ព.

២២៦- ឧ.សិ.ព្រុំ សុភាព .... ភ.ព.

២២៧- លោក សឹក ធឿន+ឧ.ស.វុទ្ធី សម និង ឧ.សិ.គឹម អេង .... ភ.ព.

២២៨- លោក ស្រេង ហេង និង ឧ.សិ.កែវ រស្មី ព្រមទាំងបុត្រ ... ភ.ព.

២២៩- ឧ.ស.នុត វន្ថា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុភា ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២៣០- ឧ.សិ.អ៊ូ សំណាង និង ឧ.សិ.ឡាច ផន ព្រមទាំងបុត្រ ...... ភ.ព.

-១៤៣-

២៣១- ឧ.ស.ជា សុខុម និង ឧ.សិ.អ៊ុន ពូន .... ភ.ព.

២៣២- ឧ.ស.ឡាយ សេង និងឧ.សិ.ម៉ែន វណ្ណា ព្រមទាំងកូនចៅ . ភ.ព.

២៣៣- ឧ.សិ.ជុំ ស៊ីម៉ុន និងបុត្រ ពេជ្រ សុឃុន .... ភ.ព.

២៣៤- ឧ.ស.ស៊ា បូរ៉ា និង ឧ.សិ.ប៉ុល បុទម +បុត្រ ស៊ា ស៊ូជីង .... ភ.ព.

២៣៥- ឧ.ស.គង់ ហេង និង ឧ.សិ.ធាវ ស៊ីប ព្រមទាំងកូនចៅ ..... ភ.ព.

២៣៦- ឧ.សិ.ហ៊ុន ហេង .... ភ.ព.

២៣៧- ឧ.ស.ទី គៀង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២៣៨- ក្រុមលោកតា ម៉ោង វត្តទួលទំពូង .... ភ.ព.

២៣៩- ឧ.សិ.តោ ឡោ ព្រមទាំងកូនចៅ .... ភ.ព.

២៤០- ឧ.ស.ហង់ ច័ន្ទរិទ្ធ និង ឧ.សិ.ដួង រ៉ាវី ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២៤១- ឧ.សិ.ជា ស៊ីវយ៉េក ព្រមទាំងបុត្រ .... ភ.ព.

២៤២- ឧ.ស.សេង តាំងឃី និង ឧ.សិ.ហេង មួយចេង + បុត្រ .... ភ.ព.

២៤៣- ក្រុមវេនចង្ហាន់សង្ឃ ,១កើតសំពៅមាស ,៦កើតចំបក់មានជ័យ,
១១កើតសុវណ្ណបទុម,៦រោចនិគ្រោធវ័ន,១០រោចវេឡុវ័ន..ភ.ព.

២៤៤- មណ្ឌលសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាមណីរត្ន ខេត្តពោធិ៍សាត់.... ព.ស.

២៤៥- ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទស្រុកមង្គលបូរី+សិរីសោភ័ណ .... ប.ម.ជ.

២៤៦- ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទនៅទីក្រុងស៊ីតនី និងមែលប៊ន.. ប្រទេសអូស្ត្រាលី

≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈

-១៤៤-

I

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា
ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត-ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
រាជធានីភ្នំពេញ	-04h50 mn -05h00 mn -05h30 mn -12h10 mn -18h00 mn -19h00 mn -20h00 mn -20h30 mn	-FM 98 MHz -FM 99 MHz -FM 96 MHz -FM 96 MHz -FM 95 MHz -AM 918 KHz -FM 98 MHz -FM 96 MHz
ក្រុងព្រះសីហនុ	-06h00 mn -13h00 mn -17h30 mn	-FM 92 MHz -FM 92 MHz -FM100.5MHz
ខេត្តបាត់ដំបង	-05h30 mn -06h00 mn -18h00 mn -18h30 mn -19h30 mn	-FM103.2MHz -FM 92.7MHz -FM 91 MHz -FM 92.7MHz -FM103.2MHz
ក្រុងប៉ៃលិន	-18h00 mn	-FM 90.5MHz

សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ

ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង ។

II

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា
ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត-ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
ខេត្តពោធិ៍សាត់	-06h00 mn	-FM 98.5 MHz
ខេត្តសៀមរាប	-05h00 mn -05h30 mn -18h30 mn	-FM 98 MHz -FM 105.5 MHz -FM 100.5 MHz
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	-05h20 mn -17h00 mn	-FM 96.5 MHz
ខេត្តកំពត	-05h00 mn -18h30 mn	-FM 93.25 MHz -FM 103.5 MHz
ខេត្តព្រះវិហារ	-18h30 mn	-FM 99 MHz
ខេត្តឧត្តរមានជ័យ	-05h00 mn -19h00 mn	-FM 90.25MHz
ខេត្តស្ទឹងត្រែង	-18h30 mn	-FM100.5 MHz
ខេត្តស្វាយរៀង	-05h30 mn	-FM103.75MHz
ខេត្តក្រចេះ	-05h30 mn	-FM 98.5 MHz
ខេត្តរតនគីរី	-18h30 mn	-FM 89.5 MHz
ខេត្តតាកែវ	-17h00 mn	-FM 92.5 MHz

សៀវភៅដែលរៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ

✍ ប៊ុត_សាវង្ស ✍

១. ព្រះពោធិសត្វ ភាគទី ១

២. ជំនួយសតិភាគទី ១ ដល់ភាគទី ១៣

៣. មនុស្សជាមួយនឹងការងារ

៤. សិក្ខាបទមនុស្សល្អ

៥. ពរ ៤ ប្រការ

៦. ព្រះពុទ្ធភាសិត ៤៣ គាថា

៧. ខ្លឹមសារគួរយល់ដឹង

៨. ព្រះពុទ្ធសាសនា

៩. កូនមាសឪពុក

១០. ម៉ែ !!!

១១. វិធីរម្ងាប់សេចក្តីក្រោធ

១២. សុខចិត្ត និងគុណភាពនៃជីវិត

១៣. មេរៀនជីវិត

១៤. ពាក្យពេចន៍ម៉ែឪ

១៥. បទពិចារណា

១៦. ពន្លឺធម៌ព្រះពុទ្ធ

១៧. បារមីភាគទី ១ និងខ្លឹមសារខ្លីៗ

១៨. បារមីភាគទី ២ និងខ្លឹមសារខ្លីៗ

១៩. ៤៨ ធម្មទស្សន៍

២០. ស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

២១. ឧបមាភាសិត ៤៩

សូមអនុមោទនាធម្មទាន !

បោះពុម្ពជាធម្មទាន ៤០.០០០ ក្បាល
ក្នុងតម្លៃ ១៥.២០០ ដុល្លារ
រោងពុម្ព មិត្តភាពកម្ពុជា_ជប៉ុន

សារបណ្ណ

ឈ្មោះអត្ថបទ	ទំព័រ
១.វានរិន្ទជាតក	១
២.អដ្ឋកថា វានរិន្ទជាតក	២
៣.តយោធម្មជាតក	១០
៤.អដ្ឋកថា តយោធម្មជាតក	១១
៥.អត្ថស្ស ទ្វារជាតក	១៩
៦.អដ្ឋកថា អត្ថស្ស ទ្វារជាតក	២០
៧.គោធជាតក	២៧
៨.អដ្ឋកថា គោធជាតក	២៨
៩.ឆទ្ទន្តជាតក	៣៥
១០.រៀបរៀងកំណាព្យក្នុងឆទ្ទន្តជាតក	១០៩
១១.អានិសង្សនៃការរម្ងាប់សេចក្តីក្រោធ	១១៧

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ពុទ្ធវង្ស

ទីបង្ករពុទ្ធវង្ស ទី ១ បិដក ៧៧,ទំព័រ ២៦

ម្ចាស់ទូកទាំងឡាយ តែងលះបង់ទូកចាស់ ដែលពុកផុយលេចចូលទឹក ឥតមានអាឡោះអាល័យ ឥតត្រូវការវិញ យ៉ាងណាមិញ អាត្មាអញនឹងលះបង់នូវកាយនេះ ដែលមានរន្ធ ៩ ហូរជានិច្ច ហើយចេញទៅ ដូចជាម្ចាស់ទូកលះចោលទូកចាស់ យ៉ាងនោះឯង ។

បុរស កាលដើរ ទៅជាមួយនឹងពួកចោរ យកទ្រព្យជាប់ទៅផង ឃើញភ័យអំពីការខូចខាតទ្រព្យ ក៏លះបង់ហើយដើរទៅ យ៉ាងណា កាយនេះ ក៏មានឧបមាស្មើដោយមហាចោរ អាត្មាអញនឹង លះបង់កាយនេះចេញព្រោះខ្លាចខូចខាតកុសលធម៌ យ៉ាងនោះដែរ ។